

Türk na Cerju pozval k prizadevanju za mir

Dr. Aleksander Panjek o petkovem srečanju o skupnem znanstvenem prostoru v Narodnem domu

5

V Gorici predstavili knjigo o fojbah in državnem revizionizmu

Slovenija danes za bron proti Grčiji, v velikem finalu Srbija in Španija

21

Primorski dnevnik

Branitelji nacionalnih interesov že na okopih

RADO GRUDEN

Da bo nedavni dogovor Pahor - Kosor o slovenski deblokadi hrvaških pristopov pogajan v Evropsko unijo ob istočasni hrvaški izjavji, da noben dokument, dejanje ali kaj drugega, kar bi morda lahko prejediciralo mejo med državama, ne more veljati pred nobenim arbitrom, hitro naletel na glasno nasprotovanje predvsem v domaćih logih obeh držav, je postalno jasno že takoj, ko sta premierja javnost seznanila, da sta državi dosegli kompromis, pri katerem ni ne zmagovalcev ne porazencev.

Če so v Zagrebu v začetku z vseh strani triumfalno oznanjali zmago hrvaške diplomacije, je že naslednji dan prišla iz vrst opozicije korekcija smeri. Kosorjeva je v trenutku postala tarča napadov, češ da je hrvaške interese prodala Sloveniji. Nič drugače ni bilo v Ljubljani, kjer so se prvi oglašili v ljudski stranki in pri nacionalistih. Positivne ocene iz Evrope in ZDA - kar verjetno priča, da za dogovorom stoji tudi Washington - za branitelje »nacionalnih« interesov v obeh državah ne štejejo nič, saj je zanje očitno najbolj normalno stanje permanentna napetost med državama. Pomembno je stalno populistično zalivanje lastnega vrtička, ki prinaša ravno toliko točk, da nekatere stranke ne zginejo s političnega prizorišča.

Zato ne čudi, da je Slovenska ljudska stranka že začela zbirati podporo za naknadni zakonodajni referendum, na katerem bi lahko preprečili vstop Hrvaške v EU. In če prisluhnemo besednjaku, ki ga v imenu obrambe »slovenskih interesov« uporablja, se lahko samo zaskrbljeno zamislimo, da ne bi kdo, pa čeprav le z besedami, začel pozivati še k orožju.

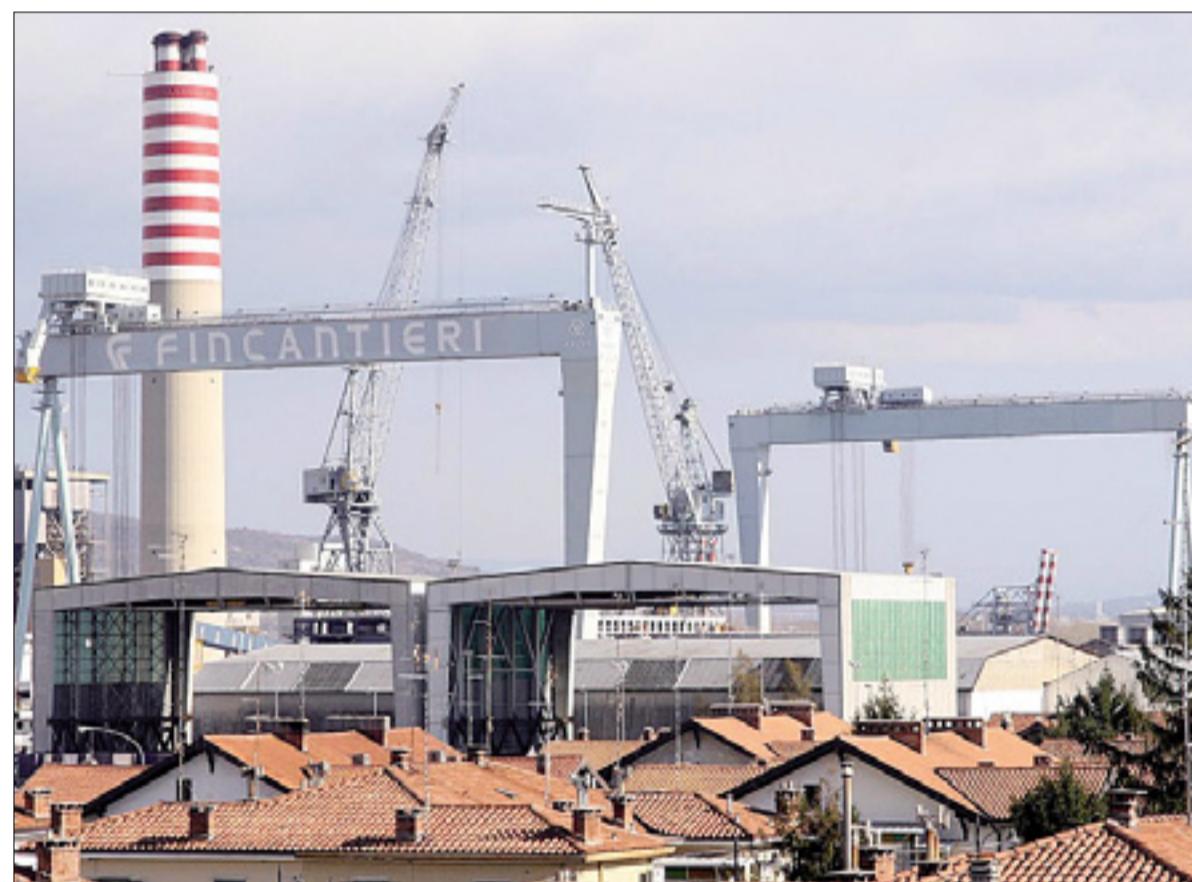
AFGANISTAN - Šest žrtev atentata v Kabulu

Danes vrnitev vojakov, jutri državni pogreb

Četverica ranjencev doma šele čez nekaj dni

TRŽIČ - Rimska vlada preverja možne lokacije

Ali bodo na Tržiškem gradili jedrsko elektrarno?

TRŽIČ - Svet je na obzoru možnost, da bo v Tržiču prišlo do gradnje jedrske centrale. Zakonski osnutek 1.195 namreč predvideva, da mora rimska vlada v roku šestih

mesecov izdelati načrt, na podlagi katerega bo na italijanskem potoku prišlo do uresničitve določenega števila nuklearskih reaktorjev. Širijo se glasovi, da bo ena izmed jedrskih elektrarn zra-

sla ravno na Tržiškem, saj naj bi to območje odgovarjalo kriterijem, ki jih določajo zakonski osnutki o gradnji jedrskih obratov.

Na 8. strani

RIM - Vojaško transportno letalo C 130 bo danes prepeljalo v domovino posmrtno ostanke šestih italijanskih vojakov, ki so umrli v atentatu v Kabulu. Na vojaškem letališču Ciampinu jih bo ob sorodnikih pričakal predsednik republike Giorgio Napolitano, ki se je sinoči vrnil z večdnevnega državnega obiska v Aziji.

Jutri bo v Rimu pogreb šestih padalcev z državnimi častmi in s preletom letalske akrobatske patrulje Frecce tricolori po verskem obredu, v državi pa bo dan žalovanja.

Štirje v eksploziji ranjeni vojaki se bodo vrnili v Italijo čez nekaj dni; čeprav njihovo zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče, še niso preboleli šoka močne eksplozije.

Na 26. strani

Oktobre odločilen mesec za prispevke za Slovence v Italiji

Na 2. strani

Športnik-invalid bo plaval od Savudrije do Milj

Na 4. strani

Carraro: lastniki sklicali sindikate

Na 8. strani

Angelika Mlinar nova politična tajnica NSKS

Na 12. strani

PORDENONELEGGE - Samo še danes V Pordenonu včeraj tudi slovenski avtorji

Slavoj Žižek pritegnil pozornost občinstva - Veliko zanimanje za Decametro

PORDENON - Deseta izvedba festivala Pordenonelegge se bo nočjo zaključila. Med številnimi zanimivimi literarnimi dogodki pa bo ob 16. uri tudi predstavitev slovenske knjige Moja Nina.

Sicer pa je bil tudi včerajšnji festivalski dan nekoliko slovensko občinstvo. Največ pozornosti je pritegnil filozof Slavoj Žižek, veliko zanimanje pa je vladalo tudi za predstavitev antologije slovenske sodobne poezije Decametro. Na sporednu je bil tudi literarni klepet med Dario Betocchi, Miranom Košuto in Markom Sosičem.

Na 12. strani

Draguljarna Skerlavai

Recarlo

Trieste, Via Battisti, 2 / Tel. 040-7606012

OTROŠKA OBUTEV
ARRIBA ARRIBA /
NOVE KOLEKCIJE

Lelli Kelly
STONEFLY
BISCOTTI
superfit.
GEOX
Maturino
GRÜNLAND
Općine, Ul. dei Salici 1
TEL- FAX 040/214485
arriba.ariba@libero.it

RIM - Vtisi po obisku predsednika slovenske vlade Pahorja

Október pomemben za terminal in tudi za prispevek naši manjšini

Berlusconi: Vsi »problemčki« med Italijo in Slovenijo se bodo gotovo rešili

RIM - Stališče o žaveljskem plinskom terminalu, ki ga je Borut Pahor zagovarjal v petek na sedežu predsedstva italijanske vlade, je dosledno s stališčem slovenske vlade. Novost, ki ima politično-diplomatsko težo, je v tem, da je Pahor to povedal v Rimu. Njegovo stališče je bilo namenjeno italijanskim pogovornikom, obenem pa tudi slovenski javnosti, ki je na problem uplinjevalnika, kot vemo, zelo občutljiva.

Kako se bo ta zadeva razvila, bo mogoče nekoliko bolj jasno na oktobrskem ljubljanskem medvladnem vrhu, pred katerim naj bi prišlo do sestanka dveh okoljskih ministrov. Pahor je preložitev za začetek septembra načrtovanega srečanja dveh vlad ocenil kot tehnično odpoved. Predsednik vlade je moral to dolžnostno pojasniti (o tehnični preložitvi govoril tudi italijanski zunanjji minister Franco Frattini), v resnicu pa so na odložitev srečanja odločilno (čeprav najbrž ne v celoti) vplivale težave v zvezi s terminalom. Ni slučaj, da je Rim skoraj istočasno spet potegnil na dan uplinjevalnik v Tržaškem zalivu, za katerega se je mislilo, da je dokončno odpisan.

Igra okrog terminala prerašča okoljske razsežnosti in tudi odnose med Italijo in Slovenijo. V tem delu Evrope se namreč krijo veliki energetski interesi, v katere sta državi različno vpletjeni. Evropska unija o tem, kot vemo, nima skupnih gledanj, zato vsaka država ščiti svoje interese, kot ve in zna. Slovenija ima v tem trenutku večji interes za plinovod iz Rusije, Italija pa na tem našem območju za uplinjevalnik, s katerim bi bila nekoliko manj odvisna od ruskega plina.

Kakšni so izgledi za letni državni prispevek slovenski manjšini, se bo videlo v prihodnjih tednih. Triletni državni proračun 2009-2011, ki ga je parlament konec lanskega leta odobril skupaj s finančnim zakonom 2009, močno krči finančna sredstva za Slovenije. Milijon evrov, ki sta ga vlada in parlament odvzela manjšini za tekoče leto, se je v začetku tega leta »vrnil« ob odločilnem posredovanju Slovenije. Kaj bo za prihodnje leto, ne vemo, tudi zato, ker parlament ob vsakem finančnem zakonu na novo odobri triletni proračun (letos bo na vrsti za obdobje 2010-2012).

Finančni minister Giulio Tre-

monti je včeraj napovedal kar se da »lahek« finančno-proračunsko manever. O številkah ni govoril. Kaj več bo jasno v torek, ko bo ministrski svet odobril prvi osnutek finančnega zakona, ki ga mora vlada obvezno predložiti parlamentu do konca septembra. Takrat bomo imeli pred sabo tudi okvirne vladne namere glede slovenske manjšine. Frattini in Berlusconi se v petek nista opredelila, zunanj minister pa dobro pozna situacijo in je tisti, ki nanjo lahko najbolj vpliva

Silvio Berlusconi je sprejel Pahorja kot velikega osebnega prijatelja in tudi kot prijatelja Italije. Že dejstvo, da je njun razgovor trajal precej dlje od napovedanega, lahko nekaj pomeni, čeprav sta se tako ministrski predsednik kot zunanj minister Frattini na koncu izognila novinarskim vprašanjem. Berlusconi je dejal le, da so med Italijo in Sloveniji nastali nekateri »problemčki«, ki pa bodo kmalu rešeni.

Sandor Tence

Bosta stisk rok in nasmešek tudi nam prinesla kaj dobrega?

ANSKA

MANJŠINA - Tiskovno sporočilo SKGZ

Pozitivno pričakovanje po rimskega srečanju premierjev Pahorja in Berlusconija

RUDI PAVŠIČ

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza v tiskovnem sporočilu izraža pozitivno pričakovanje po rimskega srečanja predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja pri italijanskem kolegu Silviju Berlusconiju. Načelne obljube šefa italijanske vlade, da bo upošteval zaskrbljeno, ki mu jo je izrazil predsednik Pahor (in v poslanici obema premierjem tudi predsednika obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji) glede nevarnosti nižanja finančnih sredstev, se morajo sedaj spremeniti v konkretna dejanja. V tem smislu SKGZ pričakuje, da bo italijanska vlada v proračunski dokument za leto 2010 vključila enako vsoto denarja, ki jo je manjšina bila deležna v času Prodiljeve vlade, kot predvideva sam zaščitni zakon.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič izreka zahvalo predsedniku Borutu Pahorju za prizadevanja v korist naše narodnosti skupnosti, ki jih je pokazal tudi ob tokratnem obisku v Rimu. Pomoč, ki jo v teh težkih časih izkazujejo slo-

venske vladne in druge državne inštitucije, je zelo pomembna in se uokvirja v iskanje čim višjega nivoja dobrosredskih odnosov, ki v bistvu predstavljajo pomembno jamstvo za uspešno delovanje obeh narodnih skupnosti, slovenske v Italiji in italijanske v Sloveniji.

Pomembno je tudi, da so na rimskega srečanju potrdili, da bodo preloženo slovensko-italijansko medvladno srečanje pripravili v oktobra v Ljubljani. Na njem bodo predstavniki obeh vlad imeli priložnost, da poglobijo in poiščejo pri-

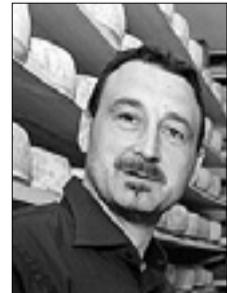
merne odgovore na nekatera odprta bilateralna vprašanja. V tem smislu bi bilo velikega pomena, ko bi se delovnega medvladnega srečanja lahko udeležili tudi predstavniki obeh manjšin.

Slovenska kulturno gospodarska zveza podpira vsa prizadevanja, da bi se za našo skupnost v Rimu (in v Deželi FJK) poiskalo dolgoročne in strukturne finančne rešitve ob vse bolj številnih kriznih žariščih, ki se odpirajo v nekaterih osrednjih kulturnih, izobraževalnih in medijskih ustanovah Slovencev v Italiji.

SKGZ je prepričana, da ob nastalem položaju in splošni gospodarski krizi je tudi znotraj manjšine potreben racionalnejši pristop pri uporabi finančnih resursov. Dogovoriti se je treba o nekaterih prioritetnih izbirah, ki morajo biti povezane s takšnim upravljanjem naših ustanov in organizacij, da ne bodo povzročale letnih primanjkljajev, ki jih manjšinska organiziranost ni v stanju obvladati, zaključuje tiskovno sporočilo Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

MOISIR - Uspeh na sejmu Cheese '09

Nov dokaz, da se je promocija obrestovala

DARIO ZIDARIC

KROMA

BRA - »Večkrat mislimo, da gre da naši siri neopazno mimo, da se med tolikšno ponudbo nihče ne zmeni za Kras. Potem pa vidiš, da je "laboratorij okusov" polno zaseden, da so na degustacijo sirov MOISIR prišli ljudje, ki poznajo Kras in cenijo njegove proizvode.«

Dario Zidaric se te dni mudi v Piemont, točneje v mestu Bra, kjer je združenje Slow Food priredilo razstavo sirov iz različnih koncev sveta. V razstavnem prostoru dežele Furlanije-Julijske krajine (Casa Friuli) so na voljo tudi siri kraških proizvajalcev, združenih v promocijski odbor MOISIR. Resnica na ljubo je ponudba kraških sirarjev v dejelnem merilu najbolj raznolika: v kraškem hladilniku je petnajst različnih sirov, v furlanskem »le« štiri ali pet ...

Včeraj je Dario Zidaric vodil laboratorij okusov, v katerem je predstavil Kras in njegove sile. Okrog petdeset ljudi je zasedlo vsa razpoložljiva mesta in spoznalo značilnosti kraškega teritorija in sirarstva: tu živino krimijo s senom, vsi sirarji uporabljajo izključno lastno

mleko. »Pet minut od morja imamo iste pogoje kot na planšariji,« je strnil Zidaric. Udeleženci so seveda tudi degustirali nekaj sirov: strakin Lenarta Vidaliča, tabor Ivana Pernarčiča, kozji sir Michele Prašelj in jamar Daria Zidarica.

Jutri bo na sporednu nova degustacija kraških sirov, ki jo bo ob Zidaricu vodil tudi gostinec iz Piemonta, dober poznavalec kraških proizvodov. Čeprav se tega doma morda premalo zavedamo, se vlaganja v promocijo Krasa počasi obrestujejo. (pd)

PALMANOVA - Enotnost levice

Javna razprava s tajnikoma SIK in SKP Dilibertom in Gianninijem

PALMANOVA - Na levici se nekaj premika, predvsem po porazu Mačvanske levice na parlamentarnih volitvah 2008 in socialkomunistov na evropskih volitvah letos pomlad. Nekateri so za takojšnjo združitev obeh komunističnih partij (SKP in SIK), vendar so drugi previdnejši in zato se ravnonar oblikuje federativna zveza med SKP, SIK in gibajem Socializem 2000 bivšega ministra za delo Cesara Salvija. Tesna federalna zveza, ki predpostavlja akcijsko enotnost, skupne pobude, enotne skupine in izvoljenih organih. In, seveda, skupne liste na volitvah.

Prav oblikovanje zveze komunistov in levih socialistov je bilo v ospredju javne razprave v središču Sv. Marka v Palmanovi, ki so jo uvedli predsednik dejavnega odbora SKP Pio De Angelis ter dejavnega tajnika SKP Kristian Franzil in SIK Stojan Spetič. Razprava je trajala pole ne ure s posegi iz publike, dokler nista skoraj opolnoco zaključila član osrednjega tajništva SKP Fosco Giannini in taj-

nik SIK Oliviero Diliberto, piše v tiskovnem sporočilu organizatorjev.

O vojni v Afganistanu, ki je terjala, po šestih italijanskih vojakih, tudi življenje 40 otrok, umrlih med ameriškim bombnim napadom, komunisti menijo, da je nadaljevanje vojne brez smisla. Potrebni je umik vojaških sil in sklic mednarodne mirovne konference, na kateri naj sodelujejo vse strani, ki so sedaj v vojni vpletene.

Berlusconi se hvali, da je premagal gospodarsko krizo, kar sploh ni res. Italija tvega množično brezposelnost, ki bo konec leta presegla 10%. Socialna država je izpostavljena tveganju, potreben je dolgočasni posegi, kot na primer obdavčitev bogastev in velikih premoženj ter finančnih špekulacij. Delavski razred se bori proti mezdni kletki in šibkim delovnim pogodbam. Zavrniti je treba vsako obliko rasizma do priseljenih delavcev. EU naj raje sodbudi nekakšen Marshallov načrt za države južnega brezga Sredozemlja, da se tam ustvarijo no-

va delovna mesta in jamčijo možnosti razvoja, še piše v tiskovnem sporočilu.

Levica zavrača politiko desničarske vlade, ki uničuje vire kulture in znanja, začenši z ukrepi na področju šolstva in univerze. Znanje je gonilna sila novega gospodarskega razvoja in omikane rasti naše družbe, zato ga ne smejo ponižati.

Komunisti so bili zelo kritični do politike Demokratske stranke, ki je odstopa ali nema v parlamentu in v družbenih konfliktih, predvsem zato, ker je zabubljena v svoje notranje probleme. V parlamentu in po vsej državi je treba spodbuditi čim bolj enotne nastope proti desnicici, ki ji medijsko bombardiranje zadnjih desetletij daje močno prednost in vpliv.

V zaključku tiskovnega sporočila še piše, da bosta SKP in SIK, skupaj z levimi socialisti, nadaljevali svojo pot realistično možnega zbliževanja in združevanja. Skušali bosta pridobiti še druge alternativne sile za skupno delo in ponoven vzpon levice.

HRVAŠKA V EU

SLS začela zbirati podporo za referendum

LJUBLJANA - Slovenska ljudska stranka (SLS) je včeraj na Prešernovem trgu v Ljubljani začela zbirati podporo za referendum o Hrvaški v EU, ampak brez slovenske ozemlja in morja. Dogodki zadnjih dni, predvsem sprejeti dogovor, tudi Rehnov drugi predlog, ne zagotavljajo teritorialnega stika z mednarodnimi vodami, "je dejal prvak SLS Radovan Žerjav.

SLS bo po Žerjavovih besedah storila vse, da bo to preprečila. "Slovensko ozemlje in morje so v preteklosti branili naši očetje in dedje, in na nas je, da ga zaščitimo in ne dovolimo, da to ne bi bilo več naše. Ne gre samo za EU, ki je morda jutri več ne bo, in takrat bo še kako pomembno, kakšne bodo slovenske meje, in do kod bo segalo naše more," je zatrjal Žerjav in dodal, da bodo "uvajavili vse inštrumente, ki so jim na voljo, da zaščitijo najvitalnejši nacionalni interes Slovenije, torej teritorialni stik z mednarodnimi vodami".

V posebni izjavi za medije je Žerjav še dejal, da si sicer ne želi, da bi do referenduma o arbitražnem sporazumu med Slovenijo in Hrvaško prišlo. Ven dar po vsem tem, kar se dogaja, in na osnovi dogovora med premierjem Jadranko Kosor in Borutom Pahorjem, Žerjav sodi, da Slovenija nima zagotovila za stik z mednarodnimi vodami.

SLS je tako včeraj v Ljubljani odpela prvo stojnico, na kateri bodo zbirali načelne izzrave podpore, da bi stranka vedela, ali lahko po morebitni ratifikaciji arbitražnega sporazuma v državnem zboru v roku formalno zbere 40.000 podpisov za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu. Sodeč po dosedanjem odzivu je predsednik SLS prepričan, da bodo zbrali 40.000 podpisov za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu. Pričakuje, da bo število podpornikov referendumu na raščalo, ker bodo začeli odpirati stojnice tudi po vseh večjih slovenskih mestih.

Podpora SLS in referendumu o vključitvi Hrvaške v EU je iz Trsta po telefonu izrazil tudi pisatelj Boris Pahor. Izrazil je željo, naj bo Slovenija suverena država, in upanje da bo vlada sledila temu načelu. Dejal je še, da se Slovenija kot zmagovalka v drugi svetovni vojni in enakopravna država v EU ne bo sklanjala ne na desno ne na levo". SLS je zažezel uspeh pri zbiranju izjav pripravljenosti za podpis za izvedbo referendumu o Hrvaški. (STA)

Trst

FESTIVAL NETA - Gledališča iz različnih držav gostujejo na Primorskem

Odprto okno v vzhodnoevropsko sodobno gledališko ustvarjalnost

Tržaški SSG bo 2. in 3. oktobra gostil gledališči iz Sankt Peterburga in Sarajeva

SSG Trst, SNG Nova Gorica in Primorski poletni festival so v četrtek odprli tritedenski, izredni spored mednarodnega festivala vzhodnoevropskih gledališč in gledaliških zavodov, ki so člani mreže gledaliških operatorjev NETA (Nova evropska teatrska akcija). Mej-ni festival bo povezal v duhu preseganja meja in razmišljanja o aktualnih družbenih problematikah ustvarjalce iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Romunije, Rusije, Italije in Slovenije.

Selektorja predstav Marko Sosič in sedanji umetniški vodja Slovenskega stalnega gledališča Primož Bebler sta izbrala deset produkcij, ki ponujajo vpogled v nekatere med najbolj zanimivimi gledališkimi govoricami sodobne, vzhodnoevropske scene. Do 11. oktobra se bodo predstave zvrstile v opuščenem pristaniškem skladnišču Libertas v Kopru, v veliki in mali dvorani SSGTrst, v kulturnem centru Mostovna in v SNG v Novi Gorici ter v Tarinijevem gledališču v Piranu. Narodno gledališče Beograd bo predstavilo Selimovićeve drame Derviš in smrt, Beograjsko dramsko gledališče in festival Mess Fehimovićeve predstavo Užitek, Mali dramski teater iz Bitole povojno dramo Druga stran Dejana Dukovskega, Romunsko narodno gledališče Caragiale moderno pravljico Lie Bugnar Sedem na en mah, SNG Nova Gorica predstavo Neskončni šteti dnevi Andreja Skubice v režiji Matjaža Latina.

Na tržaški oder bosta stopila gle-

Sklop predstav na tržaškem delu sporeda bo sklenila izredna ponovitev letosnjene uspešnice Zaljubljeni v smrt

KROMA

dališče Vera Komissarževskaya iz Sankt Peterburga z enodejankom Ljubimcem Nobelovega nagrajenca Harolda Pinterja (2. oktobra ob 20.30 v mali dvorani SSG) in Narodno gledališče iz Sarajeva, ki bo uprizorilo kontroverzno besedilo poljskega dramatika Pawla Sale Mortal kombajn (3. oktobra ob 20.30 v veliki dvorani SSG). Sklop predstav v tržaškem delu sporeda bo sklenila izredna ponovitev letosnjene uspešnice

Zaljubljeni v smrt Tamare Matevc v režiji Sama M. Strelca; na sporedu bo v petek, 9. oktobra, ob 20.30 v mali dvorani tržaškega Kulturnega doma.

Mojstrska igralska interpretacija kultnega romana Čefurji raus! Gorana Vojnoviča v koprodukciji Dejmo stisnit teater - Glej - Zavod No History (Ljubljana) bo kot spremjevalna predstava imela dve ponovitve in bo (v nedeljo, 11. oktobra, v Novi Gorici) zaključila fe-

stivalski program na sklepnom večeru, na katerem bo strokovna žirija (Jaroslav Skrušny, Ana Perne in Mario Brandoš) tudi poddelila priznanja.

Diana Koloini in Matej Bogataj bosta po vsaki predstavi vodila odprte pogovore s publiko in ustvarjalci. Posamezna vstopnica stane 10 evrov. Blagajna tržaškega gledališča bo odprta eno uro pred začetkom vsake predstave.

Nedelja, 20. septembra 2009

3

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VZHODNI KRAS

O novostih dopolnjenega regulacijskega načrta

Rajonski svet za vzhodni Kras pripravlja sestanke po vseh o urbanističnem načrtu. Ta teden se tako začenja ciklus sestankov po vseh, na katerih bo javnost podrobno seznanjena z dopolnjeno verzijo novega urbanističnega načrta, ki ga je občinski svet sprejel na seji 6. avgusta. Prvi sestanek bo v sredo, 23. septembra, ob 20.30 v kulturnem domu pri Banih (hišna št. 6), naslednji dan, v četrtek, 24. septembra, pa bo ob 20.30 srečanje v prostori Gozdne zadruge na Padričah (hišna št. 40, ob cesti za Gropado). Najprej bodo predstavniki rajonskega sveta podrobno seznanili udeležence z novostmi, ki jih prinaša generalna varianta urbanističnega načrta in predstavili ažurirane mape ter pravilnik. V nadaljevanju bo govor o ugovorih in pripombah, ki jih bodo lahko vložili lastniki ter tudi o pripombah glede določil, ki zadevajo celo vas ali širši okoliš in ki jih bo mogoče vložiti kolktivno ali preko društva.

naslednji teden se bodo sestanki nadaljevali še v Gropadi, Trebčah in Bazovici, ciklus pa se bo zaključil s sestankom na Opčinah. Točni datumi teh sestankov bodo sporočeni naknadno.

DEMOKRATSKA STRANKA - Kongres

Giorgio Rossetti za Ignazia Marina

Kongres Demokratske stranke in slovenska manjšina je naslovil svoje razmišlanje ob skorajnjem kongresu največje italijanske opozicione stranke nekdaj tržaški evropski poslanec Giorgio Rossetti, v Trstu podpornik »tretjega« kandidata za novega tajnika Demokratske stranke Ignazia Marina.

Demokratska stranka doslej ni znala učinkovito odgovoriti na Berlusconijeve poskuse delegitimacije parlamenta, na napade na sodstvo in na svobodo tiska, je očenil Rossetti in tudi pojasnil, zakaj zaradi notranjih prepirov, pa tudi zato, ker ni opravila analizo političnih in osebnih odgovornosti vodilnega razreda. V Trstu so leta zgodovinskega revisionizma, pomanjkanje vsakega soocenja z reformističnimi silami in onstran meje ter dvomljive izbire o razvoju Krasa osibile odnos med slovensko manjšino in demokratično levico, je menil Rossetti in omenil zadnji primer krize Slovenskega stalnega gledališča: dežela, pokrajina in tržaška občina so očitale vodstvu gledališča slabo upravljanje, namesto da bi obtožile vlado zaradi čtenja finančnih sredstev. Podobni primeri lahko prispevajo k temu, da ostane manjšina brez referenčne točke, je posvaril Rossetti.

Sedanje kongresno obdobje ima velik pomen za Demokratsko stranko. Izčrna točka bi morala zanj biti sledeča: reformistične sile, tako katoliške kot levičarske, niso v zadnjih šestdesetih letih dosegle še takozvezko konzenco. Za to so, poleg »konca ideologij«, »globalizacije« in »krize«, odgovorne vodilne skupine, ki niso znale pravilno oceniti nastalega položaja. Te vodilne skupine pa vztrajajo pri vodstvu že 15 let, in še bi hotele vztrajati.

Kandidatura Ignazia Marina je za Rossettija »ediná izven vodilnih aparativ in vodstvenih struktur. Zato naj bi predstavljal pravo novost in prenovo stranke.

Giorgio Rossetti

SV. IVAN - Jutri Srečanje proti regulacijskemu načrtu in TAV

Združenje NO TAV sklicuje za jutri ob 18. uri v gledališču pri svetoivanski oratoriju (Ul. San Cilino 101) javno srečanje o novem regulacijskem načrtu in o projektu železniške proge za vzhodno hitrost in zmogljivost (TAV) Trst-Divača. Po segi bodo predstavniki Svetovnega sklada za naravo-WWF Dario Predonzan, geolog in raziskovalec Ljivo Sirovich in predstavnik Legambiente Andrea Wehrenfennig, medtem ko bo moderator Willi Mikac.

OKOLJE - Danes Sodelujmo pri čiščenju sveta okrog nas

Clean up the World - Očistimo svet je akcija, za katero se vsako leto zberejo prostovoljci širom po svetu ter očistijo svojo okolico. V akcijo je vključenih precej evropskih držav: Armenija, Bolgarija, Danska, Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Litva, Makedonija, Poljska, Portugalska, Slovaška, Španija, Švedska, Švica, Nizozemska, Ukrajina, Velika Britanija. Od leta 2006 je tudi Slovenija s projektom Moja dežela - lepa in gostoljubna, članica tega svetovnega gibanja.

Lansko leto je v Italiji k pobudi prispolilo 1.800 občin s skupno 500 tisoč prostovoljev; družine, člani združenj, učitelji in dijaki so si zavihali rokave in očistili 5 tisoč območij (parkov, vrtov, cest, trgov, rek in plaž), na katerih so ležali zapuščeni odpadki. Na letošnji, šestnajsti izvedbi bodo med drugimi sodelovala tudi tri zaščitenega območja v deželi FJK, ki bodo danes poskrbel za čistejše okolja. To so morski rezervat v Miramaru ter naravni rezervat Valle Ca-vanata in Foce dell'Isonzo.

No, današnji dan bo torej minil v znamenju spoštovanja narave. Člani miramarskega morskega rezervata se bodo z mladimi dijaki devinskega zavoda združenega sveta najprej lotili sljanskih plaž nato pa še tiste pod Devinskim gradom, medtem ko bodo prostovoljci WWF poskrbeli za plažo pri Miramaru (pri nekdajnem konjušnicah). Zbrane odpadke bodo nato odnesli s pomočjo ekološkega plovila Spazzamare, ki ga za tovrstne akcije nudi ministerstvo za okolje. Seveda se pobude lahko udeleži vsakdo. Zbirališče je ob 10. uri v Grljanu (pri gradcu), kjer bodo prostovoljci razdelili rokavice; ob koncu dneva si bodo ogledali rezervat in v dar prejeli torbo iz blaga.

DS - Kandidatura Bersani

Errani (Emilija-Romagna) kritičen do vladnih izbir

Errani (desno), ob njem pokrajinski tajnik DS Cosolini

KROMA

Italijanski vojaki morajo ostati v Afganistanu. O tej zelo žgoči temi se je Demokratska stranka izkazala mnogo bolj enotno kot vladna koalicija, je med včerajnjim obiskom v Trstu poudaril predsednik deželne vlade Emilije-Romagne in predsednik italijanskih dežel Vasco Errani. V Trst je prispel, da bi podprt kandidaturo Pierluigija Bersanija za tajnika Demokratske stranke.

»Afganistana ne gre zapustiti, temveč je treba pripraviti mednarodno mirovno konferenco, da bi prišlo do spremembe strategije v tisti državi,« je poddaril Errani in se kritično obregnil ob različna mnenja v vladni koaliciji. Kot znano je lider Severne lige Umberto Bossi predlagal umik italijanskih sil iz Afganistana.

Errani je govoril tudi o multietnični družbi v Italiji. Za integracijo pa so porebna kulturna prizadevanja. Vlogo ženske je treba ovrednotiti ne pa za-

postaviti, kot se mnogokrat dogaja, je opozoril Errani, ko so ga novinarji vprašali o tragediji Sanae Dafani v Pordenonu. Multietnična družba ne more vskrati vsega, za kulturno multietnično družbo je treba ustvariti sintezo. Kdor tega ne vidi in ne vidi multietničnosti italijanske družbe, ta le spodbuja konflikte, je očenil Errani, ki je nato zavrnil predlog Severne lige iz Furlanije-Julijskih krajine o preštevanju muslimanov.

Predsednik Emilije-Romagne je govoril tudi o gospodarski krizi. Opozoril je, da ostaja vprašanje brezposelnosti še vedno odprtih in se bo v prihodnjih mesecih lahko še zaostroilo, to pa predvsem zaradi pomanjkanja vladnih ukrepov za izhod iz krize. Druge države na primer investirajo v energetiko, predvsem v obnovljive vire, v Italiji pa ni nobenega načrta v tej smeri, je ošvarknil vlado predsednik italijanskih dežel Vasco Errani.

ITALIA NOSTRA - Predstavili pobudo tržaške sekcije

Tržaško nabrežje zaslubi zaščito in ovrednotenje

Proti spremnjanju Trga Libertà in Morskemu parku na nabrežju - Za ovrednotenje starega pristanišča

9. člen italijanske ustave pravi, da Republika ščiti okolje ter zgodovinsko in umetniško dediščino države. Uveljavitev in izvajanje člena sta pri srcu tudi neprofitni organizaciji Italia Nostra, ki se že petdeset let bori za zaščito arhitekturnih in zgodovinskih zanimivosti Apeninskega polotoka; v zadnjih dveh letih tudi s posebnim dnevom, ki je posvečen »občutljivim pokrajinam«. Letos je v središču pozornosti bilo urbano okolje.

Tržaška sekcija združenja Italia Nostra je na seznam občutljivih pokrajini uvrstila tudi tržaško nabrežje, od železniške postaje do svetilnika Lanterna. Kot so včeraj pojasnili deželna predsednica Luciana Boschin, pokrajinska predsednica Giulia Giacomich in ostali odborniki, so se za to izbiro odločili zato, ker območju preti deformiranje. Razni načrti, o katerih je občasno govor, bi lahko namreč kompromitirali kulturno in estetsko vrednost tega zgodovinskega mestnega predela, na katerega so Tržačani zelo navezani. »Naše združenje ne nasprotuje modernizaciji in novostim,« so dejali, »prepričani pa smo, da moramo najprej zaščiti obstoječe bogastvo.« Na primer zgodovinski vrt pred železniško postajo, poslopja starega pristanišča (v torek bodo predstavili tudi publikacijo o tamkajšnji hidrodinamični centrali), staro postajo južne železnic (Campo Marzio) in bližnji svetilnik.

Uvajanje novosti v staro mestno jedro je opravičljivo le, če ga narekuje nujna: petnajst metrov visoka kocka iz jekla in stekla, ki naj bi na nabrežju gostila Morski park, po mnenju tržaške sekcije Italia Nostra ne spada med njene. Prav tako pa ne med staro skladišč vin in neoklasicistične palače. (pd)

Tržaška podružnica ima sedež v starem mestu (Ul. del Sale)

KROMA

POKRAJINA - Predstavitev pobude, katere protagonist bo Salvatore Cimmino

Od Savudrije do Milj za invalide

Plavalec-invalid Cimmino bo prihodnjo nedeljo plaval s ciljem osveščati javnost o nerešenih težavah oseb s posebnimi potrebami

Sportni podvig, a predvsem manifestacija, ki bo opozarjala, da še vedno primanjkuje pozornosti in občutljivosti do posebnih potreb invalidov, ki imajo težave z gibanjem in jim že za druge neznatna ovira lahko omogoči prostost premikanje in torej svobodo, obenem pa tudi sporočilo prijetljivosti in sodelovanja med narodi. Vse to bo zadnja etapa pobude Preplavati Evropo za svet brez ovir in brez meja, ki bo stekla prihodnjo nedeljo, 27. septembra, izvedel pa jo bo Salvatore Cimmino, plavalec-invalid, ki bo preplaval razdaljo okoli trideset kilometrov od Savudrije do Milj, pri čemer bo plaval tako v hrvaških kot slovenskih in italijanskih vodah. Pobudo so predstavili včeraj opoldne v prostorih pokrajine Trst, ki je podpornik in koordinator manifestacije, pri kateri sodelujejo še dežela FJK, Italijanska pomorska zveza, karabinerji ter številna združenja, poleg njih pa še občinske uprave v slovenski in hrvaški Istri, točneje Kopra in Umaga. Tržaška pokrajinska uprava namreč namenja pobudi posebno pozornost, zaradi tega je tudi razposlala vabila na nedeljsko manifestacijo vsem društvinom in višjim srednjim šolam, ki delujejo na ozemlju tržaške pokrajine.

Cimmino so, ko je bil star 14 let, zaradi hude bolezni amputirali desno nogo, plavati pa je začel pred štirimi leti na nasvet zdravnika. Takrat je postal posebne vrste športnik, ki svojo dejavnost posveča ne toliko agonizmu, kolikor nekemu poslanstvu: opozarjati širšo italijansko, pa tudi evropsko javnost na še vedno nerešena vprašanja, ki pestijo invalidne osebe. Kot je sam povedal na včerajšnji predstavitvi, se v Italiji invalid mora spopasti z družbeno zaostalim kontekstom, ki ni preveč občutljiv do težav invalidov, kar se izraža npr. s parkiranjem na mestih, ki so rezervirana za invalide, ali z arhitektonskimi pregradami, prav tako pa veliko invalidov še vedno ne more koristiti tehnoških dosežkov, do razvoja katerih je prišlo v teku let. Poleg tega, da omejuje njegovo svobodo gibanja, je tak položaj tudi hud udarec za dostojanstvo invalida. Tako je svojo plavalno dejavnost posvetil osveščanju: zato je leta 2007 izvedel plavalno dirko po Italiji, letos pa podobno pobudo na evropski ravni, v okviru katere bo čezmesečna proga od Savudrije do Milj šesta in zadnja etapa, potem ko je Cimmino že plaval v Mesinski in Gibraltarski ožini, dalje med Caprijem in Neapljem, v Rokavskem prelivu ter med Koebenhavnom in Malmoejem. Nedeljska etapa pa bo imela za organizatorje še dodaten pomen: predstavljal bo namreč še en trenutek čezmesečnega sodelovanja skupnosti, ki, čeprav se nahajajo v treh različnih državah, želijo živeti skupaj. (iz)

Salvatore Cimmino (drugi z desne v prvi vrsti) bo prihodnjo nedeljo plaval od Savudrije do Milj

KROMA

TREBČE - Godbeno društvo Viktor Parma

Godbeniška šola vabi v svoje vrste

Ob novem šolskem letu se začenja tudi pouk flavte, klarineta, saksofona, trobente, basa, krilnice, pozavne in tolkal - Sestanek v sredo ob 20.30

Po poletnem premoru se v Trebčah pripravljajo na začetek nove glasbeni sezone. Poleg rednih vaj članov godbenega društva, se bo sezona začela s poukom raznih inštrumentov; slednji je namenjen tako tistim, ki se želijo nato vključiti v godbo, kot tudi tistim, ki bi radi nadaljevali s študijem glasbe na konservatoriju. Na njihovi šoli ponujajo pouk raznih inštrumentov, kot so na primer flavta, klarinet, saksofon, trobenta, bas, krilnica, pozavna in tolkal, predvidene pa so seveda tudi lekcije iz teorije. Najmlajši bodo spoznavali čudoviti svet glasbe z igranjem kljunaste flavte. Izkušeni profesorji bodo med letom preverjali znanje v okviru treh nastopov, in sicer v mesecu decembru, marcu in juniju, nato pa bo na vrsti še zaključni izpit.

V ta namen so v Trebčah pripravili informativni sestanek, ki bo v sredo, 23. septembra, ob 20.30 v prostorijah Ljudskega doma v Trebčah. Dodatne informacije so na razpolago po na telefonu 346/3056368. (David Kralj)

Trebenska godba
na pihala išče podmladek

KROMA

Novo truplo v morju

Včeraj dopoldne je sredi Tržaškega zaliva, nedaleč od svetilnika, posadka na jadrnici zagledala truplo. Na pomoč so prihitali gasilci in osebje pristaniške kapitanije, ki so utopljenega moškega odnesli na sedež pristanišča oblasti. Tu so ugotovili, da gre za 70-letnega Alda Magnisija doma iz kraja Termimi Merese, ki je pred dvema dnevoma izginil iz tržaškega bed&breakfasta, kjer je bil zčasno nastanjen. Identiteta moškega z uhani, ki so ga iz tržaških voda potegnili pred dnevi, pa ostaja še vedno neznanca.

Ženska ustvarjalnost v TK

Prihodnji teden bo v Tržaški knjigarni posvečen ženski ustvarjalnosti. V torek bo odprtje likovne razstave Čutenje svetlobe; o delih Klavdije Marušič bo ob 18. uri spregovorila Alina Carli. V petek bodo ob isti uri predstavili pesniško zbirko »amore chissà se«; delo in avtorico Eleno Cerkenič bo predstavila Daria Betoccini.

Ignazio Marino na obisku

Kandidat za državnega tajnika Demokratske stranke Ignazio Marino se bo danes mudil v naši deželi. Ob 13. uri v Pordenonu, ob 15.30 v Vidmu, ob 18.15 pa bo v tržaški dvorani Oceania na Pomorski postaji, kjer se bo udeležil javnega srečanja. Nato se bo srečal tudi s predstavniki slovenske manjšine. Na vseh srečanjih ga bosta spremljala tudi Cristina Carloni in Beppino Englaro.

Italija je lepa

V gledališču Rossetti bo danes zaživel spektakel L'Italia è bella, ki ga bo v živo predvajala prva mreža Rai ob 18.40 (gledalci bodo v gledališču lahko stopili samo ob 18.15). Vodila ga bosta Pippo Baudo in Umberto Broccoli. Projekt je nastal v sodelovanju s fundacijama Città Italia in tržaško Cassa di Risparmio ter Rai 1, ki želijo zbirati prispevke za umetnost oziroma za restavriranje pomembnejših umetnin, ki bi bile drugače zapuščene pozabi. Nastopili bodo Gianni Paoli, Malika Ayane, Francesco Renga, Leonora Abbagnato in Tržačan Teddy Reno. Med oddajo lahko gledalci namenijo sms sporočilo v vrednosti 1 evra na številko 48584, na voljo je samo še nekaj kart pri gledališču blagajni (od 17. do 18.15).

Tečaj risanja-slikanja

Jutri bodo ob 18. uri v laboratorijskih prostorjih v Ul. Locchi 22 predstavili tečaj risanja-slikanja, ki ga bo vodila Laura Bonifacio Cosmini. Pobudo si je zamislilo žensko prostovoljno kulturno združenje Luna e l'Altra - Cipotka-Kažipot.

UNIVERZA NA PRIMORSKEM - Dr. Aleksander Panjek

Trudijo se oblikovati skupni znanstveni prostor

V petek v Narodnem domu pobuda v sodelovanju s Slorijem in NŠK

V petek bo v Narodnem domu v Trstu potekalo srečanje na temo Skupni slovenski znanstveni prostor: težave in priložnosti integracije, ki ga prirejajo Univerza na Primorskem, Slovenski raziskovalni inštitut in Narodna in študijska knjižnica. Na srečanju, ki se ga bo po napovedih udeležil tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, bo prišlo do podpisa dveh sporazumov med primorsko univerzo ter Slorijem in NŠK, stekla pa bo tudi okrogla miza o skupnem znanstvenem prostoru, ki jo bo vodil dr. Aleksander Panjek, svetovalec rektorja Univerze na Primorskem za evropske projekte in mednarodno sodelovanje. Kot nam je povedal, je dogodek ena od dveh dejavnosti, ki jo UP namerava izvesti v sklopu projekta Skupni slovenski znanstveni prostor: raziskovanje obmejnih in etnično mešanih območij: »Projekt smo prijavili in pridobili na razpis Agencije Republike Slovenije za raziskovanje za sofinanciranje aktivnosti v zvezi s promocijo slovenske znanosti in tujini. Drug dogodek, ki ga bomo izvedli predvidoma v letosnjem decembru, pa je znanstveni in strokovni posvet - vedno na temo obmejnih in etnično mešanih območij - ki ga bomo organizirali v Bocnu na Južnem Tirolskem v sodelovanju s tamkajšnjo Evropsko akademijo.«

Kaj se bo dogajalo na petkovem srečanju?

V petek popoldne bo v Narodnem domu tradicionalna Evropska noč raziskovalcev: najprej bo prišlo do podpisa sporazumov o sodelovanju med UP in Slorijem ter Narodno in študijsko knjižnico v Trstu. Po tem se bo popoldan nadaljeval z okroglo mizo na temo Skupni slovenski znanstveni prostor s poudarkom na težavah in priložnostih integracije tako z vidično institucijak, ki vidika posameznih raziskovalcev. Po tej diskusiji bo potekalo še nagrajevanje diplomantov, ki so se prijavili na razpis Slorija. Program bo torej razmeroma pester in verjamem, da bo tudi zanimiv ne samo za slušatelje, ki so neposredno delujejo na področju znanstvenega raziskovanja, ampak za širšo javnost. Stvar je lahko zanimiva tudi za višješolske dijake, zlasti za tiste zadnjih letnikov, da malce spoznajo raziskovalno stvarnost, potencialne in ustanovalne, pa tudi študijske priložnosti onstran meje. Še je čas tudi za vpis na našo univerzo, saj bo tretji rok potekal od 1. do 5. oktobra (odvisno od fakultete), obstaja pa tudi razpis za štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu za študij v Sloveniji, katerega link najdete tudi na naši spletni strani <http://www.upr.si>.

Katera sta pomen in cilj pobude?

Do oblikovanja in zasnove te pobude smo prvič izhajajoči iz temeljne predpostavke našega videnja in razumevanja UP

Dr. Aleksander Panjek KROMA

v tem prostoru. Menimo namreč, da je naše posebno poslanstvo v tem prostoru to, da obravnavamo tudi teme s področja zamejstva v Italiji oz., da je to ne samo slovenska univerza, ampak tudi univerza, na katero naj bi se obračala javnost tudi v italijanskem zamejškem prostoru. Zaradi tega smo precej pozorni do tem, problemov in vprašanj v zamejstvu, tako z vidika raziskovanja, kakor tudi z vidika študentov, saj se vse več študentov iz zamejstva vpišuje na naše fakultete in študijske programe. S sporazumoma, ki ju bomo podpisali, dejansko nadgrajujemo in institucionaliziramo neke povezave in sodelovanje, ki so po našem mnenju izrednega pomena za ta prostor in tudi v vzajemno korist.

Problematiki skupnega slovenskega znanstvenega prostora je bil posvečen posvet že decembra lani. Kaj se je v teh devetih mesecih zgodilo?

Posvet, ki bo prihodnjih petek, je na nek način nadaljevanje in nadgradnja takratnega posveta. Letos smo zadeve stavili malce širše in si obetamo po eni strani oblikovanje skupnega dokumenta, s katerim bi opredelili področja skupnega interesa in smernice, na podlagi katerih naj se integracija udejanja. Z drugim dogodkom pa kot že rečeno gremo na Južno Tirolsko, bodisi ker je to v Republiki Italiji drugo zanimivo področje z vidika manjšinskih vprašanj in oblik njihove ureditve, bodisi ker tam deluje Evropska akademija, ki je priznana institucija tudi na področju medkulturnih in manjšinskih študijev.

Rekli ste, da se vedno več mladih iz zamejstva vpisuje na vašo univerzo. Imate tudi precej docentov iz zamejstva. Ko pa človek prebere naslov pobude in bere o težavah in priložnostih, ima vtis, da ta skupni znanstveni prostor ni še v polnosti zaživel. Imate tudi Vi ta vtis in zakaj?

Če se vrnemo k podpisu omenjenih sporazumov o sodelovanju, za kaj bo konkretno šlo? Kaj se bo dogajalo na podlagi teh sporazumov?

Sporazum o sodelovanju med UP in Slorijem dejansko na nek način institucionalizira oblike sodelovanja, ki so že stekle in že potekajo. Sporazum bo omogočal do slednje skupen nastop ob teh institucijah pri prijavljanju projektov na slovenske nacionalne razpise. Kot univerza bomo s tem seveda skušali pripomoči, da se raziskovalci na Sloriju uspešnejše vključujejo v slovenski znanstveni prostor, po drugi strani pa je za univerzo zanimivo sodelovanje Slorija zaradi posebnih kompetenc, ki jih tam imajo na področju preučevanja slovenske manjštine v Italiji. Kar zadeva sporazum z NŠK, gre tu za drugačne zadeve. Na UP je v postopku ustanavljanja osrednja univerzitetna knjižnica. S tega vidika je za nas sporazum z NŠK pomemben in zanimiv: NŠK namreč ima že dolgo let poseben status v okviru slovenskih knjižnic, njen knjižni fond je izredno bogat. To, kar si obetamo, je vzpostavitev tesnejšega sodelovanja z NŠK, začenši s čisto operativnimi in funkcionalnimi vidiki, kot je olajšanje postopkov izposoje knjig v prid študentom ali raziskovalcem.

Kot primer: snujete tudi kako skupno izkaznico za koristnike že obstoječe oz. nastajajoče knjižnice?

To je zelo konkretna ideja. Dejansko je do takih zamisli že prišlo in jih bomo zapisali potem v program, ki ga oblikujemo. To, kar ste omenili, je ena tistih smeri, v katere bi utegnili iti.

Ivan Žerjal

Ko se je nekaj časa po končani vojni vrnil domov si je služil kruh v glavnem kot izučeni pleskar; nazadnje do upokojitve je bil zaposlen v tovarni mesnih izdelkov pri Domju.

Zgradil si je zelo lep dom in na vrtu gojil mnogo cvetja ter skrbel za številne domače hišne živali. V svojem domu je imel vrsto umetniških slik ter drugih zanimivih in starinskih predmetov.

Toda glavna dejavnost oziroma veselje, ki jo je opravljal z vso prednostjo in ljubezljivo skoraj do konca svojih dni sta bila vinogradništvo in oljkarstvo in tem delu je imel obično uspehov.

Rino je letos poleti dopolnil 83 let in je bil po značaju skromen. Njegova želja je bila, da se tiho poslovi. Zelo ga bomo pogrešali. Sorodnikom izražamo naše iskreno sožalje.

Prijatelji

ranjenca v okrevanju so ga premestili v 'pozadino', kjer je pomagal pri raznih tehničnih opravilih v tiskarstvu, ker je bil spreten v risanju. Ta premestitev mu je verjetno, kot je sam večkrat povedal, rešila življenje.

KRAŠKA OHMET Zahvala kraškega para

Ob nepozabnih dnevih najine prekrasne ohceti in lepemu doživetju v znamenju veselega vzdobja se želiva iz vsega srca zahvaliti vsem za dobro uspeli praznik. Zahvala naj gre vsem, ki so na katerokoli način z veseljem sodelovali, pomagali in karkoli darovali.

Predvsem naj gre zahvala Občini Repentabor, Kulturnemu društvu Kraški Dom, Zadrugi Naš Kras, Mladinskemu odseku Kraški Dom, sosedom Lazrskega kota, vaščanom in mladini za prekrasno sodelovanje, krojaču Milkotu, šivilji Veri in Adrijani Cibic, cerkvenemu pevskemu zboru in župniku, pevki Martini Ferri, Vinkotu Skerlavaju za orgelsko spremljavo, pevskemu moškemu zboru Kraški Dom ter mešanemu pevskemu zboru Rdeča Zvezda, Maruški in Matiji, vsem pokroviteljem, vsem narodnim nošam za njihovo udeležbo, najinama družinama, mladini združenih vasi Občine Zgonik, vremenoslovcu Darkotu in vsem medijem.

Hvala za vse lepe trenutke in občutke, ki jih bova nosila vedno v našem srcu.

Dean in Ivana

DRUŠTVO SLOVENSKO GLEDALIŠČE

"Živeti, igrati...Da, igrati!"
Gledališka šola

STUDIO ART

začenja svojo novo sezono.
Vabimo vse, ki se zanimajo za gledališko umetnost,
da se nam tudi letos pridružijo.

Informacije in vpisovanje
na tel. 347-7615287 ali sola@teaterssg.it.

Prvo skupno srečanje bo 5.10.2009.
Pridi, v naši družbi
bo lepo!

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Prireditve

RADIJSKI ODER obvešča, da se bo 12. Gledališki vrtljak ponovno zavrtel v nedeljo, 27. septembra. Na sporedbo igra Mala morska deklica v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta. Prva predstava ob 16. uri (red sonček) in druga ob 17.30 (red zvezda). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

BAMBIČEVA GALERIJA: fotografika razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-19.00, Općine Proseča ul. 131, tel. 040-212289.

KRUT, vabi v torek, 29. septembra ob 17. uri na predavanje »Negujmo spomin tudi v zrelih letih«. Predaval bo prof. Vali G. Tretnjak, spec. klin. psihologije in nevropsihologije. Zaželjena prijava, prednost imajo član! Informacije na sedežu, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

SKD BARKOVLE, ulica Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v četrtek, 1. oktobra, ob 20.30 na otvoritev razstave Magde Starec Tavčar: »Smeri«. Predstavitev Filip Fischer. Glasbeni kulisa brata Suppani kitara in violina. Urniki razstave: od ponedeljka do petka 17.00-19.00, v soboto in nedeljo 10.30-12.30. Konec razstave petek, 18. oktobra.

Lotterija 19. septembra 2009

Bari	28	64	61	90	6
Cagliari	10	43	63	18	8
Firenze	43	26	45	22	18
Genova	14	39	85	45	50
Milan	65	84	90	66	87
Neapelj	5	6	35	32	17
Palermo	47	70	3	86	10
Rim	80	7	1	67	14
Turin	41	60	44	58	75
Benetke	60	88	73	50	34
Nazionale	23	5	72	55	37

Lekarne

Nedelja, 20. septembra 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Dante 7, ul. Costalunga 318/A, ul. Giulia 14, Milje - ul. Mazzini 1/A, Prosek.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 - 040/630213, ul. Costalunga 318/A - 040/813268, Milje - ul. Mazzini 1/A - 040/271124, Prosek - 040/225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Dante 7, ul. Costalunga 318/A, ul. Giulia 14, Milje - ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040/225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 - 040/572015.

Od ponedeljka, 21., do sobote, 26. septembra 2009

Lekarne odprte tudi od 13. do 16. ure

Kor. Italija 14 - 040/631661, Oštrek Vardabasso 1 - 040/766643, Žavlige - ul. Flavia 39/C - 040/232253, Božje pole - 040-225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Kor. Italija 14, Oštrek Vardabasso 1, Ul. Rossetti 4, Žavlige - ul. Flavia 39/C, Božje pole - 040-225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 4 - 040/3475502.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14

Čestitke

KATERINI in LORANU ob prvi obletnici poroke jima voščijo vse najboljše mama, papà, brat z družino in družina Eva.

V petek se je ZALA rodila in vse nas razveselila. Družine Cingerla, Nabergoi in Sancin.

Jutri bo praznoval naš član ANGEL SLAVEC okroglih 80 let. Vse najboljše mu želijo vsi od TPPZ Pinko Tomažič.

Ob visokem življenjskem jubileju tovariša ANGELA, mu iskreno čestitajo in kličejo na zdravje tovariši Komunistične prenove.

Boter ANGEL iz Boršta bo jutri slavil častitljivih 80 let. Da bi aktivno in korajno vztrajal še dolgo zdrav in vesel mu voščita Vojko in Silvana.

V Dolino prišla je novica, da v Zabrežcu se slavi osemdesetica. Draži ANGEL, uživaj v miru, zdravju in zadovoljstvu še mnogo let, to ti želi Nerina.

Jutri bo praznoval 80 let naš tovariš ANGEL SLAVEC. Da bi še mnoga leta bil vedno prisoten na vseh proslavah kot do sedaj in mnogo zdravja mu želijo tovariši VZPI - AN-PI.

Hip hip hura, jutri v Borštu naš ANGEL SLAVEC rojstni dan ima. Mnogo zdravja in dobrega počutja v krogu svojih dragih mu želimo Mata, Eda, Dani in Pepi.

Dragi nono

Angel

Za tvoj 80. rojstni dan ti želiva, da bi še dolgo užival med nami in da bi naju še naprej "crtal".

Tvoji Ilaria in Lorenza z mamo in papatom

Danes stopata na skupno pot

Monica Marc
in Maksi Grgić

Zdravja, sreče, razumevanja in veliko ljubezni jima želijo

sinko Ivan,
starši Miriam in Miranda,
Janko in Rudi,
sestra Martina s Christianom
ter noni Marija in Zdenka

Danes se poročita

Maksi
in Monica

Veliko sreče na skupni življenjski poti jima želi

SKD Krasno polje
Gročana-Pesek-Draga

Petra, Dunja, Meto in Tineja je osrečil prihod male

Zale

Srečni družini iskreno čestitajo

odborniki in člani
TPK Sirena

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 20.30 »Il Cosmonauta«; 22.00 »Videocracy - Basta apparire« (Benetke - Festival kina 2009).

CINECITY - 10.50, 13.00, 15.15, 17.35, 20.00, 22.10 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; 10.50, 12.45, 14.40, 16.30, 18.25, 20.15, 22.05 »Basta che funzionì«; 11.00, 13.10, 15.20, 17.35, 20.00, 22.10 »The Informant!«; 10.45, 13.05, 15.20, 17.40, 20.00, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 22.05 »Il grande sogno«; 10.55, 15.15, 20.00 »Drag me to hell«; 10.45, 13.00, 17.25, 22.00 »Segnali dal futuro«; 17.55, 20.00 »Ricatto d'amore«; 11.00, 13.00, 14.00, 15.10, 16.00, 17.45, 20.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Basta che funzionì«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.50 »Tris di donne & abiti nuziali«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il grande sogno«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.10, 17.00 »Ledenja dobi 3: Zora dinozavrov (podnapiši)«; 15.20, 17.30, 19.40, 21.50 »Okrožje 9«; 18.50, 21.30 »Državni sovražniki«; 20.10, 22.00 »Brez povratka 4-3D«; 14.40, 16.30, 18.20 »Garfield in festival zabave«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Informant!«; Dvorana 3: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 16.30, 20.30 »L'Era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri«; 18.15, 22.15 »Il cattivo tenente«.

SUPER - 16.00, 19.45 »Drag me to the Hell«; 17.45, 21.30 »Segnali dal futuro«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 15.40, 17.50, 19.50, 22.10 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 15.50, 17.50, 20.10, 22.10 »Basta che funzionì«; Dvorana 4: 15.45, 17.45, 20.10, 22.10 »Il grande sogno«; Dvorana 5: 15.20, 17.00, 18.40 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.15, 22.10 »Videocracy - Basta apparire«.

Osmice

V SAMATORCI sta odprla osmico Mario in Ondina Gruden. Tel. 040-229449. Vabljeni!

ZKB
1908 Sredstvo cooperativo del carso
Zadružna kraska banka

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi cenjene člane in stranke

**na otvoritev novih prostorov
PODRUŽNICE PRI DOMJU na št.289/a**

v petek, 25.9.2009 ob 18. uri

Vljudno vabljeni!

ŽENSKA USTVARJALNOST V TRŽAŠKI KNJIGARNI

V torek, 22. septembra, ob 18.00 uri

otvoritev razstave

KLAVDIJE MARUŠIČ
ČUTENJE SVETLOBE

Spregovorila bo Alina Carli

V petek, 25. septembra, ob 18.00 uri

v sodelovanju s Slovenskim klubom
predstavitev pesniške zbirke

**eleno cerkvenič
amore chissà se**

Spregovorila bo Darja Betocchi

TRST, Ulica sv. Frančiška 20 VABLJENI!

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DTTZG ŽIGE ZOI-SA vabi starše na roditeljski sestanek ob začetku šolskega leta, ki bo v torek, 22. septembra, ob 17. uri za 1. razred obeh smeri in ob 17.30 za 3. razred geometrske smeri na podružnici (Canestrinijeva ploščad 7).

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji: tehnične administrativne vodenje osebja 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, stipendija 2,3 evrov za vsako uro prisotnosti na delovni praksi, tečaj brezplačen). Tečaj je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada in bo potekal na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 25. septembra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), uporabljanje tehnične in računovodske standardne računovodskega nadziranja (80 ur), tehnike in orodja prevajanja (60 ur), vrednotenje turizma na krasu (80 ur). Tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja na tel. št.: 040-228274 Rado in 040-228942 Sergio, ob uri kosila.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTREDAME organizirajo v pondeljek, 5. oktobra, romanje na Brezje in v Ljubljano k »Mariji udarjeni«. Sledijo sama presenečanja. Odhod avtobusa iz trga Oberdan ob 6.45, iz Sesljana ob 7.00, iz Sv. Križa ob 7.05, s Prosek ob 7.10, ob Občin ob 7.20. Za vpis in informacije pokličite na tel. št.: 040-220693 oz. 347-9322123.

evrov. Izleta se lahko udeleži tudi kdor ni čebelar. Za informacije poklicati na tel. št. 040-2158246 (Settimi), ali 040-211790 (Hussu).

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI vabi na svoj tradicionalni jesenski izlet v nedeljo, 4. oktobra. Obiskali bomo samostan Stična na Dolenjskem, kjer bo v bližini košilo, ter Valvazorjev grad Bogenšperk pri Litiji. Za informacije in vpisnine na tel. št.: 040-228274 Rado in 040-228942 Sergio, ob uri kosila.

PRODAM Škodo Felicio 1.6 (MP) GLX, prevoženih 177.000 km, v dobrem stanju za 200,00 evrov. Nove gume in prtljažnik, tel. št. 328-3635626.

PRODAM ženske jahalne škornje, rabiljene dvakrat, znamke goretex, št. 39, temno-rjave barve. Zanimiva cena po dogovoru. Tel. 040-228074 v uri obrednih.

PRODAM belo in črno grozdje; tel. 331-4331079.

REFOŠK IZ MAREZIG - prodamo kvalitetno grozdje. Za informacije Mario (349-6181288).

SIMPATIČNE MUCKE podarimo ljubitelju živali. Tel. št. 040-213701.

V NABREŽINI prodam tri-sobno stanovanje, 106 kv. m., kuhinja z malo teraso, salon z balkonom, kopalnica, shramba, podstrelje, garaza, zunanje ograjeno parkirišče in 120 m vrta. Tel. 333-6935024.

ZA POLOVIČNO CENO prodam par urabljeno mlin iz inoxa za mletje jabolk. Tel. št. 040-201056.

Izleti

SKD SLOVENEC in Pustni odbor iz Boršta in Zabrežca organizirata v nedeljo, 4. oktobra, za člane in simpatizerje avtobusni izlet v Goriška Brda.

Spored: voden ogled kleti v Dobrovrem in muzeja 1. svetovne vojne v Kobridu. Kosilo bo na turistični kmetiji »Belica« v Medani. Vpisovanje v sremski hiši v pondeljek, 21. septembra, ob 19.00 do 20.30.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OB-ČINE vabi na izlet v Kumrovec, Podsredo in Olimje v nedeljo, 4. oktobra.

Odhod predviden iz Milj (avtobusna postaja) ob 6. uri, iz Korošcev ob 6.15, iz Žavelj ob 6.30, vrnitev v Mi-

lje pa okoli 21. ure. Cena 45,00 evrov vključuje avtobus, vodiča, vodene obiske, vstopnine, kosilo s pijačo. Za informacije in vpisnine je na razpolago gospa Vesna, tel. št. 040-271862 (ura kosila). Potrditi udeležbo najkasneje do nedelje, 27. septembra. Obvezna osebna izkaznica.

IZLET NA KOROŠKO - župnija Sv. Križ pri Trstu prireja izlet na Koroško v nedeljo, 27. septembra. Obiskali bomo svetišče pri Gospe Sveti (kjer bo tudi sv. maša), Gospov. Polje in Bilčovs (kjer bo kosilo). Za informacije in vpi-

sovjanje: župnijski urad v Križu, tel. št.: 040-220332 v popoldanskih oz. večernih urah (tel. tajnika).

IZLET SPDT NA CUAR - SPDT vabi v nedeljo, 27. septembra, na goro Cuar (1476m) in na ogled jezera Cornino. Z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, se bodo udeleženci podali do sedla Quel di Forchia (884m) in ob povzpeli na vrh gore Cuar. Predviden je 4 urni pohod. Odhod s trga v Sesljanu ob 8. uri. Izlet vodi Marinka Pertot. Za rezervacijo v kombiju pokličite na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka).

KONZORCIJ TRŽAŠKIH ČEBELARJEV organizira v soboto, 3. oktobra, po učen izlet na sejem »Attruzzi e miele« v Lazise. Cena na osebo 10,00

Poslovni oglasi

PRODAM GROZDJE - belo in črno ter mošt.

Tel. 00386-41216542

PRODAM HIŠO z vrtom v Repnici.

Tel.: 335-6

Obvestila

BEER & MUSIC mednarodni praznik piva in glasbe pod velikim šotorom v Trebčah športno igrišče. Danes, 20. septembra, Mladi kraški muzikanti, 3 Prašički. Petek, 25. septembra, Fifty & More, Ana Pupedan. Soba, 26. septembra, 3 Prašički, Siddharta, Dj Riky. Nedelja, 27. septembra, Salzburg Quintet. Odprtje kioskov ob 18. uri. Jeđi na žaru in več vrst piva. Vabljeni! Zagava zagotovljena! Org. Ašd Primorec in Acm Zamejski. Informacije na myspace.com/beermusictribeciano.

DRUŠTVO JOGA v vsakdanjem življenju Popetre obvešča, da se pričnejo začetni tečaji redne vadbe joge v naslednjih krajih: v Domu krajjanov v Ajdovščini ob 18.30 vsako sredo; v domu starejših občanov Ilirska Bistrica ob 18.30 ob četrtekih. Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi ga Dario Černac, učitelj joge v vsakdanjem življenju. Tečajniki potrebujejo: udobno oblačilo, armafleks in odejo. Gre za sistematično vadbo joge po sistemu svetovno priznanega indijskega učitelja Paramhans Swami Maheshwaranande, ki omogoča zdravje, dobro počutje in notranjo umirjenost.

TEČAJ V BAZENU ZA DOJENKE Še Melanie Klein v sodelovanju z deželnim zborom kliničnih pedagogov ANPEC obvešča, da se bodo tečaji v bazenu začeli 2. oz. 3. oktobra s sledečim urnikom: skupina 0-12 mesecev ob petkih med 10.30 in 11.30, skupina 12-36 mesecev ob sobotah med 16.30 in 17.30. Za prijave in informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. št.: 328-4559414. Število mest je omejeno.

V BARKOVLJAH, danes, 20. septembra, ob 11. uri bo začetna šolska masa za učence osnovne šole in malčke iz vrtca.

AŠD SHINKAI KLUB sporoča lanskim atletom, ki se v nedeljo, 4. oktobra, nameravajo udeležiti turnirja na Jesenicih, da se bodo pripravljalni treningi začeli v ponedeljek, 21. septembra, ob 18. uri v zgorniški telovadnici. Ostali in novi atleti bodo začeli z rednimi treningi 6. oktobra ob 16 uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije tel. št. 347 - 403343.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo v ponedeljek, 21. septembra, začela redna vadba pilatesa s sledečim urnikom: ponedeljek, ob 18.00 za hrbiteno, ob 19.00 nadaljevalni; četrtek ob 18.00 začetniki, ob 19.00 za hrbitenco, ob 20.00 nadaljevalni. Za vpis in pojasnila na tel. št.: 040-327327 ali 340-4835610 (Anica); 040-327062 ali 3282767663 (Norma) v večernih urah.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste malčke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovnošolce. Prvo srečanje v ponedeljek, 21. septembra, ob 16. uri, ob 17.00 sestanek s starši, v Štalci v Šempolaju.

ZDURŽENI MEPZ SKALA - SLOVAN začne v vajami v novi sezoni 2009/10 v ponedeljek, 21. septembra, ob 20.30 v zadružnih prostorih doma Skala v Gropadi. Vabljeni vsi dosedjanji pevci in pevke! Začeljeni so novi glasovi!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze prireja Slovensko deželno knjižno izložbo v petek, 25. septembra, v KB centru v Gorici (Korzo Verdi 51) z naslednjim sporedom: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. V primeru slabega vremena prireditev odpade. Članice, ki se še niso prijavile in bi že zelele sodelovati lahko poklicajo samo še do ponedeljka, 21. septembra (040-635626 ali 0481-531495).

KRUT obvešča, da bo društvo v torek, 22. septembra, izjemno odprto samo v jutrinih urah, in sicer: od 9. do 13.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo redna vadba pričela 22. septembra. Potečala bo s sledečim urnikom: ob torkih uvajalni tečaj ob 18. do 19. ure, prva skupina ob 19. do 20., druga skupina ob 20. do 21. ure; ob

petkih prva skupina od 19. do 20. ure ter druga skupina od 20. do 21. ure. Možnost jutranje vadbe tudi ob ponedeljkih, od 9.30 do 10.30 ter ob sredah, od 9. do 10. ure. Za vpis in informacije poklicite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

PREDSTAVITEV TEČAJEV - Predstavili bomo meditacijski tečaj in tečaj joge v torek, 22. septembra, ob 19.30 v prostorih društva I. Grbca, Škedenjska ulica, 124. Sledila bo krajska lekcija. Vstop prost. Za informacije tel. št. 328-183988 (Vittoria).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 22. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V soboto, 26. septembra, ob 8. uri odhod avtobusa za nastop na proslavi v Kranju.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo občinska knjižnica v Boljuncu zaprta dve sredi zapored in sicer 23. in 30. septembra. S 7. oktobrom bo ponovno odprta vsako sredo od 15. do 17. ure.

OPZ IN MLPZ VESELA POMLAD pričenjata pevsko leto in vabita nov pevce, da se jim pridružijo. Prva pevska vaja bo v četrtek, 24. septembra, ob 17. uri za višješolke in ob 18. uri za višješolke, v petek, 25. septembra, ob 16.30 za osnovnošolce. Starši so vabljeni na informativni sestanek, ki bo v sredo, 23. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse osnovnošolce na tečaj sodobnega pleasa z Raffaello Petronio. Informativno srečanje bo v sredo, 23. septembra, ob 16.30 v društvenih prostorih na štadionu 1.maja.

KRUT, obvešča, da bo tečaj o inkontinenci v četrtek, 24. septembra in četrtek, 1. oktobra, ob 16. uri. Tečaj je rezerviran že prijavljenim članom Krušte. Informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

BALETNO DRUŠTVO Sežana vabi vse mlade in manj mlade, željne gibanja, zdravja, plesa in nastopov, k vpisu baleta (od 5 let dalje), jazz baleta (od 11 let), baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka od ponedeljka do petka med 15. in 17. uro v garderobi Kovšoveljev doma (službeni vhod) v Sežani. Info: 041/784754, 041/524-310.

DEKLİŞKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK iz Nubrežine je začel novo sezono. Vabljeni bodo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih (ali sobotah). Informacije Eva Pozzecco, tel. št.: 333-1435318.

DRUŠTVI ROJANSKI KRPAK IN ROJANSKI MARIJIN DOM prirejata v petek, 25. septembra, večer »Rojanski Krpan in rojanski Marijini dom« v delželi Zlatoroga, na katerevmosta Maksi Kralj in Peter Verč s fotografijami Denisa Doljaka prikazala tri gorske ture okrog Bohinjskega jezera (Triglav, Triglavsko jezero, Pršivec, Bogatin, Krn, Vogel, Črna prst). Večer bo v rojanskem Marijinem domu, začetek ob 20. uri.

KINAESYS VADBA - Predstavitev globalne terapije bo 25. septembra ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nubrežini. Vstop prost. Vabljeni!

ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO SKRBSTVO občine Dolina obvešča, da bo v petek, 25. septembra, na Županstvu Občine Dolina - dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milj. Ob tej priloki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo v petek, 25. septembra, tržaški urad zaprt.

ANGLEŠČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Kerrie Connor, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nubrežini.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v soboto, 26. septembra, ob 20. uri na srečanje v KD Ivan Grbec, Škedenjska ulica 124 v Trstu. Profesor Elsa Zibai bo predaval na temo: »Mladi med občutkom praznine in iskanjem smisla« - možne poti in rešitve. Vstop prost.

O.N.A.V - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kleti Bulfona. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: trieste@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-294863 (Elio).

SLOVENČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Aurora Gabrovec, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nubrežini.

VABILO NA SLOMŠKOVO SLAVJE, ki bo v soboto, 26. septembra, v Mariaboru, ob 10. letnici proglašitve Slovenskega za blaženega in 150. letnici škofijskega sedeža. Udeleženci iz Trsta stopijo na avtobus na trgu Oberdan. Vpisi pri župniku Jožetu Merkuži - Zgonik, tel. št. 040-229166.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledenih urnikih:

1. skupina - Palčki (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Općinah; 2. skupina - Zajčki (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Općinah; 3. skupina - Škrati (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah ob 18.30 do 21.00 na Općinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilaganja na vodo v bazenu pri Danevu na Općinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo v 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stacionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilaganja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo v 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stacionu 1. maja.

KRUT obvešča, da bo tečaj o inkontinenci v četrtek, 24. septembra in četrtek, 1. oktobra, ob 16. uri. Tečaj je rezerviran že prijavljenim članom Krušte.

DEŽELNI SKLAD ZA SLOVENSKO JEZIKOVNO MANJŠINO Rok za predložitev prošenj za črpanje sredstev iz Deželnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele FJK (www.regionefvg.it) pod gesлом »in evidenca (v ospredju)«.

YOGA - SKD IGO GRUDEN: telovadba za dobro počutje, ki jo vodi Divna Slavec, se prične v ponedeljek, 28. septembra, po naslednjem urniku: pondeljek od 18.30 do 20. ure, torek in četrtek od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, sreda od 10.30 do 12. ure. Za vpis in informacije: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob končih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Prvo srečanje 2. oktobra, ob 19.00 začetni tečaj, 20.30 nadaljevanje tečaj.

AŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek telovadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

EX PEVCI MLADINSKEGA IN DEKLİŞKEGA PEVSKEGA ZBORA Glasbeni Matice vkljuno vabljeni na srečanje, ki bo v soboto, 3. oktobra, v osmici pri Marti Žigon v Zgoniku. Za dodatne info: Helena 340-1434351 ali Nada 339-3693792.

PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo osnovno šolo in nižjo srednjo. Enourna vadba, bo vsak četrtek, ob 16. do 17. ure, v Štalci v Šempolaju. Mentorica Jelka Bogatec.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse srednješolce in višješolce na tečaj hip-hop z Jelko Bogatec. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 14.30 v društvenih prostorih na štadionu 1. maj. Za pojasnila poklicati na tel. 349-7338101.

KRUT obvešča člane, da se bo v torek, 6. oktobra, začela telovadba za hrbiteno, pa tudi za elastičnost telesa. Vadba bo potekala ob torkih in četrtkih v jutranjih in popoldanskih urah. Potrditve, nove prijave in informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT začenja v sredo, 7. oktobra, jesenski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjanu in v Gradežu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimaljanja planiramo, da bo začetni tečaj potekal ob 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

njevanje materinščine. Kratki tečaji ob končih tedna. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 1. oktobra ob 18. uri Slovenci, 19. uri tujci.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR: v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov.

Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena Matica prirejata glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Za informacije

TRŽIČ - Greco naslovil svetniško vprašanje na župana Pizzolitta

Spet na obzorju možnost gradnje jedrske elektrarne

Maran: »Od vlade zahtevali, naj poroča o morebitnem seznamu krajev, kjer naj bi prišlo do gradnje nuklearke«

Spet je na obzorju možnost, da bo v Tržiču prišlo do gradnje jedrske centrale. Zakonski osnutek 1195 namreč predvideva, da mora rimska vlada v roku šestih mesecev izdelati načrt, na podlagi katerega bo na italijanskem polotoku prišlo do uresničitve določenega števila nukleark; širijo se glasovi, ki sicer še niso bili uradno potrjeni, da bo ena izmed jedrskih elektrarn zrasla ravno na Tržičem, saj naj bi to območje odgovarjalo kriterijem, ki jih dolčajo zakonski osnutki o gradnji jedrske obratov za proizvajanje električne energije na italijanskem ozemlju.

Vest je spodbudila tržiškega občinskega svetnika in pokrajinskega tajnika Demokratske stranke Omarja Greca, da je na župana Gianfranca Pizzolitta naslovil svetniško vprašanje, v katerem sprašuje, ali je prvi občan o načrtih vlade obveščen in »kako namerava zaščiti tržiške občane, če bodo vesti potrjene.« Greco opozarja, da bremenijo tržiško območje že mnogi obrati, med katerimi so nekateri zelo škodljivi za okolje. »Ne pozabimo, da imamo na Tržičem največjo termoelektrarno v deželi Furlaniji-Julijski krajini,« pravi Greco, ki je kritičen tudi do pomanjkanja transparentnosti v postopku za gradnjo nuklearke: »Ker nima prave energetske politike, vlada impozivira. Pri tem pa ne upošteva nevarnosti in problemov, ki jih jedrske centrale ustvarjajo, pa tudi nerešenih vprašanj, kot je odlaganje jedrskih ostankov.«

Z Grecom soglaša poslanec Alessandro Maran, po katerem je zaskrbljeno upravičena. »Od vlade smo zahtevali, naj v parlamentu poroča o morebitnem seznamu desetih krajev, kjer naj bi prišlo do gradnje štirih načrtovanih nukleark. Dosedanje vedenje vlade daje mislit, da namerava le-ta sestaviti prvi seznam, nato pa pustiti, da podjetja predlagajo kraje za gradnjo central,« je povedal Maran in nadaljeval: »Upravičena je tudi bojazen, da namerava vlada sama upravljal energetsko politiko, medtem ko bi morala o njej odločati skupaj z deželami.« Maran je dodal, da bo na srečanju s parlamentarci, ki ga je sklical predsednik dežele Renzo Tondo, predlagal skupen pritisk na vlado, »kateri bomo jasno izrazili nepripravljenost FJK do sprejemanja jedrske centrale.«

GORICA - Razstava na sedežu Fundacije Goriške hranilnice

Nič več nesreč pri delu

Potujajoč fotografско razstavo priredila Anmil in Inail pod pokroviteljstvom Giorgia Napolitana in Gianfranca Finija

Z odprtja fotografiske razstave

BUMBACA

V razstavnem salonu Fundacije goriške hranilnice v nekdanji Gosposki ulici so v petek zvečer otvorili zelo zanimivo in ganljivo fotografisko razstavo o nezgodah na delu z naslovom NE! Proti tragediji nezgod pri delu. Gre za vsedržavno podobno združenja delavskih invalidov Anmil in zavoda Inail, ki pod pokroviteljstvom predsednika republike Giorgia Napolitana in predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija predstavlja fotografisko potovanje skozi svet dela.

Razstavo so po rimskega premiera, ki je potekala aprila, postavili v Bologni, od takrat pa kroži po Italiji in opozarja na še vendo preveč prisoten problem o nezgodah na delovnem mestu. V Gorici je na ogled do 28. septembra vsak dan, ra-

zen ob ponedeljkih, nakar jo bodo preselej v Padovo.

Namen postavitve je osveščanje ljudi o vsedržavni tragediji, ki vsako leto povzroča na stotine smrtnih žrtev in več tisoč poškodb. Žal ne mine dan, da nam sredstva javnega obveščanja ne poročajo o novi tragediji na kakem delovnem mestu. V tem naši kraji niso izjema, kvečemu nasprotno. »Klub rahlemu upadanju žrtev je Goriška namreč najbolj pri zadeta pokrajina v Italiji,« je spomnil Emil Jelen, predsednik posoškega Anmila, in dodal: »Prizadevanj za varnost pri delu ne bo nikoli dovolj.« Tako delavci kot delodajalci, pa tudi same institucije, se tega danes zavedajo. Pozornost, varnostne tečajne in predpisne se v zadnjih letih množijo, a se nezgode kljub vsemu dogajajo

in ponavljajo. Na odprtju razstave so poleg Jelena posegli še deželnii direktor zavoda Inail Antonio Traficante, predsednik Fundacije Goriške hranilnice Franco Obizzi, goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu, poslanec Alessandro Maran, pokrajinska podpredsednica Roberta Demartin in goriški odbornik Dario Barlesi.

Razstavljeni fotografije so delo Riccarda Venturja agencije Contrasto, spremno besedilo je napisal novinar dnevnika Manifesto Matteo Bartocci. Postavitev je prikaz tako delovnega okolja kot tragedije žrtev in svojcev, delovnih nezgod, zaključujejo razstavo portreti ponosnih ljudi, katerim so nezgode na delu odvzete del telesa, del življenja, nikakor pa samozavesti in dostojanstva. (aw)

GORICA - Tarifa TIA

Obroki za plačilo še vedno štirje

Waltritsch: »Del Sordi ni držal besede«

»Občinska uprava je zagotovila, da bo povišala število obrokov za plačilo tarife za odvažanje odpadkov TIA, vendar svoje obljube ni izpolnila.« Tako opozarja goriški občinski svetnik Demokratske stranke Aleš Waltritsch in pojasnjuje, da Goričani že dobivajo na dom račune za odvažanje odpadkov, ki jih bodo morali poravnati v štirih obrokih, ne pa v šestih, kot je prvega septembra napovedal občinski odbornik Francesco Del Sordi.

Povišanje števila obrokov za plačilo tarife TIA je Waltritsch predlagal že spomladi, ko so se pojavljali prvi znaki gospodarske krize, ki je med poletjem prizadel tudi številne goriške družine. Waltritsch je svojo zahtevo vključil v dnevni red, o katerem naj bi občinski svet razpravljal 1. septembra. Med takratnim zasedanjem pa je odbornik Del Sordi pojasnil, da občinska uprava sprejema Waltritschev predlog, družba IRIS pa naj bi zato povišanje obrokov dejansko uresničila.

»Del Sordi je dejal tudi, da iz tehničnih razlogov družba IRIS letos ne uspe povišati števila obrokov s štirimi na šest, pač samo na pet. Temu nisem ugovarjal, vendar le par dni potem, ko je Del Sordi javno zagotovil, da bo število obrokov vsekakor povišano na pet, prihajajo na domove Goričanov računi s štirimi obroki,« pravi Waltritsch in ugotavlja: »Ali je Del Sordi nesposoben v pogajanju ali pa je naletel na gluha ušesa; mogoče pa je točno vedel, kako bodo v resnici šte stvari in nas je v občinskem svetu enostavno zafraval.«

GORICA - Spojitev FI in NZ

Mladinsko gibanje Ljudstva svobode

Ljudstvo svobode, ki je nastalo iz združitve stranke Forza Italia in Nacionalnega zavezništva ter nekaterih manjših strank, ima tudi na Goriškem svojo enotno mladinsko »vejo.« V prejšnjih dneh so se namreč mladi, ki so bili doslej angažirani v mladinskih gibanjih Forza Italia Giovani in Azione Giovani v goriški pokrajini, spojili v skupno organizacijo Giovane Italia (Mlada Italija). Goriški gibanji sta sledili zgledu, ki sta jima ga pred nedavnim dali državni tajništvi dveh organizacij, ki sta že začeli s prirejanjem skupnih pobud.

Enotno mladinsko gibanje, ki steje na Goriškem med 150 in 200 članov, so včeraj predstavili namestek pokrajinskega koordinatorja Ljudstva svobode Fabio Gentile, deželnii predsednik Furlanije-Julijski krajine gibanja Giovane Italia Arturo Governa in predstavnika goriškega pokrajinskega vodstva gibanja Giovane Italia Giulio Tavella in Francesca Tubetti. Gentile je poudaril, da Ljudstvo svobode veliko vlagajo v mlade in je ponosno, ko se le-ti zgodaj uveljavijo. »Governa je namreč pokrajinski svetnik v Trstu, Tavela je občinski svetnik v Gorici, Tubettijeva pa je svetnica v Foljanu,« je povedal Gentile. »Skupno gibanje bo dodatna priložnost zato, da si pridobimo nove izkušnje. Mi bomo v bodočnosti srce stranke, že danes pa lahko damo naš doprinos,« je poudaril Tavella, Tubettijeva in Governa pa sta izpostavila, da je gibanje Giovane Italia osnovano na vrednotah, kot je »sakralnost družine.«

GORICA - V centru Lenassi

Univerzitetnim študentom bo končno na voljo menza

Kakovost hrane jamči goriško zdravstveno podjetje

Vsem univerzitetnim študentom v Gorici, ki obiskujejo tako videmski kot tržaški univerzitetni pol, bo od začetka novega akademskega leta v palaci Lenassi na voljo občinska študentska menza. Pomembno pridobitev, ki jo mora ob sami študijski ponudbi zagotoviti vsako mesto, ki ima ambicijo postati univerzitetno mesto, je včeraj predstavil goriški župan Ettore Romoli. Ob njem so bil še odbornica za šolstvo Silvana Romano, odbornik za občinski proračun Guido Pettarin ter predsednik deželnega zavoda za pravice do univerzitetnega študija ERDISU za videmsko univerzo Adriano Ioan in njegov kolega iz zavoda ERDISU za tržaško univerzo Marco Vasotto.

Do odprtja menze, ki bo obratovala od ponedeljka do petka ob uri košila in nudila raznovrstno hrano, je prišlo po skupnem dogovoru zavodov ERDISU in občine Gorica. Kakovost hrane, so včeraj povedali, jamči goriško zdravstveno podjetje.

V menzi, katere kapaciteto bodo v prihodnje še dodatno okreplili, je trenutno prostora za 100 študentov. »S to pridobitvijo konkretno odgovarjam na očitke opozicije, ki pravi, da Goriča kljub temu, da je pridobila še studijsko smer arhitekture, svojim študentom ne ponuja tistih osnovnih dopolnilnih struktur in uslug, ki karakterizirajo vsako napredno univerzitetno mesto,« je še pribil goriški župan Ettore Romoli. (VaS)

V menzi, katere kapaciteto bodo v prihodnje še dodatno okreplili, je trenutno prostora za 100 študentov. »S to pridobitvijo konkretno odgovarjam na očitke opozicije, ki pravi, da Goriča kljub temu, da je pridobila še studijsko smer arhitekture, svojim študentom ne ponuja tistih osnovnih dopolnilnih struktur in uslug, ki karakterizirajo vsako napredno univerzitetno mesto,« je še pribil goriški župan Ettore Romoli. (VaS)

CERJE - Danilo Türk na zborovanju ob mednarodnem dnevu miru

»Prizadevanje za mir nujno za ohranitev civiliziranosti«

22 metrov visoki spomenik braniteljem slovenske zemlje bo dokončan prihodnje leto

»Mir je vrednota, za katero si moramo prizadevati. Človek, žal, vse prehitro zdrsne na pot nasilja in vojne. V 20. stoletju se je to večkrat zgodilo in tukajšnji kraji so še posebej trpeli,« je na včerajnjem veslovenskem zborovanju ob mednarodnem dnevu miru, ki je v organizaciji Koordinacije domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije potekalo pri spomeniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju, povedal slavnostni govornik, predsednik republike Danilo Türk. V zvezi z mednarodnim mitem je poudaril, da ga danes ne ogrožajo le oboroženi spopadi, ampak tudi revščina, vse slabše stanje okolja, terorizem, organizirani kriminal in resešja. Dodal je še, da je Slovenija ena izmed aktivnih udeleženik delitve bremen pri zagotavljanju mednarodnega miru in varnosti.

»V zgodovini slovenskega naroda se nadaljuje obdobje prizadevanja za vzpostavitev polne svobode, ki je že dosegla neodvisnost, državnost, mednarodno priznanje in sedanj raven demokracije. Vsega tega ne bi bilo brez domoljubja, brez pripravljenosti bojiti se za te vrednote in uspeti v tem boju,« je še povedal predsednik in poudaril, da minima leta dni od podpisa dogovora o medsebojnem sodelovanju domoljubnih in veteranskih organizacij. »Domoljubje in mir nista v medsebojnem nasprotju, ampak drug drugega dopolnjujeta. Danes moramo iskat sodobne vsebine domoljubja. Prizadevati si moramo, da bo naša domovina primer uspešnega, človeku in okolju prijaznega razvoja, da bo to dejela kultiviranega življene-

nja in medsebojnega človeškega spoštovanja,« je še povedal in poudaril, da prostor za izgradnjo spomenika braniteljem slovenske zemlje ni izbran naključno. »Ta spomenik naj bo muzej slovenskega naroda in njenega prizadevanja za lastno državo. Bo sestavni del našega skupnega spomina, našega skupnega prizadevanja za ohranjanje vrednost domoljubja, rodoljubja, patriotizma ter iskanju poti do čim lepše prihodnosti,« je sklenil predsednik republike.

Po programu, v katerem so sodelovali praporščaki domoljubnih in veteranskih organizacij, s pesmijo in recitacijami pa so nastopili večinoma mladi, si je predsednik Türk v spremstvu župana občine Miren-Kostanjevica, Zlatka Martina Marušića, in predsednikov organizacij ogledal notranjost 22 metrov visokega spomenika. V pritličju, kjer bo predstavljen vstop slovenskega naroda v zgodovino, je od predstavnika Celjske Morhorjeve prejel v dar antologiji slovenske domovinske proze in poezije, kasneje pa si je ogledal še preostala nadstropja in se seznamil z vsebino, ki bo v njih predstavljena. V prvem nadstropju spomenika, ki so ga začeli graditi leta 2002, zaključen pa naj bi bil prihodnje leto, bo predstavljen slovenski preporod do prve svetovne vojne, v drugem narodnoosvobodilno gibanje in boj proti fašizmu, v tretjem druga svetovna vojna z NOB in priključitvijo Primorske k matični državi, v četrtem osamosvojitevna vojna, peto nadstropje oz. terasa pa bo simbolizirala pogled v prihodnost. (nn)

Župan Marušić (levo) in predsednik Türk na Cerju

FOTO N.N.

OKUSI NA MEJI Jutri prve omejitve

Ulice zaprte do 28. septembra

V Gorici bodo jutri zjutraj na nekaterih trgih in mestnih ulicah začele veljati prve prometne omejitve, ki jih uvajajo zaradi tridnevnega praznika Okusi na meji, ki bo potekal od 25. do 27. septembra. Da bi povzročili čim manj prometnih težav, so se redarji, uprava in podjetje, ki bo nameščalo stojnice, odločili za postopno zaprtje ulic in trgov, ki bodo ponovno prevozni v ponedeljek, 28. septembra.

Jutri ob 7.30 bodo zaprli prometno parkirišče na Battistijevem trgu, kjer bo urejena »nemško-avstrijska« vas, istočasno pa bodo prepovedali prehod vozil tudi na Travniku oz. na odsek ceste med ulicama Mameli in Roma. Jutri zjutraj bodo zaprli tudi celo ulico Roma in posledično odsek ulice Oberdan, ki gre od ulice Morelli do križišča z ulico Roma. V četrtek, 24. septembra, bodo zaprli tudi vse ostale ulice, kjer bodo v okviru prireditve namestili stojnice. Od 7.30 dalje ne bo več prevozna cesta okrog parkirišča na trgu battisti, od zgodnjih popoldanskih ur dalje pa bo promet prepovedan tudi po korzu Italia, korzu Verdi, ulicah Crispi, Petrarca, Boccaccio in Oberdan ter vseh ulicah, ki vodijo do cone za pešce. Občinska uprava je tudi sklenila, da bo v petek in soboto parkiranje avtomobilov na modrih conah, ki niso vključene v prireditveno območje, brezplačno. Od petka do nedelje bo za tovorna vozila prepovedano parkiranje na parkirišču pri Rdeči hiši.

GORICA - Na pobudo VZPI-ANPI predstavili knjigo o fojbah

Laži revolucionistov

Sandi Volk, Alessandra Kersevan in Claudia Cernigoj spregovorili o italijanskem potvarjanju zgodovine

Del udeležencev predstavitve knjige

BUMBACA

Pokrajinska sejna dvorana v Gorici je bila v petek zadovoljivo zasedena. Udeleženci so se odzvali vabilu treh sekcijs Vseslovenske zveze partizanov - mestne, štandreške in podgorske, da bi sledili izvajanjem piscev knjige z naslovom »Foibe, Revisionismo di Stato e Amnesie della Repubblica«, ki je bila objavljena po študijskem srečanju v kraju Sesto San Giovanni pri Milanu, 9. februarja leta 2008.

V imenu prirediteljev je pozdravil predsednik mestne sekcije VZPI-ANPI Mirko Primožič. Nakazal je vzgibe za nastanek takšne knjige v smislu, da je potrebno stalno budno paziti na sprenevedanja, ki spremajo Dan spomina, na opise zgodovine s polnim revisionističnim zamahom in na pozabljivosti, ki zaobjemajo obdobje pred letom 1945, ob popolnem zanemarjanju Porocila zgodovinarjev. Predstavniki podgorske sekcijs Lucijan Pelizzo je predstavil gosta in gosti, ki se že nekaj let posvečajo iskanju čim bolj objektivnih razlag povezanih z območji na vzhodni meji Italije. Knjiga je torej nastala kot odgovor na vse tisto, kar se dogaja okrog Dnevnov spomina, ki imajo od samega začetka

revisionistične namene glede dogajanj v letih 1939-1945 in so ogledalo tega, na kar država vse bolj pozablja, sredstva obveščanja pa ji sledijo v duhu sprave med političnimi komponentami, ob tem pa na vzhodnih mejah trpi Resnica.

Avtorji sestavkov Sandi Volk, Alessandra Kersevan in Claudia Cernigoj so opozorili s primeri, kaj vse se vtihotaplja v zavest in prepičevanje državljanov, ki so povsem tešči glede dogajanj v naših krajih pred, med in po drugi svetovni vojni. Prvi je skoraj anekdotično povedal, kako prihaja do izbire na grajencev ob Dnevu spomina, ko morajo sorodniki molčati tudi potem, ko jih obvestijo o izbiri njihovega dragega, za katerega pa se zelo pogosto izkaže, da ne bi smel prejeti spominske kolajne, če bi se predlagatelji držali zgolj duha ustavotvorenega zakona.

Alessandra Kersevan je poleg splošnejših pojmov zopet načela dogajanja okrog Toplega vrha in tamkajšnje likvidacije ter kasnejše manipulacije, ki se osnuje raje na TV priovedih kot na proučevanju vsega tistega, kar se je dogajalo s partizansko enoto Osoppo, katere vodje so na prištevanje zahodnih

zaveznikov koketirali s fašističnimi kolaboracionističnimi enotami v ključu protijugoslovenstva. Sicer pa je na dlani, da so dotedanji fašistično preprčani alpinci na dan osloboditve Čedadu korakali v istem ešalonu z Osopovci, ki so jih sprejeli medse.

Claudia Cernigoj se je posvetila številom, ki jih navajajo, ko nedokumentirano na politični desnici pišejo ali gorovijo o povojnih deportacijah in pokopih v kraških brezilih. Značilen je primer gospke, ki je pred bazovskim šotom potarnala, da ima tudi ona sorodnike v tistem breznu. Na konkretno vprašanje, kako da to nedvoumno ve, pa je nonšalantno odgovorila, da gre za golo simboliko.

V odgovor na poseg Silvina Poletta je Sandi Volk navedel, da so v Sloveniji finančirali dva raziskovalca, naj sestavita seznam padlih italijanskih vojakov in sta to opravila. V Italiji tega ni in ni mogoče izvesti, temveč se pavšalno objavlja številke v politične namene. Ob več ali manj zaprtih vratah do velikih sistemov sredstev obveščanja ostaja na razpolago resno raziskovalno delo, ki se mora nadaljevati. (a.r.)

SOLKAN - Odkrili novo obeležje

Poklon vsem, ki so delovali za samostojno Slovenijo

Prisotne nagovorila ministrica za obrambo Ljubica Jelušič

Na obračališču avtobusa pri novem mostu v Solkanu je včeraj pooldne potekala slovesnost ob odkritju spominskega obeležja vsem, ki so delovali za samostojno Slovenijo v letih 1990 in 1991 (na posnetku N.N.). Slovesnost se je začela z nagovorom predsednika območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Veteran Nova Gorica Šrečka Lisjaka in s simbolnim veteranskim dejanjem v spomin na vse, ki so padli. V nadaljevanju je spregovoril Alojz Hvala, ki je v času osamosvojitevne vojne predsedoval krajevni skupnosti Solkan. Poudaril je, da se Solkanec in Solkanci niso izneverili, ko so bili postavljeni pred dejstvo, da obranijo svoj kraj in dodal, da je bilo v vseh strukturah obrambe vključenih več kot 330 krajanov in krajank, vseh podpornikov pa je bilo še precej več.

Kot slavnostna govornica je zbrane nagovorila ministrica za obrambo Ljubica Jelušič. Uvodoma se

je zahvalila vsem, ki so se v Solkanu borili za to, da je ostala ta zemlja slovenska in to tako, da niso povzročili nobenih žrtev in materialne škode. »Vesela sem, da ste Solkanci pripomogli k osamosvojitvi Slovenije na miren način. Takrat smo bili enotni, bilo nas je veliko in zato smo tudi zmagali,« je še poudarila Jelušičeva in izrazila hvaležnost veteranom vojne za Slovenijo, pripadnikom teritorialne obrambe in policije. »Hvaležni smo vam za vse, kar ste povedali, za vseisto, kar boste še zapisali o teh kratkih dnevih naše velike zgodovine, in tudi za vse, kar boste zamolčali, ker veste, da bi nas mogoče to razdvajalo še desetletja,« je sklenila ministrica in skupaj z novogoriškim županom Mirkom Brulcem odkrila spominsko obeležje, nekdanjo tankovsko barikado z napisom »Vsem, ki so delovali za samostojno Slovenijo 1990 - 1991«, ki bo bodoče rodove Solkancev spominjalo na pomen teh dejanih. (nn)

SPDG - Pri koncu letošnji niz izletov za otroke in njihove starše

S Kekčevimi potmi bodo še naprej vabili v gore

Prihodnjo sezono pričakujejo novo skupino osnovnošolcev

Kekci med kolesarjenjem po gradeški laguni

FOTO M.L.

V razvijajočo dejavnost Slovenskega planinskega društva v Gorici, ki gre od planinarjenja in alpinistike mimo gorskega kolesarjenja in alpskega smučanja do družabnih srečanj, se že vrsto let vključuje tudi Kekčeva pot. Gre za niz izletov namenjenih osnovnošolcem in njihovim staršem, na katerih lahko otroci spoznavajo in vzljubijo lepote gora. Predvsem pa množino pomembnih življenjskih vrednot kot so spoštovanje, vztrajnost, zaupanje, solidarnost in skromnost, ki se ob vsakem obisku gora med seboj prepletajo. Gore postanejo v tej luči za otroke in vse, ki bivajo v njihovi bližini svojevrstna šola za življenje. Po kolesarjenju v gradeški laguni, izletu na Malo goro (1.034 m) in vzponu do Pogačnikovega doma (2.050 m) pod Razorjem, bosta šesto izvedbo Kekčeve poti zaključila še dva izleta, ki jih je odbor društva vključil v letošnji program.

»Gre za zelo posrečeno pobudo, eno najuspešnejših na sploh v sklopu našega društva. V teh letih nam je uspelo privabiti na raznih izletih res lepo število otrok in družin s celotne goriške pokrajine. Še posebno visoko udeležbo smo zabeležili na lažjih potihih, pa tudi dvodnevni izleti s prenočitvijo in voči so privabili naše mlade planince,« nam je povedal predsednik SPDG-ja Marjan Lutman. Letos je bilo sicer opaziti manj zaniranja, saj se je znižalo število prisotnih na posameznih izletih. Razloge za to prepisuje predsednik fiziološkemu pojavi, ki je znacičen za sleherno društveno dejavnost. »Po nekaj res zelo uspešnih sezona na bodo privabiti v naš krog nove sile. Prva generacija Kekcev je zrasla, sedaj obiskujejo ti otroci že višjo šolo in se je razšla skupina, ki je preživel marsikateri lep trenutek v objemu gora. Pričakujemo novo skupino osnovnošolcev, da bo dala svežino našemu delovanju. Ne smemo pozabiti, da je poleg tečajev smučanja prav Kekčeva pot najbolj neposredna dejavnost pri pridobivanju novega članstva. Potruditi se bomo moralni, da bomo zagotovili društvu svoje naravno nasledstvo,« je še povedal Lutman.

Goriškemu planinskemu društvu, ki je v letošnjem letu postal član Planinske zvezde Slovenije, se sicer na organizacijski ravni za mladinski sektor odpirajo nove možnosti kadrovanja vodnikov, obenem pa tudi možnosti sodelovanja z mladinskimi sekcijami sosednjih planinskih društev, kot so na primer PD Nova Gorica, PD Ajdovščina in PD Kobarid. SPDG na mladinskem področju sodeluje tudi z italijansko sekcijo goriškega CAI pri pobudi Družne Sabotinske poti.

Naslednji izlet v okviru Kekčeve poti bo potekal ravno danes, ko se bodo Kekci lahko podali na voden pohod iz Lepene do koče pri Krnskem jezeru in morebiti se povzperi še na Veliko Babo (2.016 m). Niz pohodov Kekčeve poti se bo sklenil oktobra z izletom v Brda in obiskom že tradicionalnega društvenega praznika kostanja v Števerjanu. Več informacij o društvenem delovanju je na voljo na spletni strani www.spdg.eu. (VaS)

GORICA - Polemika Paolettijeva napoveduje odstop

»Upam, da se v prihodnje združenje ne bo spremenovalo v zasebni klub družine Pallavicini, ki želi svojevoljno upravljati z denarjem vseh darovalcev.« S temi besedami napoveduje na prihodnjem občnem zboru svoj odstop s predsedniškega mesta Silvia Paoletti, dosedanja predsednica in ena od pobudnikov za ustanovitev goriškega združenja »Insieme per la speranza«, ki je za zdravljenje težko bolne deklice Stefanie Pallavicini, kateri so zdravniki diagnosticirali hudo obliko encefalopatije, zbralo 143 tisoč evrov. Predsednico je Stefaniin oče Andrea, ki je podpredsednik združenja, pred časom preko časopisov javno obtožil nepravilnega upravljanja z denarjem.

Zaradi tega je včeraj Paolettijeva napovedala svoj odstop vsem članom solidarnostne organizacije, ki so se zbrali v konferenčni dvorani hotela Palace v Gorici. V dvorani sta bila prisotna tudi oče in mama devetletne deklice, ki so se pred nekaj dnevi vrnili iz ZDA, kjer je Stefania prestala šestmesečno zdravljenje v specializirani bolnišnici na Floridi.

Zgodba, ki že dalj časa buri duhove okoli solidarnostnega društva »Insieme per la speranza«, se je začela julija letos, ko je Andrea Pallavicini naslovil v javnost pismo. V njem obtožuje Paolettijivo, da od kadar je Stefania začela s terapijo v ZDA, se je odbor združenja sestal le enkrat. Poleg tega pa Pallavicini ocita predsednici, da ni objavila točnega izpisa vseh stroškov, ki jih je združenje krilo za zdravljenje male Stefanie. Sledil je odgovor predsednice, v katerem med drugim navaja, da je družina Pallavicini denar, s katerim je lahko razpolagala, uporabila tudi za kritje stroškov, ki niso neposredno povezani z zdravljenjem deklice, kot na primer plačevanje letalskega prevoza v ZDA ali plačevanje stroškov večdnevnega prenočišča osebam, ki ne spadajo v ožji družinski krog.

»Solidarnostno združenje Insieme per la speranza sem s pomočjo članov ustavila z edinim in samim namenom, da bi pomagala Stefani in njeni družini in vsem ostalim otrokom v našem mestu, ki se nahajajo v podobnem položaju,« utemeljuje Paolettijeva in očitkih, da združenje z denarnimi sredstvi ne ravna transparentno, povedala da: »Kot predsednica združenja, katerega osrednja funkcija je zbiranje denarnih sredstev, sem bila vedno pozorna, da so vse denarne operacije potekale korektно.« Ob zaključku je Paolettijeva še dejala, da je prepicana, da bo združenje še naprej uspešno nadaljevalo svoje poslanstvo. (VaS)

V DOBERDOBHU Baklada za hospic

Krvodajalci iz Doberdoba prirejajo v soboto, 26. septembra, ob 20. uri, tradicionalno dobrodelno baklado. Zbirališče bo pred občinsko stavbo v Doberdobi, kratek pohod pa se bo zaključil v župnijski dvorani. Baklado bo popestrila domača godba na pihala Kras, ki bo spremljala pohodnike, družabno srečanje v župnijski dvorani pa bodo popestrile pevke ženske vokalne skupine Jezero iz Doberdoba. Prostovoljne prispevke udeležencev bo sekcija krvodajalcev iz Doberdoba namenila gradnji novega hospicia Via di Natale 2 v onkološkem centru v Avianu, ki omogoča sorodnikom terminalnih rakastih bolnikov, da jim stojijo ob strani.

Zlata jesen

V Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici bo danes ob 18. uri 10. jubilejni koncert upokojenskih zborov Primorske z naslovom Zlata jesen. Nastopili bodo moški in ženski pevski zbori upokojencev iz Pirana, Postojne, Izole, Solkana, Idrije, Šempetra pri Gorici in Ilirske Bistrike. Med nastopajočimi bosta tudi ženski pevski zbor Društva slovenskih pevskih zborov za Goriško z dirigentom Alešem Hobanom in mešani pevski zbor Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Ivan Tavčar. Koncert se bo sklenil z nastopom združenih zborov, ki bodo zapeli primorsko himno Vstajenje Primorske. Povezovalka programa bo Tjaša Mišček. Koncert prirejata Zveza pevskih zborov Primorske in Zveza društev upokojencev Primorske, gostitelj je mešani pevski zbor Slavec iz Solkana.

Proslava pri Devetakih

Pri Devetakah bodo danes ob 11. uri odkrili nov spomenik, posvečen zmagovalim partizanskim spopadom proti motorizirani nemški koloni v letih 1943-1944. Kulturalni program bodo oblikovali godba na pihala Kras iz Doberdoba, otroški pevski zbor Kremenjak iz Jamelj, recitatorji kulturnega društva Kras Dol-Poljane, moški pevski zbor Jezero iz Doberdoba in zbor Starše ensemble, ki ga sestavljajo člani Združenja slovenske osnovne šole in vrtca iz Romjana. Slavniški govornik bo Aldo Rupel. Proslavo prireja sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamle.

GORICA - Petdesetletnica ZSKP

Praznovanje jubileja v družbi Grofice Marice

Od prejšnjega ponedeljka v centru Bratuž potekajo kolektivne vaje vseh nastopajočih

BUMBACA

Zveza slovenske katoliške prosvete se z intenzivnim ritmom pripravlja na premiero operete Grofica Marica, s katero bo obeležila svojo 50-letnico. V četrtek bodo praznovanje predstavili goriškim novinarjem, od minulega ponedeljka pa je že postavljena scena, kjer popoldne potekajo gledališke vaje, zvečer pa še kolektivne vaje vseh nastopajočih.

Na odru Kulturnega centra Lojze Bratuž bo skupno nastopilo krepko preko sto oseb, od tega 45 članov orkestra Arsatelier in 40 pevcev, ki so pristopili iz zborov Hrast, Lojze Bratuž in Frančišek B. Sedej, dalje iz vokalnih skupin Bodeča neža in Podgora ter še iz pevskih zborov prosvetnih društev Podgora in Štandrež. Na odru se jim bodo pridružili otroški zbor Veseljaki iz Doberdoba, plesalke iz jamelskega Kremenjaka in igralci iz dramskih skupin, ki delujejo v okviru društveno-članic zveze. Solista imata zveneči imeni, to sta Elvira Hasanagić (soprano) in Sebastijan Podbrregar (tenor). Glasbenike in pevce vodi dirigent Hilarij Lavrenčič, medtem ko je režiser celotne predstave Emil Aberšek. Sceno je postavil Aleksander Starc, scenograf v tržaškem Verdiju.

Obeta se torej pravi odrski dogodek, tudi spričo okoliščine, da bo opereta prvič v celoti izvedena v slovenskem jeziku; za to praznično priložnost je prevod naročila Zveza slovenske katoliške prosvete, nalogo pa zaupala Ivanu Tavčarju.

Opereta Grofica Marica madžarskega avtorja Imreja Kálmána bo doživel premiero v petek, 2. oktobra, ob

Jesenska likovna šola

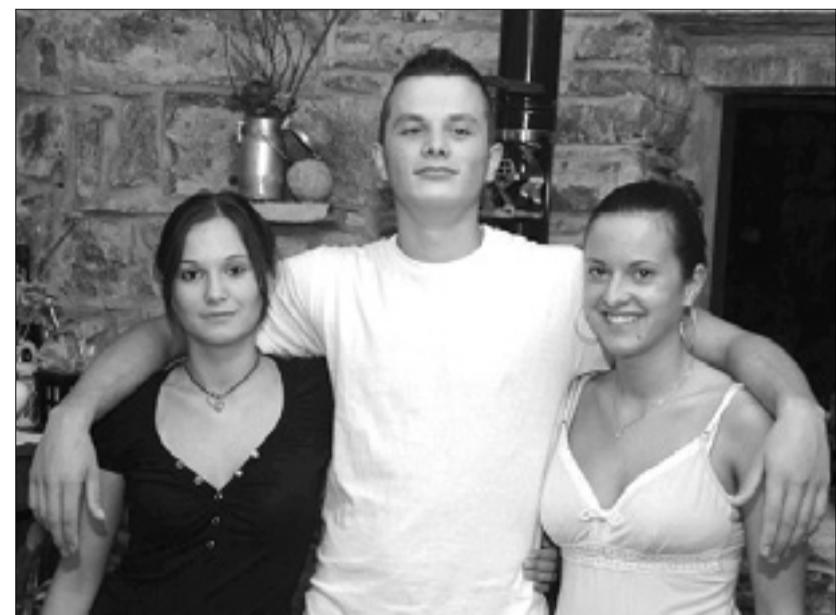
Jutri je zadnji dan za prijavo na jesensko likovno šolo za odrasle v prostorih Točke ZKD v Novi Gorici. 40-urno izobraževanje, namenjeno začetnikom, bo potekalo pod mentorstvom akademskoga slikarja Klemena Bruna ob oktobra do decembra. Šolnina za deset srečanj, ki se bodo zvrstila vsak ponedeljek od 5. oktobra do 1. decembra, znaša 150 evrov. Za zainteresirane tečajnike je predvidena tudi nadaljevalna skupina, ki bo z izobraževanjem pričela v januarju. (nn)

JAMLJE - Jubilej v družini Semolič

Trojčki polnoletni

Mateja, Martina in Ivan danes praznujejo 18. rojstni dan

Mateja, Ivan in Martina Semolič danes in pred osemnajstimi leti BUMBACA

Na domu družine Semolič v Jamljah je danes praznično, saj trojčki Mateja, Martina in Ivan praznujejo 18. rojstni dan in torej postajajo polnoletni. Rodili so se 20. septembra leta 1991 v tržaški otroški bolnišnici Burlo Garofalo, naslednjega dne pa je o nevskdanjem porodu poročal Primorski dnevnik. V takratni članku so zapisali, da je bil pod red izreden dogodek tudi za osebje tržaške otroške bolnišnice, kjer so pred rojstvom Mateje, Martine in Ivana zadnje trojčke pričakali leta 1984. Kakorkoli že, so jameški trojčki rodili po carskem rezu dva tedna pred iztekom devetega meseca nosečnosti. Ob 16.47 je prva ugledala luč sveta Mateja, ki je bila težka 2,700 kg, le par minut zatem je bila na vrsti Martina. Tehtala je 2,100 kg. Še mi-

nuto in se sestricama pridružil bratec Ivan, ki je tehtal 1,730 kg. Rojstvo trojčkov je osrečilo mamo Vando in oceta Jožefeta Semoliča, ki sta imela v vzgajanjem Martine, Mateje in Ivana kar nekaj dela. Kot nam je povedala mama Vanda, je bila treba dobro organizirati urnike spanja in hranjenja, seveda pa je vse skupaj zahtevalo veliko energije.

Danes trojčki obiskujejo slovenske više šole v Gorici, Martina trgovski zavod Žiga Zois, Mateja in Ivan pa poklicni zavod za turistične dejavnosti Ivan Cankar. Ob tem Martina in Mateja plešeta s plesno skupino kulturnega društva Kremenjak iz Jamljah, medtem ko se Ivan ukvarja s košarko. V lanski sezoni je igral v prvenstvu Under 19 z Jadranom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispí 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

Kam po bencin
Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
Q8 - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
IP - Ul. Boito 57
OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN
API - Ul. Isonzo
GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN
API - Ul. Redipuglia 42

ROMANS
API - Ul. XXV Maggio 3/A

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

Poslovni oglasi

MIZARSTVO, izdelki in popravila po naročilu.
Pipan Venceslav s.p. - Prvačina, 37 (SLO)
Tel. 00386-31373087

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča vsem udeležencem izleta v Sarajevo, Medžugorje, na mandarine itd., da lahko poravnajo ostali znesek za izlet v dneh 23., 24. in 25. septembra od 16. do 19. ure vsak dan pri poverjenikih, pri katerih so se vpisali. Pri njih bodo dobili ostale informacije. Odhod avtobusov bo 13. oktobra ob 4.45 s trga pred cerkvijo v Štandrežu, nato s postankom pred cerkvijo v Sovodnjah; ob 5.30 v Doberdalu prav tako pred cerkvijo. Za tržaške udeležence bo odhod na avtocesti pri Devinu blizu bencinske črpalki AGIP; za ostale pa v Bazovici nasproti Agrarie Evergreen pri lekarni ob 6.30. Priporočamo točnost.

Čestitke

Danes slavljenici so kar tri. To ni šala, to ni hec, saj MATEJA, MARTINA in IVAN slavijo 18 let. Da bi bilo vaše življenje posuto z zdravjem, veseljem, s poštenostjo in srečo, to vam želite tata in mama.

18 let je že minilo, ko so Semoličevi trojčki obogatili jameško skupnost. MATEJI, MARTINI in IVANU želimo vse dobro, da bodo resni v odgovornosti in ponosni v življenu. Družini Orlando in Jordana Semoliča.

Trojčki MATEJA, MARTINA in IVAN iz Jamelj praznujejo 18. rojstni dan. Veliko zadovoljstva in sreče v življenu jim želita nona Alma in teta Marija z družino.

Danes v Jamljah vse trepetata, posebno pri Semoličevih doma, ker MATEJA, MARTINA in IVAN so kmaj 18 let dopolnili ter že vozniško dovoljenje bi hoteli po vsej sili. Polno radostnih in srečnih trenutkov naj bo Vaše življenje, v bodoči pa naj se uresničijo vse Vaše želje. Vse najboljše Vam želimo mi, ki Vas srčno radi imamo vsi. Jasmin, Sara, Marko, Jelka

Gledališče

OTROŠKA IN MLADINSKA DRAMSKA SKUPINA SRKD JEZERO bo nastopila danes, 20. septembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Doberdalu glede predstavo Zvončica ali Trilli?.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdalu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah ter praznikih odprto; tel. 0481-78125. **OSMICA PRI DREJČETU** v Doberdalu je odprta ob četrtekih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

Kino

V GORICI DANES
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 20.20 - 22.00 »Il grande sogno«. Dvorana 3: 16.00 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

V GORICI JUTRI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 20.20 - 22.00 »Il grande sogno«. Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

V TRŽIČU DANES
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 15.40 - 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I. Joe: La nascita dei cobra«.

Dvorana 3: 15.50 - 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 4: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

Dvorana 5: 15.20 - 17.00 - 18.40 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.15 - 22.10 »Videocracy - Basta apparire«.

V TRŽIČU JUTRI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I. Joe: La nascita dei cobra«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.30 - 19.50 - 22.00 »Le 13 rose (Las 13 rosas)«.

Razstave

FOTOKLUB IZ LOČNIKA vabi v občinski center na trgu San Giorgio 37 v Ločniku na ogled razstave najboljših del v okviru tečaja »Portfolio a Lunico«; še danes, 20. septembra, med 10. uro in 12.30.

Šolske vesti

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmejno območje in njihova promocija (80 ur),

Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Brezplačni tečaji, ki so finančirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi in so delovanju s podjetji Tehnike finančnega posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 25. septembra.

ODDELEK ZA ZABAVNO GLASBO IN JAZZ GLASBENE MATICE v Gorici prireja 28. in 29. novembra delavnico za petje s pevko Darjo Švajger. Prijave s kratko biografijo in posnetkom na zgoščenki je potrebno oddati do 16. oktobra na tajništvu Glasbene matice na Korzu Verdi 51. V teku so tudi vpisovanja za redni pouk iz jazz pevja, saksofona, kitare, klavirja in basa; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB prireja glasbeno šolo (začetni in nadaljevalni tečaji pihal, trobil in tolkal pouk teorije) ter uvajalni tečaj glasbene vzgoje za predšolske otroke (spoznavanje zvokov, ritma in melodije z gibanjem, petjem in instrumenti); vpis in informacije na tel. 338-4199828 (Romina) in tel. 339-6983579 (Antonella).

Prireditve

V VILI VICENTINI MINIUSSI V RONKAH se bodo v pondeljek, 21. septembra, ob 20.30 s predstavo poklonili Sofroniju Pocariju; vstop prost. **V KNJIGARNI UBIK** v Gorici (tel. 0481-538090) bo v torek 22. septembra, ob 18. uri Roberto Covaz predstavil svojo knjigo »I pescatori di Grado«.

Obvestila

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na Zadružni kreditni banki Doberdob in Sovodnje odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 000000730310. Prispevki sprejemajo na vseh podružnicah banke.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v nedeljo, 4. oktobra, od 14.30 do 19. ure razstavopokušnjo kraških pridelkov, vstopnično 12 evrov; informacije na tel. 333-405680 ali na inforogos@gmail.com.

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

NA PARTIZANSKEM MITINGU V SELCAH so 8. septembra zreballi zmagovalne listke loterije: 1. nagrada, listek št. 5531 (vikend za dve osebi v evropsko prestolnico), 2. št. 4096 (televizor LCD), 3. št. 4974 (žensko in moško gorsko kolo), 4. št. 3012 (sesalnik), 5. št. 1634 (foto-kamera), 6. št. 4785 (prenosni telefon), 7. št. 4106 (MP3 predvajalnik), 8. št. 0889 (DVD predvajalnik); zmagovalci lahko dvignejo nagrade na sedežu VZPI-ANPI v Tržiču (ul. Valentinis 84, tel. 0481-798098) ob torkih, četrtkih in petkih med 9. in 12. uro do 9. oktobra.

OKVAL prireja v štandreški televadnici otroško televadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odborko za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilink.it (Sandro Corva).

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB obvešča, da bo občni zbor v četrtek, 24. septembra, ob 20.30 v glasbeni sobi.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v televadnici v Sovodnjah rekreacijsko televadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 2. oktobra.

Galerija Riko Debenjak
Kanal ob Soči
Pilonova galerija
Ajdovščina

vljudno vabijo
na odprtje razstave

GORIŠKI LIKOVNI KROG in
SLOVENSKI TISK V GORICI
med obema vojnoma

Razstavo bo predstavila
dr. Irene Mislej

Kulturni center Lojze Bratuž
četrtek, 24. septembra 2009,
ob 18. uri

ŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo v sredo, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

Prispevki

V spomin na Marijo in Ivana Semoliča darujeta Milan in Patricija Gruden 60 evrov za moški pevski zbor Skala Gabrie.

ČEDAD - Pokrajinski odbor SKGZ

Kako zagotoviti upoštevanje slovenske manjšine na Videmskem?

Govor tudi o gorskih skupnostih - Iole Namor podpredsednica, Marina Cernetig tajnica

ČEDAD - Komisarska uprava beneške in kanalske gorske skupnosti ter reforma krajevnih uprav oziroma razprava o tem, kdo bo prevzel naloge in pristojnosti teh »nadobčinskih« ustanov, ki jim je ob ustanovitvi bila poverjena skrb za gospodarski razvoj goratih območij v deželi. Bo to Pokrajina, bodo združene občine ali kaj drugega? In kako zagotoviti, da bo upoštevana z zakonom zaščitenova slovenska specifika?

To so bila glavna vprašanja na sestanku pokrajinskega odbora SKGZ za videmsko pokrajino, ki se je pod vodstvom predsednice Luigie Negre sestal v četrtek v Čedadu. Na deželi se namreč pripravlja nov zakon, ni pa še jasno, katero pot bodo ubrali. Že konec septembra pa bo Dežela sklicala vse župane občin v goratih predelih, da se izrečejo in posredujejo svoja stališča. Med beneškimi župani je, kot kaže, razprava že stekla, nekateri se zavzemajo za slovensko gorsko skupnost, pojavila pa se je s strani nekaterih komaj izvoljenih županov tudi močna težnja, da bi se povezali s Čedadom, kar bi bilo vse

LUIGIA NEGRO

IOLE NAMOR

MARINA CERNETIG

prej kot pozitivno za našo skupnost.

Vprašanje je torej izrednega pomena in potrebna je seveda politična inicijativa tudi slovenske manjšine, ki je poklicana, da brani interese teritorija, na katerem je naseljena. Prvo besedo imajo seveda slovenski izvoljeni predstavniki, ki so se že srečali in se še bodo. Prvega oktobra pa bo o tem tekla razprava tudi na skupnem sestanku SKGZ in SSO za videmsko pokrajino.

Luigia Negro je poročala tudi o srečanju, ki ga je s predsednikom SSO Giorgiom Banchigem in predsednico Inštitu-

ta za slovensko kulturo Bruno Dobrolò imela pred dnevi v Špetru s komisarjem GS Tizianom Tirellijem. Leta se je pokazal kot odprt sogovornik in je vsekakor pripravljen sodelovati. Od slovenske manjšine, ki jo želi pobliže spoznati, pa pricakuje, je dejal, konkretne predloge in pobude.

V drugem delu srečanja se je pokrajinski svet osredotočil na vprašanje no-tranje organiziranosti in program dela. Predsednica je imenovala svoje najobje sodelavce (Iole Namor za podpredsednico, Marino Cernetig za tajnico), se odlo-

čila za širok in odprt odbor ter predlagala delo po skupinah, kar je bilo sprejeti. Sedaj bo pokrajinsko vodstvo pripravilo podrobno analizo stanja v posameznih dolinah ter v nekaj mesecih opredelilo tudi svojo strategijo in prioritete.

Na koncu je predsednica čestitala skupini BK evolution in Cecili Blasutig za uspešno sodelovanje na ponedeljki proslavi v Kobaridu, ravnateljici Dvojezične šole Živi Gruden ob začetku šolskega leta ter se s šopkom rož zahvalila dosedanji predsednici Iole Namor.

PORDENONELEGGE - Ob veliki udeležbi

Zvezda Žižek

Veliko zanimanje za antologijo sodobne slovenske poezije

PORDENON - V lepem pozoponostrem dnevu se je včeraj v Pordenonu nadaljeval festival Pordenonelegge. Včerajšnji dan je potekal tudi v znamenju slovenske kulture in književnosti: v palači Gregoriso namreč Daria Betocchi, Miran Košuta in Marko Sosič sooblikovali srečanje o sodobni slovenski književnosti. V nabito polni dvorani je sledila predstavitev pesniške zbirke Decameron, ki jo je uredil Miran Košuta in ki združuje pesniške stvaritve desetih sodobnih slovenskih pesnic in pesnikov. Da bi se slovenska poezija idealno povezala z italijansko, so potem svoje pesmi prebrali še nekateri italijanski ustvarjalci.

Vendar je bilo že pordenonsko doaldne slovensko obarvano. Številnemu občinstvu se je predstavil nedvomno najbolj znani in citirani slovenski avtor, to je filozof Slavoj Žižek, ki je množico poslušalcev pridobil s svojim običajnim pristopom: z duhovitim primeri in opažanjem o navidezno mimobežnih dogodkih, ki pa se zgostijo v posebno filozofske refleksiji. Še pred tem je Žižek na tiskovni konferenci odgovarjal na vprašanja o politiki, vlogi ve-

re in obrazložil, zakaj se ima za marksista. Današnja ne samo italijanska politična scena, kjer prevladuje brezobzirnost in neupoštevanje osnovnih etičnih pravil ter načel, ima po Žižkovem mnenju dolgo zgodovino. Eden izmed prvih državnikov, ki je oblasti odvzel avro in o svojem življenju ter erotičnih avturahtov govoril brez zakrivljanja in sramu, je bil argentinski predsednik Carlos Menem. Seveda so potem k taki politiki prispevali svoje še Reagan in poznej Bush. Ta fenomen je filozof Foucault označil kot poigravanje oblasti samo s seboj in je dejansko dovedla do neke moralne ničeline stopnje. Tudi razne verske ustanove niso dovolj storile za ohranjanje družbenе dostojaštvosti. Vendar je treba razlikovati verske ustanove od vere. Vera, tako Žižek, nikakor ni človekov sovražnik, vendar zavedati se moramo, da danes ne more človek kratko malo zaupati v Boga, marveč se Bog, po Žižku preda človeku, ker si mora vsak posameznik sam osmisliti svojo eksistenco. O sebi slovenski filozof še vedno trdi, da je marksist, a to bolj v negativnem smislu, bolj per contrarium, kot način, da se ohrani neka osnovna pravčnost in egalitarizem. Kapitalizem je pokazal, da se lahko prilagodi vsem političnim sistemom in dejansko svetovno ogroža človeštvo. Če je nekdaj veljalo prepričanje, da prinaša kapitalizem s sabo tudi demokracijo, je današnja Kitajska pokazala, meni Žižek, da se lahko kapitalizem nevarno poveže z autoritarnimi sistemami in zadruži ob samih povojih vse demokratične kljice. Slovenski filozof je imel nato v Pordenonu dva nastopa: dopoldne se je pogovarjal s Pierpaolom Antonellom na temo Dobrodoši v puščavo realnega. Zvečer je sledila lectio magistralis o Ideologiji v post-ideološki dobri. O teh nastopih pa bomo še poročali.

Med številnimi včerajnjimi dogodki je prav gotovo izrednega pomena tudi nastop nemškega filozofa Petra Sloterdijka, ki velja za enega najbolj pronicljivih preučevalcev globalizacije. Globalizacija je danes neizpodbitno dejstvo. To ne samo v smislu, da od te realnosti ne moremo več abstrahirati, si je nikakor ne moremo odmislit, marveč tudi v smislu, da tega stanja ne moremo več spremeniti. Usojeno nam je, da živimo vsi na tej krogli - globusu, zato moramo poskrbeti, da sestavimo pravila sobivanja. Potrebna je, pravi Sloterdijk, nekakšna higiena, kulturna in politična, da se vsakomur zagotovi preživetje. Zato je parodikalno potrebno več distance med različnimi verami, civilizacijami, večja razdalja, ki zagotavlja sploštanje.

Omeniti velja srečanje, ki bo ob 16. uri v samostanu sv. Frančiška. Janja Vidmar bo predstavila svojo knjigo Moja Nina, z njo pa se bo pogovarjal izvedenec za mladinsko književnost Livio Sossi. Prisoten bo tudi ilustrator Matjaž Schmidt: v palači Gregoriso si bo mogoče ogledati tudi razstavo njegovih ilustracij. Ob 17. uri bo ekonomist Edward Luttwak spregovoril o novih svetovnih ravnovesijih, ob 18. uri se bo s svojimi bralci srečal David Lodge.

Popoln spored je na voljo na spletni strani www.pordenonelegge.it.

Veronika Breclj

PORDENON

Tudi danes bo pestro

PORDENON - Praznik knjig in njihovih avtorjev se bo danes zaključil. Preden pa bo nad deseto izvedbo festivala Pordenonelegge nočoj padel zastor, se bo na mestnih trgih, v gledališčih in raznih dvorahn zvrstilo veliko zanimivih dogodkov.

Omeniti velja srečanje, ki bo ob 16. uri v samostanu sv. Frančiška. Janja Vidmar bo predstavila svojo knjigo Moja Nina, z njo pa se bo pogovarjal izvedenec za mladinsko književnost Livio Sossi. Prisoten bo tudi ilustrator Matjaž Schmidt: v palači Gregoriso si bo mogoče ogledati tudi razstavo njegovih ilustracij.

Ob 17. uri bo ekonomist Edward Luttwak spregovoril o novih svetovnih ravnovesijih, ob 18. uri se bo s svojimi bralci srečal David Lodge.

Popoln spored je na voljo na spletni strani www.pordenonelegge.it.

FRENCI & GIO'

**LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ**
ulica Roma 58
Tel. 0481.790074
**KOLEKCIJE ŽENSKE MODE
ZA JESEN IN ZIMO**
Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

ZNANOST - SISSA

Skupna poletna šola v Rabcu

RABAC - V hrvaškem obmorskom mestu se danes začenja Novicosmo 2009, skupna poletna šola tržaške znanstvene ustanove SISSA in Univerze na Reki. Udeležujejo se je mladi z vsega sveta (Evropa, ZDA, Kitajske, Irana ...), skupno okrog osemdeset absolventov in raziskovalcev, ki bodo prisluhnili številnim priznanim znanstvenikom. Med njimi bo tudi Giovanni Vladilo iz tržaškega astronomskega observatorija, največje pričakovanje pa vladva za predavanje Georga Smoota, ki je leta 2006 prejel Nobelovo nagrado za fiziko.

Letošnja izvedba je posvečena preseganju mej v astrofiziki in astronomiji. Mladi znanstveniki bodo razpravljali o formaciji galaksij, notranji zgradbi zvezd, življenju v vesolju in planetih, ki se nahajajo zunaj našega sončnega sistema.

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), krovna organizacija slovenske manjšine v Avstriji, ki je konec preteklega tedna praznovala 60. obljetnico svoje ustanovitve oz. neprekinjenega delovanja, ima novo politično generalno sekretarko: Angeliko Mlinar.

Pravnica iz vrst koroških Slovencev je zadnjih dvajset let živila zunaj Koroške (od leta 2000 do 2005 je bila programska vodja projektor Phare v Delegaciji Evropske komisije v Republiki Sloveniji, v letih 2007 in 2008 pa programski vodja Budimpeškega procesa Mednarodnega centra za razvoj migrantske politike ICMPD na Dunaju) je tudi direktorica podjetja Angelski keksi, svojo odločitev za politiko pa utemeljuje predvsem z vizijo »samozavestne in samostojne politike slovenske manjšine na Koroškem.«

»To je pot Narodnega sveta koroških Slovencev, zato sem se tudi odločila za prevzem te nove funkcije,« je dejala Mlinarjeva v pogovoru za Primorski dnevnik. Temu je še pristavila, da bo sta njeni prvenstveni nalogi krepitev slovenske narodne skupnosti na Koroškem in uresničitev javnopravnega zastopstva koroških Slovencev.

Za novo generalno sekretarko NSKS so namreč sedanje po-

litične strukture slovenske manjšine na Koroškem popolnoma nezadovoljive. »Pravico zastopstva narodne skupnosti lahko zahteva zase samo tisti, ki jo tudi dejansko podpira in jo postavi na prvo mesto svojega delovanja. Zato tudi zahtevam od vseh zastopnikov manjšine, da pozitivno spodbujajo ljudi in da so jim v oporo.«

Za ohranitev slovenstva na Koroškem in za pozitiven razvoj manjšine pa je po mnenju nove generalne sekretarke nujno potrebna tudi pomoč in podpora od zunaj - predvsem Republike Slovenije, prav tako pa tudi s strani večinskega naroda v deželi oz. avstrijskih držav.

»Koroški Slovenci vsekakor nujno potrebujemo občuten skok v našem razvoju, da lahko preživimo in se razvijemo. Situacija, v kateri smo, je namreč zelo resna in je hkrati iziv, ki zahteva hitre in učinkoviti odgovor. V nasprotju z deželno politiko, ki očividno nima nikakršnih vizij za deželo, moramo imeti vizije vsaj Slovenci,« je v pogovoru za PD poudarila Mlinarjeva, ki vidi v svoji novi funkciji ne le politično delo za manjšino, temveč je le-ta zanje tudi častna naloga.

Ivan Lukanc

OB 20-LETNICI PADCA BERLINSKEGA ZIDU

Zidovi in pregrade še vedno ločujejo

DUŠAN KALC

Živo se spominjam, s kakšno intenzivnostjo smo tiste poletne in jesenske dni pred dvajsetimi leti spremljali po televizijskem ekranu in po časopisuji vesti, ki so prihajale iz Nemčije in drugih krajev vzhodnega bloka. Obhajal me je občutek, da se dogaja nekaj enkratnega, epohalnega, nekaj, kar bo predano Zgodovini in bo imelo silno močan in nesluten vpliv na svetovno dogajanje naslednjih desetletij. Spominjam se tudi razprav, ki so spremljale to dogajanje. Smrtne krče real-socializma smo doživljali z različnimi občutki. Padec berlinskega zida in z njim padec neke prakse in teorije je v enih vzbujal žalost, v drugih veselje, odvisno pač od ideoleske naravnosti. Šlo je za prelomnico, ki je do temeljev zamajala ne le neko politično oblast avtoritativne, nedemokratične vrste ter nek ekonomski sistem netržnega, etatističnega značaja, temveč tudi vero milijonov ljudi v neko boljšo in pravičnejšo družbeno ureditev. Pri tem pa marsikdo ni ločeval med ide-

jo in njeno praktično aplikacijo, med utočijo o svobodi, enakosti in bratstvu med ljudmi in narodi ter o neoliberalnih režimih, ki so grobo zatirali osebno svobodo.

Ta zgodovinska prelomnica nosi datum 9. novembra 1989, ko so začeli podirati berlinski zid, simbol razdelitve nemške prestolnice in hkrati vsega sveta na dva tabora ter simbol hladne vojne. S tem je bila dejansko odpravljena meja, ki je ločevala ljudi istega naroda, kar je bil tudi prvi korak k združitvi dveh Nemčij.

Gradnja zidu se je začela 13. avgusta 1961. Za ta korak so se vzhodnonemške oblasti odločile, da bi preprečile nenehne pobege svojih prebivalcev na Zahod. Računajo, da je od konca vojne leta 1945, ko so zmagovite velesele na konferenci v Yalti sklenile razkosati Nemčijo na štiri upravne dele in sta nato nastali dve državi, do leta 1961, ko je padla odločitev o gradnji zidu, pribrežalo čez mejo na Zahod okrog dva milijona in pol ljudi, od skupnih devetih milijonov, kolikor jih je štela komunistična Nemčija. V prvih povojnih letih so imeli ljudje prost dostop v vse štiri uprave

vne sektorje, postopno pa so se z izbruhom hladne vojne med zahodnim in sovjetskim blokom začele prve omejitve, dokler ni prišlo leta 1952 do zaprtja meje med dvema Nemčijama, kar pa je le še pospešilo pobege ljudi na drugo stran takoimenovane žlezne zavese. Zato drastična odločitev, da zgradijo okrog treh sektorjev zahodnega Berlina visok betonski obroč. Zrastel je dejansko čez noč. V višino je meril 3,6 metrov, dolg je bil 155 kilometrov, s tristo nadzornimi stolpov pa ga je varovalo več tisoč oboroženih stražarjev, ki so imeli ukaz, da preprečijo, tudi s streljanjem, če je treba, vsak poskus nezakonitega prehoda čez zid. Število prebežnikov se je na ta način sicer zmanjšalo, kljub temu pa je v 28 letih obstoja zidu pobegnilo na drugo stran kakih pet tisoč ljudi. Žal je bilo tudi precej takih, ki so plačali z življnjem željo po svobodi. Berlinski zid je po zadnjih podatkih pobral 136 življenj.

Trajal je 28 let, nakar so ga naglo spreminjačoče se razmere na svetovni šahovnici nekako čez noč, kot je čez noč nastal, zrušile. Prva znamenja, da se v

vzhodnem bloku nekaj spreminja, so se začela kazati že na začetku osemdesetih let. V Gdansku na Poljskem je tedaj nastal sindikat »solidarnosc«, ki je pod vodstvom Lecha Wałęsa, bodočega predsednika Poljske, priredil vrsto stavk. Tudi v drugih socialističnih državah je začelo podtalno vreti, z večjo silo pa je izbruhnilo na dan po letu 1987, ko je glavni tajnik komunistične partije Sovjetske zvezde Mihail Gorbačov izjavil, da »samo potrebni svobode kot zraka, ki ga dihamo«. Te revolucionarne besede so prispevale, da so se razbohotile težnje po svobodi in družbeni politični in družbeni ureditvi. Protestno gibanje je postajalo vse glasnejše tudi v Nemški demokratični republiki, kjer je bil pritisak na oblasti tako odločen, da bi se komunistični režim lahko resil le z vojaškim posegom Sovjetske zvezde, tega pa Gorbačov še zdaleč ni bil prizavljen storiti. Tako je začel režim popuščati in 9. novembra 1989 je propagandni minister DDR Schabowski med neko tiskovno konferenco napovedal, da bodo z ustreznim dovoljenjem lahko vsi prečkali mejo. Že istega dne so na mejne prehode na valile množice in s tem sprožile plaz, ki je na hitro in brez nasilja odnesel državno vodstvo. Ljudje so se znesli nad zidom ter ga začeli krušiti košček za koščkom. Kot je v hipu rastel, tako se je tudi v hipu zrušil. Tako je izginila betonska pregrada, ki je ločevala Berlin, Nemčijo, Evropo in vse svet v dva tabora, ki sta bila med sabo v vojni, ceprav le hladni.

Danes, ko se po dvajsetih letih oziram nazaj na prelomno leto 89 in na konjeni spremembe, ki jih je prineslo, se sprašujemo, ali so se s padcem realsocialističnih režimov razmere v svetu bistveno izboljšale. Res je, da si države vzhodnega bloka s svojimi togimi in zakrnelimi »nomenklaturami« niso znale nadeti bolj človeškega obrazja in se reformirati v bolj svobodni in demokratični smeri (kljub sicer zapoznanim poskusom Gorbačova) in so zato plačale s svojim padom, je pa tudi res, da se je zapadni, zlasti ameriški liberalizem, oprijemljen od zmage nad komunizmom, nalezel tolikšne prevzetnosti, da se je nenapisano proglašil za edinega in zveličavnega gospodarja vsega, kar leže in gre pod soncem.

Po padcu berlinskega zida se je govorilo celo o koncu zgodovine. Po takratnem mnenju ameriškega filozofa Francisa Fukuyame je svet dosegel »točko konca človeške ideološke evolucije in univerzalizacije zahodne demokracije kot končne oblike človeškega vladanja«, skratka svetu naj bi za vselej zavladala univerzalna in vseobsegajoča ideja, to je liberalizem s svojim tržnim gospodarstvom.

Toda Zgodovine še ni bilo konec. Znamenitemu padcu berlinskega zida in z njim komunizma kot največjega in zadnjega tekmeča liberalizma, sta v teh zadnjih dvajsetih letih sledili vsaj dve v nebo vpijoči zgodovinski prelomnici, ki pričata, da je tudi liberalizem še ranljiv in da še ni dosegel raja na zemlji. Prva prelomica je črna september 2001 s krvavimi terorističnimi atentati v samem osrčju Združenih držav Amerike, ki so odpri novo poglavje na področju svetovnih odnosov in bojev med -izmi.

Na prizorišču se je pojavil verski fundamentalizem in prinesel nove strahove, nowe žrtve in nove dileme. Zapadu in posebej ZDA pa je prinesel novega sovražnika ter nove vojne, a tokrat ne več hladne, temveč preklepto vroče in krvave, pa še drage povrh (Afganistan, Irak).

Druga prelomnica je prav tako črn, september 2008, ko je na valu finančnih spekulacij propadla ameriška banka Lehman Brothers in potegnila za sabo v prepad globalno ekonomijo. Kapitalistični sistem je s svojim liberalizmom in populnim pomanjkanjem tržnih pravil nenadoma razkril vse svoje pomanjkljivosti. Medtem pa se je v tem letu gospodarske krize lakota v svetu povečala za enajst odstotkov, število lačnih pa je preseglo rekordno eno milijardo, kakor poroča mednarodna organizacija Fao.

Morda bi tema dvema prelomnicama, ki pričata, kako je Zgodovina še živa, pridružili še tretjo, in sicer jugoslovanske vojne (ali tudi zakavkaške konflikte), ki nam dokazujejo, s kakšno lahkoto so ljudje iz komunizma preselili na nacionalizme in se pod nacionalnimi zastavami lotili mesarskega klanja.

Kaj je torej zraslo na ruševinah komunistične ideologije v teh dvajsetih letih in kako je z obljudambi tržne demokracije, da bo s koncem berlinskega zida tudi konec zgodovine in konec zidov?

»Ich bin ein Berliner« (Jaz sem Berlinčan) je slovesno dejal ameriški predsednik John F. Kennedy med svojim obiskom v Berlinu, ko je bil zid še pokonci. »I love Berlin« je izjavil sedanji predsednik ZDA Barack Obama med svojim obiskom v Berlinu, ko je bil še predsedniški kandidat in zidu že zdavnaj ni bilo več. Oba sta izbrala Berlin za kuliso svojih predstav v svetovni javnosti. »Napocil je čas gradnje mostov, ki zbljužujejo ljudi in rase, in rušenja zidov, ki jih ločujejo. Podreti moramo vse kar ločuje bele od črnih, muslimane od židov, revne od bogatih,« je ob tisti priložnosti dejal Obama. Toda zadeve niso tako preproste, četudi jih izreče najmogočnejši človek na svetu.

Žal je treba vselej delati račune s človekovim naravom, ki je okužena s sebičnostjo, nestrnostjo, lakomnostjo, oblastništvom in še marsikatero slabostjo. V zgodovini se stalno pojavlja to, da človek s svojo ne-nasitno slo po oblasti in bogastvu iznakanzi sleherno dobro (politično) idejo ali (verski) nauk, ko ju pretvarja v prakso, ker glede bolj na ožje, celo osebne interese, kot na interesu širše skupnosti.

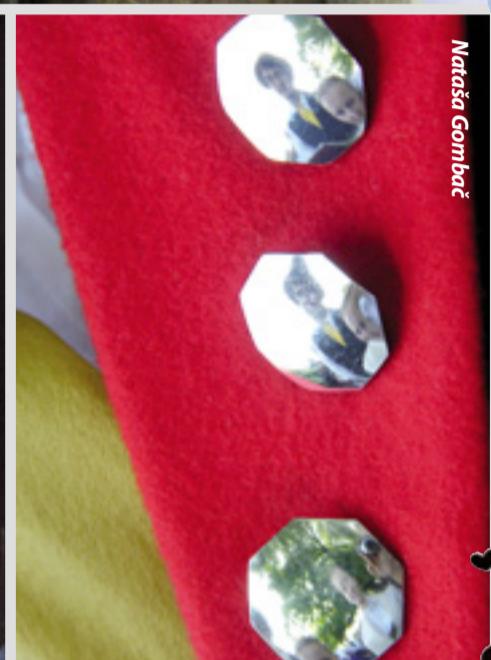
Paradoksalno je, da v današnjem, postberlinskem in vse bolj globaliziranem svetu, rastejo novi zidovi in pregrade, ki ločujejo ljudi. Najbolj zgovoren je več kot sedemsto kilometrov dolgi zid v Cisjordaniji, ki so ga postavili Izraelci, da bi preprečili ali omejili teroristične napade Palestincev. Toda, kot je dokazal berlinski zid, se sovrašta med ljudmi in narodi ne da zaustaviti s pregradami. To velja za vse zidove, stare in nove. To velja za zid, ki še ločujejo Severno od Južne Koreje, zidove v Belfastu, ki ločujejo katoličane od protestantov. Velja za znameniti kompleks bodičastih ograj, ki obkrožajo španski enklavi Ceuta in Melilla v Maroku, za zid, ki ločuje Saudsko Arabijo od Jemena, za pregrade, ki ločujejo Turke od Grkov na Cipru, ali Indijce od Pakistancev na teritoriju, ki si ga lastita obe državi. In še bi lahko naštevali.

Prav tako se ne da odpraviti socialnih problemov, če jih obzidamo. V svetu je vedno več revščine in obubožani Tretji svet vedno bolj odločno trka na vratata razvitega Zapada. Kakšen pa je njegov odgovor? V mnogih primerih se želijo znebiti problema ilegalnih prebežnikov s postavljanjem pregrad. V tem pogledu je najbolj zgovoren primer gradnje zidov med ZDA in Mehiko, ki se je začela leta 1994. Vse to nam je v dokaz, kako se bogati Sever ograjujejo z revnega Juga, ne storji pa nicesar, da bi mu pomagal iz revščine. Raje jo skuša prikriti. Tako so na primer v Buenos Airesu za časa svetovnega nogometnega prvenstva zgradili zid, da bi obiskovalci ne videli revščine revne četrte Villa las Flores. Podobno se je zgodilo v Dominikanski republiki, kjer je zrastel zid okrog revnih predelov, da bi paže med svojim obiskom ne videl te revščine. Dokaj zgovoren je tudi primer Ria de Janeira, kjer so razlike med revnimi in bogatimi morda še najbolj očitne in kjer so oblasti pred kratkim sklenile postaviti zidove, ki naj bi do konca leta obkrožili petdeset revnih naselij, ali favel, kot jim pravijo Brazilci. V bistvu gre za pravi apartheid.

Kot je padel berlinski zid, tako bo prej ali slegi padli tudi vsi ostali zidovi in pregrade. Težja bo s pregradami, ki jih nosimo v glavah. Najtežje je namreč porušiti zidove nestrpnosti in neumnosti ljudi, ki so prepričani, da so edini nosilci resnice in jim je trpljenje drugih deveta brig.

Da je Kraška ohcet med nami izredno priljubljen obisk na naši spletni strani www.primorskidnevnik.si med najbolj branimi. »Ohcetarske« fotografije velik uspeh pa je požela tudi naša akcija Kraška ohcet. Je posnetke, najlepša hvala. V uredništvu pa smo bolj sugestivni: danes jih poklanjam vsem branim.

Nataša Perič

KRAŠKA hcet '09

več fotografij na www.primorski.eu

jubljena, ni nobena novost. To dejstvo pa je po-
morski.eu, kjer so bile novice iz Repna ves čas
agencije Kroma si je ogledalo nekaj tisoč ljudi,
ka fotoohcet '09. Vsem, ki ste nam zaupali svo-
no izbrali tiste, ki se nam zdijo najlepši in naj-
alkam in bralcem.

Nataša Gombac

Trgatov je večinoma opravljena. V tem času poteka vretja mošta, ki se bliža koncu ali pa je že končalo. Potek moramo pazljivo spremljati, saj tako lahko ugotovimo morebitne napake in pravočasno posežemo, da vino zavarujemo.

S PRAVOČASNIMI POSEGI PREPREČIMO NAPAKE

Nega mošta ob prehodu v novo vino

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Le iz dobrega mošta nastane dobro vino. Zato moramo biti pri ravnanju z moštom zelo pazljivi in budno spremljati dogajanje v kleti. S pravočasnimi in pravilnimi posegi preprečimo napake ali bolezni v moštu, ki se prenašajo na vino z včasih nepopravljivimi negativnimi posledicami.

V tem času poteka vrenje mošta, ki

se v večini primerov bliža koncu, v nekaterih pa se je že končalo. V prvem primeru spremljamo potek vrenja in preverjam, da ni prišlo do prekinitev, kar ugotovimo s pokušnjo vina. Točnejši podatek pa dobimo z refraktometrom, ki nam omogoča, da določimo točno količino nepovretega sladkorja. Če ugotovimo, da je ostanek slad-

sodi nad vinom zaščitne plasti ogljikove dvokise. Novo vino je po končanem vrenju polno oksidacijskih encimov in lahko hitro oksidira. Zato bomo po pretoku dali moštu 3-4gr/hl metabisulfita, da preprečimo oksidacijo zgornje plasti vina.

Ko je sladkor povret, moramo posodo takoj doliti in preprečiti, da pride v vino kisik, ki začne prodirati, ko ni več v po-

KZ SVETUJE

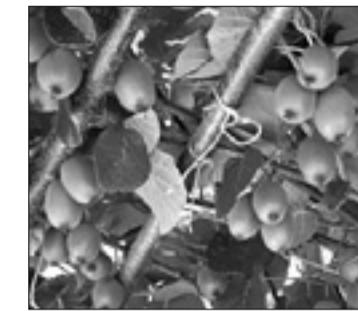
Kdaj določimo čas obiranja aktinidije?

Aktinidija, bolje poznana kot kivi, je pri nas razmeroma razširjena sadna vrsta, čeprav smo jo spoznali šele v zadnjih dveh ali treh desetletjih. Gojitelji te kulture se tudi letos obračajo na svetovalno službo Kmečke zveze, ker želijo pojasnilo o najprimernejšem času za obiranje plodov te sadne vrste. Ker smatramo, da utegne ta podatek zanimati tudi druge gojitelje te kulture, bomo skušali dati s tem v zvezi nekaj osnovnih navodil.

Po zakonu je obiranje dovoljeno, ko so plodovi dosegli 6,2 stopinje sladkorja po Brixovi lestvici. Ta vrednost pa je po našem mnenju prenizka, kajti dokazano je, da če želimo okusiti res sladke sadeže te kulture morajo po enomesecnem skladuščenju doseči sladkorno stopnjo, izraženo v stopinjah navedene lestvice, ki ne sme biti izpod 16 stopinj, kar pomeni, da mora v času obiranja ta stopnja doseči najmanj 8 stopinj po omenjeni lestvici.

Stopnjo sladkorja določamo po Brixovi lestvici z refraktometrom, ki je točno in zelo lahko uporabljivo sredstvo. Omogoča nam namreč takojšnjo določitev vsebnosti sladkorja, za kar potrebujemo, le nekaj kapljic sadnega soka. V notranjosti refraktometra je lestvica, na kateri se lahko takoj razbere stopnje sladkorja.

Cena refraktometra je dosegljiva, saj se suče okoli 150 – 180 evrov, instrument je uporabljiv tudi za določanje sladkorne stopnje plodov drugih sadnih vrst, še posebej pa grozdja. Za tiste, ki nimajo refraktometra in ki bi radi pravočasno obrali plodove kivi, jim je na razpolago svetovalna služba Kmečke zveze.

sodi nad vinom zaščitne plasti ogljikove dvokise. Novo vino je po končanem vrenju polno oksidacijskih encimov in lahko hitro oksidira. Zato bomo po pretoku dali moštu 3-4gr/hl metabisulfita, da preprečimo oksidacijo zgornje plasti vina.

Izredno pomembna je pogosta, najmanj dvakrat tedenska kontrola zdravstvenega stanja povrečnega mošta, ki mu že lahko rečemo mlado vino. Če zaznamo vonj ali okus po žveplovodiku (gnilih jajci), ki ga poznamo pod strokovnim imenom bekser, ali druge neprjetne vonje, ki jih vino dobi od usedline na kateri leži, je nujen zračni pretok. Najnevarnejši pa je omenjeni vonj po žveplovodiku, ki se lahko pretvorí v še trdrovratnejše spojine merkaptane. Ob prisotnosti žveplovodika (H_2S) opravimo, kot rečeno, zračni pretok ne glede na to, če mošt še vre. Pretok naj spremlja žvepljanje.

Če pa ne pride do tega pojava, kot je želeti, bomo še nekaj časa počakali do prvega pretoka. Pred pretokom bomo opravili prvo kontrolu v mladem vinu kemijsko in organoleptično. S kemijsko analizo ugotovimo skupno kislost, vsebnost skupnega in prostega žveplovega dvokisa (SO_2), količino etilnega alkohola ter po potrebi hlapno kisilino. Podatki analize so potrebeni za morebitne posege v vinu, še posebej s kalijevim metabisulfitem, če je vsebnost prostega žveplovega dvokisa pod minimalno količino, ki je potrebna za obstojnost vina. Ta količina je okvirno 12 - 15 mg na liter. Da jo dosežemo, žveplamo vino z 10 - 12 grammi kalijevega metabisulfita na hl vina. Pri tem se sprosti 5 do 6 gr skupnega žveplovega dvokisa na hl. Del tega, približno 1/4 (1,2 do 1,5 gr na hl ali kot smo prej navedli 12 - 15 mg na liter) pa je v prosti obliki umazano rjave usedline.

Napako preprečimo le tako, da vino ustrezno zavarujemo z žveplom v odmerkah, ki smo jih že navedli. Če je vino pridelano iz grozdja, ki ga je napadla siva grozdna plesen (gniloba), te odmerke primerno povečamo.

Prihodnjič o prvem pretoku mladega vina in o ravnanju z njim.

Ko stopamo v jesen, je tudi čas pobiranja veliko pridelkov, med katerimi so nekatere zelenjadnice. Sedaj pobiramo na primer nekatere sorte buč, koruza in korenček.

BUČE - Z razliko od bučk poberemo buče, ko so popolnoma zrele. To se zgodi takrat, ko se peceli popolnoma posuši. Najboljši čas za pobiranje buč, kot tudi ostalih zelenjadnic, je pred mrakom, ko so rastline suhe. Po pobiranju odstranimo z buč zemljo in jih sušimo za teden ali dva. Sušimo jih na soncu, paziti pa moramo, da jih rosa ali dež ne močita. Najbolje je torej, da jih posušimo v notranje prostore. Skrbno posušene buče lahko hranimo 2 do 6 mesecov, odvisno od sorte, včasih tudi dlje. Po končanem pobiranju izrijemo vse ostanke rastlin, posebno če so med gojenjem obovale.

Buče hranimo v suhem in zračnem prostoru, važno je, da temperatura ne pada pod 12 stopinj C. Občasno jih moramo kontrolirati, da ne gnijejo ali plesnijo. Če je buča velika in porabimo le en del, ostali del

pokrijemo s polietilenško folijo in hranimo v hladilniku. Tako se ohrani 15 - 20 dni.

Buča je zelo bogata s karotenom, ki je predhodnik vitamina A. Že 100 gramov buče vsebuje zadostno dnevno količino karotenov, ki jih človek potrebuje. Buča pospešuje prebavo in je zelo zdrava posebno za ljudi, ki večji del dneva preseđajo in imajo zaradi tega probleme s presnovom. Ugodno torej deluje proti zaprtosti. Posebno bučni sok dobro deluje kot odvajalo. Buča uporabljamo tudi za lajšanje bolečin nog, na primer pri utrujenosti, pri krčnih žilah in drugo.

Semeni buče vsebujejo nenasičene maščobne kislune in veliko cinka. Slednja ugodno deluje na imunološki sistem, pri ledvičnih boleznih ter obolenju mehurja in prostate. Buča uporabljamo tudi za odstranjevanje črevesnih zajedavcev. Bučno olje je odlično zdravilo za rane, opekline, ozebljine in razpokane kožo.

KORUZA - V tem času pobiramo tudi koruzo. V avgustu je koruza v tako imenovani mlečni zrelosti. Zrnje je takrat

mehko, v notranjosti ima mleček, ki je stavljhen iz sladkorjev. Mlečno koruzo uporabljamo za človeško prehrano. Pri naskuhamo predvsem znanou koruzno mneštro. Ko je koruza mlečno zrela, lahko poberemo celo rastlino in jo siliramo za krmo živine. Po fazi mlečne zrelosti se mleček počasi otrdi in iz njega nastane škrub. Ko se vse spremeni v škrub, je koruza fiziološko zrela. To se zgodi približno v tem času. V praksi opazimo, da je koruza zrela takrat, ko se pojavi crna pika pod zrnjem, ko ga odtrgamo od storža. Takrat koruzo poberemo. Storž olupimo, a pustimo liste ob bazi storža. Nato povežemo skupaj liste 7 ali 8 storžev in jih obesimo v kak suh prostor, da se dobro posušijo. Ko je dobro suha, obremo semena iz storžev in jih uporabljamo za človeško prehrano. Semena zdrobimo in koruzni zdrob, ki ga uporabljamo predvsem za kuhanje polente. Drugače koruzo uporabljamo predvsem kot krmo za domače živali.

Hranilna vrednost koruze je za človeško prehrano kar velika: ogljikovih hi-

dratov je 68 %, beljakovin 9,5 %, maščob pa 4,1 %. Koruza obenem daje veliko energije. Zdravo je tudi olje iz koruznih kalčkov, ki vsebuje nenasičene maščobne kislune in vitamin E.

Zelo zdravilni so koruzni laski, to so posušene brazde koruze. Poberemo jih in jih posušimo v senči. Zdravijo bolezni mehurja in ledvic, topijo ledvične kamne in drugo.

KORENČEK – To pomembno in ne-pogrešljivo zelenjadnico sicer po navadi pobiramo postopoma, ko se korenje debelijo, začenši od junija. Začnemo puliti mlade, nežne korenje, da se lahko drugi korenji debelijo. Preden pulimo korenje zemljo navlažimo, da se korenji ne poškodujejo. V bolj zavetnih in milih legah lahko podaljšamo čas pobiranja tako, da rastline pokrijemo s pajčevinastim vlaknoma, slamo, vejcami, ali pa s tunelom. Vsekakor pa je bolje, da poberemo ves pridelek jeseni, preden nastopi devetno obdobje, da ne bi korenčki gnili. Po pobiranju jih postavimo v zračen prostor in jih enakomerno razširimo po mrežasti po-

vršini, da se dobro posušijo. Nato ocistimo zemlje in jih spravimo v prostor, kjer temperatura pozimi ne pada pod ničlo, v zaboje. Korenček lahko skladuščimo tudi tako, da jih pokopljemo v zaboje napolnjene s peskom ali navlaženo šoto. Za krajši čas hranimo tudi v hladilniku, v zaprtih plastičnih posodah.

Korenček je bogat z vitaminimi B, C, PP, D, E, posebno pa s karotenom. Veliko je tudi mineralov, med katerimi kalij, železo, kalcij in fosfor. Prav zaradi tega je korenček zdrav in cenjen, njegovo uživanje poveča naravno obrambo organizma. Redno uživanje tudi pozitivno deluje na vid. Karoten ugodno deluje tudi na sončenje.

Na splošno je za vse pridelke idealen prostor za shranjevanje temen in dobro zračen prostor s primerno visoko vlogo. Temperatura ne sme v poletnih mesecih biti previsoka, pozimi pa ne sme nikoli pasti pod ničlo. Spet poudarimo, da moramo vse pridelke shraniti popolnoma suhe, zato jih prej skrbno posušimo in ocistimo. Prostor naj bo dobro očiščen in prezračen.

Magda Šturm

Na slikah: pod naslovom del udeležencev manifestacije v Dunajski Stredi; desno, skupina izseljencev iz Kanade med udeleženci manifestacije; spodaj desno: veliko zanimanje medijev; spodaj levo Knut Vollebaek

»SLOVAŠKA NAS OBRAVNAVA KOT DRUGORAZREDNE DRŽAVLJANE«

Protest 10.000 Madžarov proti slovaškemu zakonu o jeziku

Visoki komisar OVSE za manjštine posvaril Slovaško

Visoki komisar za manjštine pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) Knut Vollebaek je objavil sporočilo za javnost, v katerem je poudaril potrebo po »primerenem ravnowesju med krepljenju uradnega jezika države na eni strani in zaščito jezikovnih pravic ljudi, ki pripadajo naroidnim manjšinam, na drugi strani.«

V sporočilu za javnost je med drugim zapisano, da je sam komisar »svetoval specifične ukrepe o tem, kakšno naj bo ravnowesje in priporočil vrsto korakov, ki naj bi jih sprejeli z namenom, da bi zakon izvajali na primeren in uravnotežen način. Bistveno je, da izvajanje novega zakona ne vpliva negativno na pravice pripadnikov naroidnih manjšin na Slovaškem.«

Knut Vollebaek je še opozoril, da bo »zavzeto spremjal dogajanja v zvezi s tem vprašanjem, dokler ne bo rešeno tako, da bo spremenljivo za vse strani.« dejal je tudi, da bo obiskal Budimpešto in Bratislavu že v septembru z namenom, da pomaga Slovaški in Madžarski »pri premočanju njunih različnih pogledov.«

Več tisoč pripadnikov madžarske manjšine na Slovaškem se je prejšnji teden udeležilo protestne manifestacije proti novemu zakonu o jeziku, ki ga je pred kratkim sprejel slovaški parlament. Manifestacija je potekala na nogometnem stadionu v mestu Dunajská Streda, v katerem živi številna madžarska skupnost; tam se je zbralo več kot 10.000 ljudi, ki so glasno izkazali svojo jezično zadovoljstvo. Istočasno se je manjša skupina ljudi, med katerimi je bilo tudi nekaj evropskih poslancev, zbralo pred slovaškim veleposlaništvtvom v Bruslju.

Kot je znano, nova zakonodaja, ki je začela veljati 1. septembra, določa, da je slovaščina obvezen jezik za vse odnose z javnimi uslužbencami, med katerimi so tudi učitelji in zdravniksi, ko so ti odnosi uradnega značaja. Vsak javni uslužbenec, ki bi ga zasačili, da krši zakon, torej da se o uradnih zadevah pogovarja v kakem drugem jeziku, tvega 5.000 evrov globe; torej vsoto, ki je enaka poprečni letni plači na Slovaškem.

Madžarska manjšina na Slovaškem, ki sestavlja približno deset odstotkov pre-

bivalstva, trdi, da je zakon diskriminatoren do te in do drugih manjšin ter da nasprotuje načelom Evropske unije ter mednarodnim pravnim določilom o manjšinskih in človekovih pravicah. Sedaj v javnih uradilih lahko uporabljajo samo slovaščino, to pa velja tudi za šole in bolnišnice.

Madžarska vlada je zaradi tega zakona ostro protestirala in zahtevala, da Slovaška zakon spremeni; Madžarska se je za pomoč obrnila tudi na mednarodne organizacije, ki se ukvarjajo z vprašanjem človekovih pravic. V prihodnjih dneh naj bi se srečala predsednika madžarske in slovaške vlade z namenom, da zopet normalizirata medsebojne odnose, ki jih je odobrile nove slovaške zakonodaje močno načela.

Na Južnem Slovaškem, torej v regiji, ko je bila do Trianonskega sporazuma leta 1920 sestavni del Madžarske, živi več kot pol milijona Madžarov. Ta manjšina gleda na novo slovaško zakonodajo kot na zadnjega od serije ukrepov slovaških oblasti, ki težko k izničenju madžarske kulture na Slovaškem.

Predstavnik oposicije Stranke madžarske koalicije na Slovaškem Peter Pazmany je o tem zakonu dejal, da je popolnoma nesmislen in da samo »ustvarja napetost med ljudmi, ki že dolga leta složno živijo v istem prostoru.« Z vidika politike jezikovnega načrtovanja je zakon zahrbič poskus asimilacije narodne manjšine in dokončnega izkoreninjenja njenega jezika. Njegov namen je jasen: posega v pravico posameznika, da izbere jezik, v katerem se pogovarja in sili ljudi, da uporabljajo slovaščino namesto lastnega maternega jezika. S tem dejansko izrinja rabi jezikov narodnih manjšin iz celotne javne sfere, torej iz velikega dela medsebojnega občevanja v državi.

Že nekaj dni pred tem protestom je prišlo do novega incidenta med državama, ko so slovaške oblasti prepričale madžarskemu predsedniku republike László Sólyomu, da obiše Komarno, mesto na Slovaškem, kjer večina prebivalcev priпадa madžarski manjšini. Sólyom se je tam nameraval udeležiti slovesnosti ob postavitvi kipa sv. Štefanu, prvemu madžarskemu kralju; slovaške oblasti pa so ga prestregle na nekdajni meji, na mostu čez Donavo, in mu prepričale vstop v državo. Predsednik slovaške vlade Robert Fico pa je dejal, da je bil nameravan obisk provokacija slovaške države.

Prejšnja vlada, ki so jo sestavljali tudi predstavniki Stranke madžarske koalicije, je priznala pravico do rabe madžarskega jezika na nekaterih področjih javnega življenja, odkar je sestavil vlado lider levicarske stranke Robert Fico, pa se je stanje močno poslabšalo, ker je bila v koalicijo sprejeta rudi Slovaška nacionalna stranka, ki je znana po svoji grobi retoriki proti vsem narodnim manjšinam.

Na protestni manifestaciji v Dunajski Stredi, ki se je že udeležilo tudi velik županov, krajevnih svetnikov, javnih uslužbencev, pedagogov, uslužbencev kulturnih in socialnih institucij, torej ljudi, ki bi se morali posle o uradnih zadevah med seboj pogovarjati samo v slovaščini, so tudi sprejeli daljšo deklaracijo z naslovom »Enakopravnost namesto državnega zakona o jeziku.« V njej udeleženci manifestacije »protestirajo proti diskriminatornim določilom pšred nedavnim sprejetega zakona o jeziku« in opozarjajo, da tak, kakršen je, ta zakon ne rešuje nobenega od resničnih socialnih vprašanj; nasprotno, povzroča napetosti in ponuja pripadnike narodne manjšine. Načenja njihove pravice in posega v njihovo identiteto, samospoštovanje in človeško dostojanstvo. V lastni domovini jih degradira na raven drugokategornih državljanov, kadar gre za vprašanje najpomembnejše značilnosti njihove kulturne identitete, to je rabe maternega jezika. Enako pomembno je dejstvo, da zakon žali pripadnike večin-

skega naroda, katerim veleva, da postanejo ovaduh in da vohunijo za svojimi sosedi, kolegi na delovnem mestu in prijatelji, namesto da bi skupaj z njimi živeli v miru in dobri volji.

V protestni resoluciji so še zapisali:

»Mi, pripadniki madžarskega naroda, ki živimo na Slovaškem, trdimo, da smo enakopravni državljeni slovaške republike. Mi nismo ne priseljenici in niti podložniki v teh krajih. Mi želimo živeti dostojanstveno in želimo priznanje tu, v svoji domovini. Mi nočemo, da se nas obtožuje, da kršimo veljavno zakonodajo in da se od nas zahteva, da plačujemo globro, če rabimo materni jezik. Glavni namen zakona o jeziku bi moral biti ureditev rabe jezika v javnosti in ne omejevanje svobode govora ter poseganje v zasebno življenje navadnih državljanov.«

Mi spoštujeamo slovaški jezik in mu izkazujemo vso čast. Mi tudi pričakujemo, da bo vlada spoštovala in izkazala čast našemu maternemu jeziku, ki je madžarščina. Vlada je poleg slovaškega jezika dolžna ščititi in aktivno podpirati jezike etničnih manjšin, ki so sestavni del slovaške republike. Zato je potrebna kompleksna zakonodaja o rabi jezikov manjšin, kar že leta priporočajo mednarodne institucije, začenši s Svetom Evropo in z Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi. Jeziki etničnih skupnosti, ki živijo na Slovaškem, morajo na območjih, kjer so te skupnosti množično prisotne, uživati enake pravice kot jezik večinskega naroda, kar se dogaja v številnih evropskih večetničnih državah. Prava dvojezičnost je lahko samo pomembna vrednota.«

Iz teh razlogov madžarska manjšina zahteva od slovaških oblasti, naj sprejmejo ustrezno manjšinsko zakonodajo po posvetu s predstavniki etničnih skupnosti, v skladu s 34. členom slovaške ustawe in s 15. členom Okvirne konvencije Svetega Evropa za zaščito narodnih manjšin. »Oblasti naj ne odločajo brez nas o vprašanju, ki nas tako blizu zadeva,« je zapisano v dokumentu, ki tudi poziva vlado, naj ne usmerja narodnih manjšin drugo proti drugi s tem, da se sklicuje na različno številnost in različno raven organiziranosti, na različne zahteve in različne potrebe, predvsem pa, naj slovaška vlada ne žuga proti Budimpešti, kadar pa gre za slovaške državljane.

Dokument se končuje s pozivom, da je čas, da se začne priprave celovite zakonodaje o narodnih manjšinah, ki bo zadevala vsa njihova vprašanja, kot sta to že zahtevala posvetovalni odbor Svetega Evropa in visoki komisar OVSE za narodne manjšine. Prav ob koncu pa dokument izraža zahvalo in spoštovanje tistim Slovakinom, ki so bili v zadnjih letih partnerji madžarske manjšine pri vzpostavljanju kulturnega dialoga.

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

20. 9. 2009

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

»Zgodovina Nediških dolin« tudi za tolminske šole

Pred kratkim ste se odločili, da razstavo ilustracij o Zgodovini Nediških dolin podaljšate do konca oktobra. Smatramo, da je imela lep uspeh!

Razstava ilustracij Morena Tomasetig je zelo lepa in hkrati tudi poučna. Zato smo se odločili, da jo podaljšamo do 20. oktobra (pred časom sem navedla napačen datum). Razstava je bila odprta 19. junija in med obiskovalci je vzbudila zanimanje in tudi pozitivne odzneve. V knjigi vtisov pa je kar nekaj obiskovalcev izrazilo željo in spodbudo, da se Zgodovino Nediških dolin izda tudi v knjižni obliki. Ker smo jo že zeli približati tudi šolski populaciji in jim prikazati Zgodovino Nediških dolin tudi skozi upodobitve ilustracij Morena Tomasetig smo jo podaljšali.

V tem novem terminu želite povabiti na ogled predvsem šole. Ali imate glede tega že najave?

V septembri in oktobru smo že zeli omogočiti ogled razstave tudi učencem in dijakom. Gimnazija Tolmin je že izrazila zanimanje za ogled in najavila obiske prvih skupin dijakov.

Kakšne cilje želite doseči s predstavljivo razstavo šolam?

S predstavljivo razstavo šolam želimo

učencem in dijakom približati na nekoliko drugačen način zgodovino krajev Nediških dolin, jih opozoriti na izdajo petnajstdnevnika časopisa Dom, v katerem v nadaljevanjih izhaja besedilo Giorgia Banchiga, hkrati pa tudi pred-

staviti beneškega slikarja Morena Tomasetig. Skrata želimo jim približati tudi ustvarjalnost Slovencev v Videmski pokrajini ter njihovo prehodeno pot skozi zgodovinska obdobja.

Ima vaš muzej s šolami posebne projekte, v katere spada tudi spoznavanje slovenske etnične in kulturne teritorija, kot so Nediške doline v Benečiji?

Tolminski muzej je že izvedel projekt s katerim smo že zeli približati našim obiskovalcem tudi slovenski etnični in kulturni prostor v Videmski pokrajini. Tako smo predstavili Rezijo in rezijansko kulturo ter povabili šole k ogledu razstave o brusacih in na demonstracije brusacev. Zelo odmeven je bil tudi nastop folklorne skupine Val Resia. Tudi sicer si prizadevamo, da skozi razstave in druge dogodke, tako šolam kot vsemi obiskovalcem Tolminskega muzeja približamo dediščino, ki so jo Slovenci skozi stoletja ohranili v Benečiji, Reziji, Terskih in Nediških dolinah. Tolminski muzej je kot partner sestvarjal projekt Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom, ki je bil na pobudo Inštituta za slovensko narodopisje Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti 10. septembra prijavljen na javni razpis Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013. Uporno, da bomo uspešni in da bomo projekt lahko realizirali.

Tolminska je bila verjetno od vedno povezana z Benečijo, kakšni so današnji stiki?

Tolminska je bila v Benečijo v preteklosti močno povezana, manj v času zaprtosti meja in težjega prestopanja meje. S samostojno Slovenijo in vključitvijo v Schengen pa so se stare vezi obudile in spodbudile k ponovnemu in novemu sodelovanju. K temu pa nedvomno pripomore tudi navezovanje novih stikov, ki kar kličejo k novim pobudam in idejam.

Kantata posvečena sv. Martinu, ki jo je spisal skladatelj Štefan Mauri. Nastop sodi v sklop 30. mednarodnega festivala sodobne glasbe "Kogojevi dnevi 2009". Celotno sv. Mašo bo prenašala v živo RTV Slovenija 1.

Mladinski dom nudi pošolski pouk za šolsko leto 2009-2010. Več informacij lahko dobite na telefonski številki 0481-536455 ali 328-3155040.

trst

V nedeljo, 20. septembra, ob 17.30 uri bo v podružni cerkvi sv. Socerba v Socerbu koprski škof msgr. Metod Pirih daroval zahvalno mašo ob zaključku zunanjih del na cerkvi. Pri bogoslužju sodeluje s petjem Združenjem zbor ZCPZ - Trst.

PD Štandrež po lepi in prikupni Dolenjski

V sklopu delovanja PD Štandrež so tudi bolj ali manj dolgi skupinski izleti, pri katerih si člani in prijatelji društva nekoli odpocijo od društvenih obveznosti. Po drugi strani si naberejo novih poznancev ter utrdijo medsebojna prijateljstva.

Tokrat je bila na vrsti prikupna in vesela Dolenjska, kjer je značaj ljudi še najbolj podoben primorskemu. Prav zaradi tega ni bilo težav se vključiti v program

obiskov in ogledov, ki je zaobjel tipične dolenjske postojanke: Stična s kartuzijo, jurčiceva Muljava, dolenjska prestolnica Novo mesto z Glavnim trgom, rojstna hiša slikarja Božidarja Jakca ter kapiteljska cerkev sv. Nikolaja, romarska cerkev na Veseli gori pri Šentrupertu in obvezna pokušnja cvička pri dolenjski domačiji. Izlet se je zaključil v vasici Rakovnik z družabno večerjo tipičnih dolenjskih jedi, ki so jih pripravili v krušni peči.

Poletni oddih SKD Hrast Iz Doberdoba

Člani in simpatizerji SKD Hrast so se tudi letos podali na zaslужen poletni oddih pod Juljice, v koči sv. Jožefa v Žabnicah. Doberdobsko društvo v poletnih mesecih redno zahaja v Žabnice že vse od daljnega leta 1985.

Letos je bilo žabniško bivanje Doberdobcev razdeljeno v tri sklope. Člani društva so v kočo prišli v torek, 11. avgusta. Prvi sklop bivanja so oblikovali gorske ture in športne sprostitevne dejavnosti (plezanje). Višek prvega sklopa je bil izlet na 2505 metrov visoke

Kaštrunove špice. Zahtevna tura se je začela na Nevejskem sedlu in po »Passo degli scalini«, »Lavalin dell' orso« pripeljala pohodnike na vrh.

Vrhunc žabniških dni je bil Veliki šmaran, ko je na vrsti že tradicionalno romanje na Sv. Višarje. MePZ Hrast je tudi letos sooblikoval mašo ob 12.00. Ob povratku v dolino je bilo za vse udeležence višarskega romanja na vrsti družabnost ob koči, ki se je udeležilo več kot 50 članov in simpatizerjev društva.

Drugi sklop bivanja v Žabnicah je bil posvečen družinam. V pošmarničnih dneh je v koči sv. Jožefa prevladovalo predvsem iskri-

vo otroško veselje. Letošnjih žabniških dni se je z družinami udeležilo približno 10 otrok. Ob tradicionalnih igrah in zabavah so družine z otroki opravile tudi več zanimivih izletov na bližnje planine.

Zadnji sklop bivanja v koči sv. Jožefa je bila za člane društva prava novost: »Hrast camp« je bil posvečen mladini med 11. in 16. letom starosti. Člani društva so pripravili zanje primeren program, ki je ob prijateljskem druženju predvideval kopico zabavnih in pustolovskih dogodivščin. Mladi so veliko kolesarili in tudi sami spoznali športno plezanje.

i.informacije

gorica

Dramski odsek PD Štandrež, v sodelovanju s Kulturnim društvom "Stanko Vuk", prireja v nedeljo, 20. septembra ob 17.30 enodejanko "Vse so krivi zvonovi". Pobuda je v sklopu praznovanja tradicionalne Kvaternice na Mirenškem gradu in bo potekala pri športnem igrišču v Mirnu.

Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba ter solisti Zdravko Pergar (bariton), Marko Kodelja (violina) in Gregor Klančič (organist), pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča, bo sooblikoval v nedeljo, 20. septembra ob 10.00 mašno liturgijo v baziliki Matre Božje na Sv. Gori. Izvedena bo

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 370846, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cervenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cervenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: zcpz_go@libero.it

št. 168

Slovenski deželni knjižni sejem ZSKD v Gorici

Ob Evropskem dnevu jezikov

26. september je Svet Evrope razglasil Evropski dan jezikov, katerega namen je predvsem opozarjati na pomembnost učenja in znanja tujih jezikov ter materinščine. Evropska unija ima 27 držav članic in 23 uradnih jezikov. EU temelji na načelu različnosti kultur, običajev in prepricanj.

Spoštovanje jezikovne različnosti je skupaj s spoštovanjem posameznika, odprtostjo do drugih kultur in strpnost-

jo do drugih temeljna vrednota Evropske unije. Jezikovna raznolikost Evrope je del našega kulturnega bogastva in dediščine.

V okviru knjižnega sejma:

Debatna kavarna

... bo potekala ob 18. uri na vrtu KB centra ob kavi.

Debato bodo oblikovali predstavniki društev vsake pokrajine na teme:

- **Jari Jarc:** Zakaj so društva za mlade nezanimiva - iskanje predlogov za spremembo današnjega stanja

- **Marina Cernetig:** Ali je ZSKD "dolžna" skrbeti za bodoče pesnike in pisatelje slovenske manjšine v Italiji

- **Aleksander Coretti:** Prisotnost slovenskih društev v mestnih jedrih.

Vstopnine ni - vabljeni vsi!

Družabna igra MOZAIK

ali spoznavaj nove ljudi

Poleg raznih knjig in resnih debat boste lahko klepetali, klepetali in klepetali v jeziku, ki se prilagaja prav vsem ušesom: jeziku srca!

Kdor želi, se bo lahko pridružil pri družabni igri Mozaik, ki vam bo omogočila nove stike in prijateljstva.

Program:

V petek, 25. septembra 2009, v KB centru v Gorici, od 15.. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution.

Razstavljalni bodo:

Kinoatelje
AŠKD Kremenjak
KD Skala
KD Jadro
KD Danica
SKRD Sovodnje
KD Circolo di cultura Ivan Trinko
KD Rečan
MePZ Matajur

MePZ Pod lipo

Društvo beneških likovnih umetnikov
Beneške korenine
Rozajanski dum
KD Fran Venturini
SKD France Prešeren
SKD Ivan Grbec
Zbor Jacobus Gallus
KRD Krásno polje
KD Kraški dom
GD Prosek
SKD Tabor
SOMPD Vesela pomlad
Nonet Primorsko
SKD Slavko Škamperle
KŠD Rojanski Krpan
SKD Valentin Vodnik

Kar se v prsih skriva –
Prešernova proslava 2007

SKGZ

ZSKD
ZTT
Slori
NŠK
Zadruga Matajur - Galeb
Slovík
Glasbena matica
Kulturni dom Gorica
ZSŠDI
Institut za slovensko kulturo
Slovenci po svetu
Študijski center Nedija
Glasbena Matica Špeter

Ali jih ponzate?

BK evolution - mladi in uspešni

Skupina, ki prodira v svet lahke glasbe

Poleg publikacij in pestrega kulturnega programa bodo knjižni sejem spremajale melodije beneške supine BK evolution, ki se je v zadnjem času uspešno predstavila publiku po Italiji in Sloveniji. Skupino sestavljajo Davide Tomasetig (bas kitara), Alessandro Bertossini (kitara), Luca Clinaz (bobni), Anna Bernich (harmonika), David Klodič (klavir) in Igor Černo (glas). O svojem delovanju smo se z njimi pogovorili ...

organizirali, lani pa je društvo Recan, ki je glavni pobudnik za tale Sejem, spet uspel tale podvig. Prelepa izkušnja. Mladi dokazujojo, da veje nov val navdušenja, dajejo sejmu nov zagon. To me zelo veseli. Upam, da bo društvo Recan uspelo prekoracičiti vse finančne težave in da bomo spet imeli naš senjam vsako leto.

ZSKD: Igor Černo, ti si glavni vokalist, profesionalni pevec v skupini.

Igor Černo: Sem glavni vokalist, a nisem profesionalni pevec. Pojem, ker me to veseli. Kar delam, pride iz srca. Pesmi govorijo o naših ljudeh, o naši zemlji in naši stvarnosti. To je zame zelo pomembno. Po pravici povedano, sem začel, ker me je David poklical neko soboto popoldne rekoč, da naj pridekaj mimo, če sem prost. In sem šel. Recimo, da niso imeli nobenega pevca in jaz sem bil tam... Tako se je zacelo. Bolj za šalo, kot za res. Imamo se zelo lepo, ko smo skupaj. Zelo rad pojem.

ZSKD: Projekti?

Igor Černo: Trenutno pripravljamo drugi CD, v katerem bodo samo naše pesmi.

ZSKD: Davide Tomaseti, ti igras bas kitaro v skupini. Kako si prisel v ta band?

Davide Tomaseti: Že vrsto let igrat klavir pri profesorju Klodiču. Sem pa samouk kar se tiče bas kitare.

ZSKD: Pojete predvsem na rečje in slovenščini. Igrate predvsem doma? Kaj pa tisti, ki jezik ne pozna, kako vas spremljajo?

Davide Tomaseti: Glasba je univerzalni jezik, če je dobra, ni važno ali se pojde po slovensko, angleško ali italijansko. Igramo doma, a tudi po Sloveniji. Med poletjem smo igrali, na primer, v Topolovem, v Bovcu, v Bohinju. Snemali smo za Slo1 za rubriko »Na glas«, igrali bomo v Kobaridu 14. septembra na proslavi ob priključitvi Primorske, ki bo v živo vedno na Slo1, ter v Tolminu 19. septembra.

Več:
www.youtube.com/watch?v=gwqzM_Bw5QV8

www.nme.com/awards/video/id/gwqzM_Bw5QV8/search/cerno
www.rtslo.si/nlp/galerija.php?op=how&id=15773

agenda - agenda - agenda - agenda

NE PREZRITE! SLOVENSKA DEŽELNA KNJIŽNA IZLOŽBA ČLANIC ZSKD:

V petek, 25. septembra 2009 se bo na dvorišču KB Centra v Gorici odvijal knjižni sejem članic ZSKD ob evropskem dnevu jezikov. K sodelovanju vabimo vsa društva, ki so v zadnjih letih izdala knjige, publikacije, CD, DVD idr. Namen knjižnega sejma je promocija društev preko njihovih knjižnih izdaj in srečanje med njimi. Članice, ki se še niso prijavile in bi želele sodelovati lahko poklicajo samo še do pondeljka, 21. septembra 2009. V primeru slabega vremena priredeite odpade.

**PONUDBA GLEDALIŠKE PREDSTAVE
"KRČMARICA"**
v izvedbi tečajnikov gledališke šole Studio Art: ZSKD sprejema prijave društev, ki bi želela gostovati predstavo. Slednja traja približno 75 minut, vse potrebné rezkvizite imajo igralci s seboj. ZSKD sprejema prijave in nudi informacije.

NATIVITAS 2009

ZSKD sprejema do 30. septembra 2009 najave koncertov v okviru mednarodne božične revije Nativitas. Vsak zbor/društvo lahko prijavlja koncert, kjer nastopa eden ali več zborov.

Letošnja novost: zbor/društvo lahko prijava tudi sveto mašo, pri kateri poje, če meni, da ima ta posebno umetniško vrednost. Ostale informacije in prijavnice nudi ZSKD.

STROKOVNI TEČAJI ZA ODBORNIKE IN ČLANE DRUŠTEV

V teku je vpisovanje na 12-urni izobraževalni tečaj z naslednjimi vsebinskimi sklopi: METODOLIGIJA PRAVILNE KOMUNIKACIJE, DAVČNA ZAKONODAJA, VARNOST IN HIGIJENA PRI DELU, INFORMATIKA-OBLIKOVANJE VABIL. Tečaji bodo potekali v Trstu, Gorici in Čedadu vsak pondeljek od 28.9. dalje, od 19. do 21. ure. V primeru prenizkega števila prijav, tečaj odpade. Informacije in vpisovanje na uradih ZSKD.

DAN GODBENIŠTVA

Zveza slovenskih godb vabi na Dan godbeništva v nedeljo, 27. septembra 2009 v Godbenem domu in na prireditvenem prostoru Mihaelov sejem v Mengšu.

Vabljeni vsi godbeniki in ljubitelji glasbe.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

www.zskd.eu

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma A-lige med Napolijem in Udinejem

Napeta igra, več priložnosti, a brez gola

Sodnik krivično razveljavil gol Di Nataleja, a Napoli je imel več priložnosti

Quagliarella (levo) proti nekdanjim soigralcem ni bil učinkovit
ANSA

Napoli - Udinese 0:0

NAPOLI (3-5-2): De Sanctis 7, Santacroce 6,5 (od 26. Hoffer), Rinaldo 6 (od 50. Cannavaro 6), Contini 6, Zuniga 6, Gargano 5,5, Cigarini 6,5, Hamsik 5,5, Datolo 6,5 (od 82. Grava), Lavezzi 6, Quagliarella 5,5.

UDINESE: (4-3-3): Handanovič 6, Zapata 6,5 (od 65. Lodi 6), Coda 6, Domizzi 6, Lukovič 6, Inler 6, D'Agostino 6,5, Isla 6, Pepe 5 (od 71. Sanchez), Floro Flores 5,5 (od 77. Corradi), Di Natale 6 (

Sodnik: Saccani (Mantova) 6. Koti: 12:3 za Napoli. Rumeni karton: Floro Flores in Handanovič. Gledalcev: 35.000.

NEAPELJ - Je Udineze z osvojenim točko v Neaplju še poslabšal položaj trenerja Napolija Roberta Donadonija, je še vprašljivo. Včerajšnja tekma na San Paolu je bila namreč dopadljiva, napeta in polna priložnosti za obe ekipe, zadetek pa ni padel. Čeprav so Napolijeva pričakovanja velika (prav od Udinejeja je za mastne denarce najel Quagliarelo), vroči neapeljski navijači zaenkrat še niso obrnili hrbta ekipi in njenemu

trenerju, vendar tam »dol na jugu« potprežljivost hitro mine, kar dobro ve tudi na ločni strokovnjak Edy Reja, ki pa je v Neaplju zdržal rekordno dolgo časa.

Kakorkoli že, točke se menda bolj veselilo v Udinejevem taboru, čeprav je treba reči, da je sodnik Saccani v prvem polčasu na poziv stranskega sodnika razveljavil zadetek Di Nataleja zaradi domnevne nedovoljenega položaja, ki ga ni bilo. Po drugi strani pa je tudi res, da je imel Napoli več priložnosti za zadetek, zato je rezultat pravičen. Trener Mariano se ni odpovedal svoji priljubljeni igri s tremi napadalci, Napoli pa se je očitno bal nasprotnikovega protinapada, saj je napadal previdno, kar je morda tudi razlog, da ni zadel.

Omeniti velja izjemno korektno obnašanje gledalcev. Potem ko je policija v petek našla na stadionu za 200 kilogramov (!) nedovoljenih petard in bakel in aretirala čuvajoča San Paola, je bilo na tribunah mir. Kaj bi še bilo, če materiala ne bi zasegli in bi moštvo včeraj izgubilo, si lahko le mislimo. V Neaplju bi vnovič izbruhnila vojna.

VEČERNA TEKMA

Juventus gladko premagal Livorno

Juventus - Livorno 2:0 (2:0)

STRELCA: Iaquinta v 8. in Marchisio v 30. min.

JUVENTUS: Buffon, Grygera, Le-grottiglie, Chiellini, Grossi, Camoranesi (od 73. Marrone), Poulsen, Marchisio, Giovinco (od 60. De Ceglie), Iaquinta, Trezeguet.

LIVORNO: De Lucia, Raimondi, Diniz, Miglionico, Pieri, Pulzetti, Mozart (od 46. Filippini), Candreva, Moro, Lucarelli (od 63. Danilievicius), Tavano.

TURIN - Juventus je že v prvem polčasu obračunal z Livornom tržaškega trenerskega veterana Vittoria Russa. Najprej je z lepim strelom z glavo zadel Iaquinta, podvojil pa je Marchisio po podaji Camoranesija. To je bila že četrta zmaga Juventusa, ki pa se mora za uspeh zahvaliti tudi svojemu vse boljšemu vr-

tarju Buffonu, ki je spet v nekdanji formi.

VRSTNI RED: Juventus 12, Genoa in Sampdoria 9, Inter in Fiorentina 7, Lazio 6, Udinese 5, Palermo, Milan in Napoli 4, Siena, Chievo, Bari in Roma 3, Bologna in Livorno 2, Cagliari 1, Atalanta in Catania 0.

DANES: ob 15.00 Bari - Atalanta, Cagliari - Inter, Catania - Lazio, Chievo - Genoa, Milan - Bologna, Parma - Palermo, Sampdoria - Siena, ob 20.45 Roma - Fiorentina.

PRIHODNJI KROG (v sredo, 23.9.): ob 20.45 Atalanta - Catania, Bari - Cagliari, Bologna - Livorno, Fiorentina - Sampdoria, Inter - Napoli, Lazio - Parma, Palermo - Roma, Siena - Chievo, Udinese - Milan; 24.9 ob 20.45 Genoa - Juventus

NOGOMET - Triestina je v Ceseni izgubila s 4:1

Alarmni zvonec je že začel zvoniti

Po izenačenem prvem polčasu so Gottijevi varovanci v drugem delu srečanja povsem odpovedali - Šedivec in Della Rocca slabo, Agazzi preprečil še hujši poraz

B-LIGA IZIDI 5. KROGA Salernitana

- Torino 0:3, Ascoli - Brescia 2:0, AlbinoLeffe - Placenza 0:1, Cesena - Triestina 4:1, Empoli - Frosinone 2:0, Grosseto - Modena 3:1, Lecce - Crotone 0:0, Padova - Ancona 2:1, Reggina - Cittadella 1:1, Sassuolo - Mantova 1:1, Vicenza - Gallipoli 2:2

Torino	5	4	0	1	11:2	12
Ascoli	5	3	2	0	9:5	11
Cesena	5	3	1	1	7:2	10
Frosinone	5	3	1	1	8:6	10
Brescia	5	3	1	1	5:3	10
Sassuolo	5	2	1	0	7:4	9
Ancona	5	3	0	2	8:6	9
Padova	5	2	3	0	6:4	9
Empoli	5	3	0	2	7:6	9
Vicenza	5	1	4	0	9:7	7
Triestina	5	2	1	2	5:6	7
Piacenza	5	2	1	2	5:7	7
Reggina	5	1	3	1	5:6	6
Lecce	5	1	2	2	6:6	5
Cittadella	5	1	2	2	4:5	5
Grosseto	5	1	2	2	6:8	5
Gallipoli	5	0	4	1	6:8	4
Modena	5	1	1	3	4:7	4
Mantova	5	0	3	2	4:6	3
Crotone	5	0	3	2	1:5	3
AlbinoLeffe	5	0	1	4	5:10	1
Salernitana	5	0	0	5	2:11	0

PRIHODNJI KROG (torek, 22.9.) Triestina - Lecce

Cesena - Triestina 4:1 (2:1)

STRELCI: Sinigaglia v 3., Testini v 9., De Feudis v 31.; Do Prado v 16.dp, Schelotto v 33.dp.

CESENA (4-2-3-1): Antonioli; Petras, Volta, Biasi, Lauro; Piangerelli (34.dp Matute), De Feudis; Schelotto, Do Prado, Sinigaglia (17.dp Parolo); Djurić (28.dp Bucchi). Trener: Bisoli.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 6,5; Tabbiani 6,5, Scutto 5, Cottafava 5, Magliocchetti 4,5; Šedivec 4,5 (14.dp Siligardi 5,5), Gissi 5, Princivali 5 (11.dp Cosru 5), Testini 6,5; Della Rocca 4,5, Godeas 5 (38.dp Figoli). Trener: Gotti.

SODNIK: Nasca iz Barija 6,5; OPOMINI: Princivali, Gissi, Magliocchetti; GLEDALCEV: 10.000.

Sramota in zaskrbljenost. To sta izraza, ki najbolje opisujejo včerajšnji poraz Triestine v Ceseni. Sicer Tržačani so v prvem polčasu bili enakovredni domaćim; čeprav so zelo trpeli v obrambi (ista obramba, ki ni prejela niti gola v 315 minutah in nato kar šest v 135), so nasprotnika tudi nekajkrat resneje ogrozili. V drugem polčasu pa so bili Godeas in ostali povsem brez moći. Tekmi je s tribune sledil tudi Alberto Zaccheroni, nekdanji trener Udineša in Milana, in verjetno ga je dogajanje na igrišču kar prevzelo, saj je bila tekma nadvise zamiriva. Vsa to velja za prvi polčas, ko sta bili na igrišču dve ekipi, manj za drugi del srečanja, ko je igrala izključno Cesena. V prvem delu srečanja je šlo za dvoboje ekip, ki sta v napadu pokazali kar nekaj zanimivih kombinacij, čeprav so bile slednje tudi posledica slabosti postavljenih obramb. Prvi polčas bi se lahko zaključil z vodstvom katerekoli od dveh ekip, a na odmor so z golom prednosti oddali domaći igralci. Cesena je udarno začela in po samih treh minutah zadelo s Sini-

Testini med redkimi aktivnimi v Ceseni

je bila nevarna le še Cesena (Agazzi fenomenalno rešil po strelu z glavo Djurića) in tako napovedovala tisto, kar se je nato zgodilo v drugem delu srečanja. Že po 40 sekundah nadaljevanja je Agazzi moral znova poseči nad Schelotom, ki se je znašel sam pred vratarjem. Vezna vrsta ni več pokrivala obrambne vrste, na žalost pa ni niti ustvarjala igre, tako da so bili branilci Triestine v primežu nasprotnikovih napadalcev. Agazzi je uspel odločilno poseči še dvakrat, nato se je moral predati, ko je Do Prado z 20 metrov zadel zgornji desni kot Triestinskih vrat. V 78. minutih se je med strelece vpisal še Schelotto, ki je zadel v Del Perovem stilu s strelem z desne strani kazenskega prostora v bolj oddaljeni zgornji kot Agazzijevih vrat. Nato se je Cesena morda usmilila Triestine in umirila svojo igro.

Po tem porazu bodo morali v tržaškem taboru podrobno analizirati razloge za novo nogometno lekcijo po tisti v torek proti Sassuolu. Prej Tržačani niso veliko ustvarjali, a so vsaj zdržali v obrambi, zdaj pa ni več vrste, ki bi se rešila. Obramba ne brani, vezna vrsta ne brani in ne ustvarja, napadalci niso nikoli nevarni.

Top: Testini in Tabbiani sta bila najbolj aktivna v napadu, medtem ko je Agazzi v vsaj tremi izvrstnimi posegi rešil Triestino pred še hujšim porazom, pri golih pa ne nosi nobene kritive. In ko je vratar med boljšimi na igrišču ekipi, ki izgubi s 4:1, temu ni kaj dosti dodati.

Flop: Šedivec je znova razočaral, tako da zares ne razumemo, zakaj Gotti toliko vztraja z igralcem, ki v Trstu ni še nikoli prepričal. Ravno tako sta tokrat pod vsako kritiko igrala napadalca. Če je Godeas še nekaj poskušal nastrediti, je bil Della Rocca le senca, ki je tavala po igrišču. Igrati in zmagati v 9 proti 11 pa je nemogoče.

Iztok Furlanič

NAMIZNI TENIS

Prva slovenska kolajna na EP

STUTTGART - Slovenski namiznoteniški igralec Bojan Tokić je na EP v Stuttgartu v polfinalu dvojic skupaj z Aleksandrom Karakaševićem iz Srbije, s 4:1 (14, 7, 6, -9, 8) izgubila proti braniteljem naslova in kasnejšima zmagovalcem Nemcem Timom Bollom in Christianom Süssom. Ker finala za 3. mesto ni, sta Slovenec in Srb na koncu osvojila bronasto kolajno. Tokić je tako poskrbel za največji uspeh slovenskega moškega namiznega tenisa, saj je prvi med slovenskimi igralci osvojil medaljo na največjih tekmovanjih.

AZZURRE - Boljše - Slovenska ženska nogometna reprezentanca je v Domžalah v prvi kvalifikacijski tekmi za SP 2011 proti favorizirani Italiji izgubila kar z 0:8 (0:6)

DAVIS CUP - Svetovna skupina, polfinale: Hrvaška - Češka 0:3; Španija - Izrael 3:0; za uvrstitev v svetovno skupino: Italija - Švica 1:2 (dvojice: Boletti/Starace - Chiudinelli/Wawrinka 6:2, 6:4, 7:6); 2. evropska skupina: Litva - Slovenija 1:2 (dvojice: Gulison/Pavlosom - Žemlja/Gregor 7:6, 4:6, 6:6, 6:2, 4:6)

VUELTA - Britanec David Millar je zmagovalec predzadnjne etape kolesarske dirke po Španiji. Na 27,8 km dolgem kronometru v okolici Toledo je bil drugi Španec Samuel Sanchez (+0:05), tretji pa Avstralec Cadel Evans (+0:09). V skupni razvrstitvi ima Španec Alejandro Valverde 55 sekund prednosti pred Sanchezom, tretjevrstni Evans pa zaostaja 1:32 minute.

SLONOGOMET - Izidi 9. kroga 1. slovenske nogometne lige: Lukáš Koper - Nafta 3:1 (1:1), Interblock - Maribor 2:1 (0:1), CM Celje - Domžale 2:3 (1:2), Hit Gorica - Rudar Velence 1:3 (0:1)

OBLETNICA - Društvo Edera bo danes po pokalni tekmi v hokeju (ob 18.00) v dvorani Foschiatti v UL Boegan praznovala 150. letnico.

KOŠARKA - Polfinalan tekma EP na Poljskem proti Srbiji

Slovenskim igralcem na koncu zmanjkalo moči

Proti Srbiji po zanesljivem vodstvu izgubili po podaljšku - Danes za bron proti Grčiji

Slovenija - Srbija 92:96 (19:11, 45:35,

57:56, 79:79)

SLOVENIJA: Slokar 2 (2:2), Lakovič 7 (4:8), Udrih 6 (3:4), Brezec 3 (1:1), Nachbar 18 (13:16), Jagodnik 8, D. Lorbek 22 (6:6), Gollemac 1 (1:2), E. Lorbek 25 (10:10).

SRBIJA: Tepić 11 (5:5), Teodosić 32 (10:13), Marković 3 (1:2), Tripković 3, Raduljica 2, Krstić 18 (2:2), Perović 18 (10:13), Veličković 9 (4:4).

Prosti meti: Slovenija 40:49, Srbija 32:39. Met za dve točki: Slovenija 11:26, Srbija 20:38. Met za tri točke: Slovenija 10:26 (D. Lorbek 4, Jagodnik 2, Lakovič, Udrih, Nachbar, E. Lorbek), Srbija 8:28 (Teodosić 6, Tripković, Veličković). Skoki: Slovenija 35 (25 + 10), Srbija 39 (25 + 14). Osebne napake: Slovenija 33, Srbija 37. Pet osebnih: Marković (32), E. Lorbek (36), Tepić (37), Brezec (40), Lakovič (45).

KATOVICE - Slovenija je po dramatični končnici in podaljšku ostala brez fina- la evropskega prvenstva. Jutri ob 18.30 bo čaka boj za bronasto medaljo proti Grčiji. V ve- likem finalu ob 21.15 pa bosta nastopila Srbija in Španija.

Slovenija je nadaljevala tam, kjer je dan prej končala dvoboja s Hrvaško. Z nepopu- stljivo in disciplinirano obrambo je hitro na- kazala, da ne ponovila slabega starta iz če- trtfinala. Srbi so resa povedli s 6:2 po dveh minutah in pol igre, vendar nato celih pet mi- nut niso dosegli koša, saj jim slovenska obramba ni prepustila niti milimetra pro- stora. Boštjan Nachbar ter brata Lorbek pa so na drugi strani učinkovito polnili tekme- čev koš in povedli Slovenijo v vodstvo s 15:6.

Srbija se je v nadaljevanju približala na 21:19, potem ko je hrvaški sodnik Sreten Ra- dovič zelo strogo dosodil nešportno osebno napako Urošu Slokarju. A tako hitro, kot so prišli na minus dva, so se znova odmaknili na 26:19. Od tu dalje je Srbija Slovenijo v prvem polčasu gledala le še v hrbet in to iz varne razdalje. Poleg Boštana Nachbarja sta se namreč razigrala tudi brata Lorbek. Mlajši Domen je odigral najboljšo tekmo na tem prvenstvu, starejši Erazem pa je ob vzlikih slovenske publike "MVP, MVP, MVP" do- bil še dodatni zagon in neusmiljen po poln koš. V prvih dvajsetih minutah je družina Lorbek dosegla 28 točk, Domen 12, Erazem pa je 16 točkam dodal še sedem skokov.

Pred ekipama je bilo napetih 20 minut igre, v katerih so na plan prišla tudi čustva, nervosa in podobne stvari, ki so običajne v tekma s tako velikim vložkom. Slovenija je deset točk prednosti vzdrževala do 25. mi- nute, nakar so se začele kopici težave. Pred- nost Slovenije 56:49 se je do konca trete če- trtine stopila na zgolj 57:56.

Sledilo je dramatičnih zadnjih deset minut. Ker je Srbija po dolgem času prešla v vodstvo (58:62), Slovenija pa ni imela raz- položenega igralca v napadu, je moral trener Jure Ždovc v igro vrniti Erazmu Lorbku. Na hitro je dosegel štiri točke, in s 36. minuti dobil peto osebno napako in zapustil igrišče (66:67). Obeti niso bili dobrni, toda takšnega mnenja ni bil očitno najizkušnejši v slo- venski vrsti, 35-letni Goran Jagodnik, ki je s petimi zaporednimi točkami prebudil Slo- venijo in njene navijače (72:69), nato pa mi- nuto in pol pred koncem zadel nemogočo trojko za 78:72. Slovenski košarkarji so bili na pragu zmage, toda neusmiljeni Miloš Teodo- sić je tekmo pripeljal do podaljška. V mi- nuti in 20 sekundah je dosegel 7 točk, vklju- čno s trojko 22 sekund pred koncem za iz- načenje na 79:79. Jaka Lakovič je v zadnjem napadu zgrešil težko polaganje z mago.

Zal pa je bil nato podaljšek eno- smeren. Miloš Teodosić je dosegel še 8 točk in bil s skupno 32 najzaslužnejši, da bo Srbija prvič po letu 2001 in petič ob razpadu skupne države igrala v finalu ev- ropskega prvenstva.

Polfinalna faza

IzID: od 1. do 4. mesta: Španija - Grčija 82:64 (26:21, 49:40, 64:51), Srbija - Slovenija 96:92; od 5. do 8. mesta: Francija - Turčija 80:68, Rusija - Hrvaška 69:76.

Finalna faza

DANES: ob 12.00 za 5. mesto: Francija - Hrvaška; ob 14.15 za 7. mesto: Turčija - Rusija; ob 18.30 za 3. mesto: Grčija - Slovenija; ob 21.15 finale: Španija - Srbija.

Erazem Lorbek, njegov odhod z igrišča je bil morda usoden za Slovenijo ANSA

SPREMLJANJE ČETRTFINALA

»Naški so navijali in Sežani in Ljubljani«

Ključna tekma slovenskih košarkarjev, ki je odločala o uvrstitvi med štiri najboljše reprezentance stare celine, je prevzela marsikoga. Spremljanje tekme v slovenskih lokalih ob vse večji evforiji košarkarskih navdušencev, je izbralo veliko zamejcev. Nekateri so se podali v Sežano, drugi pa so se celo odločili za slovensko prestolnico. Župan Jankovič večjih ekranov v Ljubljani za četrtnalno srečanje ni pripravil (maxi ekrane naj bi postavili včeraj ob polfinalni tekmi, op. a.), tako so se navajači in drugi košarkarski navdušenci zbrali v barih, pubih in drugih lokalih. Vsi gostinci so se opremili z ekrani, nekateri natakarji pa so si priložnostno nadeli tudi zelene košarkarske dres.

V Ljubljano sta se včeraj zvečer podali tudi Meta in Alenka, odbojkariči Kontovela. »Prišli svo nekaj po deveti uri, ko se je tekma že začela. Med iskanjem primernega lokala pa sva lahko iz ulice že ugotovili, kdaj so Slo- venci zadeli. Iz bližnjih barov in pubov so namreč odmevali glasni vzklik,« je povedala Meta in pripomnila, da jih je bilo sicer na začetku bolj malo.

Miza tik pred ekranom je bila kot naročena. Hrvaške napake in slovenske obrambne vragolije je spremiljalo bučno ploskanje in kričanje »To, to!«, ki se je ob koncu tekme še ojačilo. V zadnjih sekundah po odločilnem metu Nach- barja pa je bilo navdušenje na višku: lokal (ob ostalih tudi naši odbojkari- ci) je stal na nogah. Še pol ure po zaključku tekme je bilo tudi na ulicah še opaziti veselle navijače z zastavami in druge navdušence, ki so svoje veselje izkazovali z glasnim hupanjem v avtomobilih. (V.S.)

KOŠARKA

Znanih že 20 moštev za SP 2010

KATOVICE - Dvajset moških košarkarskih reprezentanc si je že za- gotovilo vozovnico za svetovno prven- stvo v Turčiji leta 2010. Mednarodna košarkarska zveza (FIBA) bo 13. de- cembra letos na zaključni turnir povabila še štiri izbrane vrste, slovenska reprezentanca pa se je z uvrstitevijo v pol- finale evropskega prvenstva na Pol- skem že uvrstila na mundial. Isto velja za vse ostale polfinaliste letošnjega EP, pa tudi za Frančijo in Hrvaško, ki sta si včeraj že zagotovili najmanj 6. mesto.

Svetovno prvenstvo v Turčiji bo pri- hodnje leto na sporedu od 28. avgusta do 12. septembra, na njem pa bodo poleg Turčije in ZDA, ki so lani slavile na olimpijskih igrah v Pekingu, nastopile še naslednje države: Španija, Grčija, Slovenija, Srbija, Francija in Hrvaška (vse Evropa), Brazilija, Argentina, Kanada in Portoriko (vse Amerika), Ang- gola, Slonokoščena obala in Tunizija (vse Afrika), Iran, Kitajska in Jordanija (vse Azija) ter Nova Zelandija in Av- stralija (vse Oceanija).

ODBOJKA - Prva tekma državnega pokala

Ekipa Televita 2010 kaže dober potencial

Televita TS Volley 2010 - VBU 3:0 (26:24, 25:22, 25:16)

TELEVITA TS VOLLEY 2010: Bassi 6, Corazza 6, Mari 13, Rigonat 2, Slavec 10, Vatovec 18, Ambrož Pe- terlin (libero), Kante, Matevž Peter- lin, Riolino, Veljak. Trener Edi Bosich

Pred številno publiko je včeraj začela s svojimi uradnimi nastopi Te- levita TS Volley 2010 in po samih treh setih ugnala videmski VBU, ki bo njen nasprotnik tudi v bližajočem se prvenstvu B-lige. S prvim nasto- pom smo lahko povsem zadovoljni, čeprav seveda ni še vse nared. Nekaj je bilo pomanjkljivosti v bloku, tudi napad ni bilo vedno konstanten, za- to pa zelo raznolik, zelo dobra pa sta bila tako sprejem kot obramba. Skratka, ekipa postaja homogena in prvi nastop je dal slutiti, da bo lahko v prvenstvu prišla do marsikate- rega zadoščenja, predvsem zato, ker jo sestavljajo zelo dobrí posamezni- ki, ki bodo prav gotovo znali pred- vajati duhovito igro.

Videmski VBU ni bil kos okrepiljeni tržaški vrst

KROMA

NAŠ POGOVOR - Mario Gerjevič

»Srbi bodo nevarni tudi za Špance«

»Zanimiva tekma, kajne? je bil prvi odziv sežanskega košarkarskega stro- kovnjaka in univerzitetnega profesorja Maria Gerjeviča, sicer trenerja Jadrano- vih mladinskih ekip in Kontovela v D-li- gi, le nekaj minut po končani polfinalni tekmi. »Je pa vsekakor bil to časten poraz Slovencev. Več pa je vzrok, zakaj je do poraza prišlo. Ne glede na to, da so Srbi ena najmlajših ekip na prvenstvu, so iz- kušnje iz mladinskih prvenstev, kjer so bili evropski in svetovni prvaki, prenesli na člansko raven. Zato bodo tudi proti Španiji v finalu nevarni.«

Soglašate z odločitvijo selek- torja, da je doma pustil nekatere igralce kot je na primer Vujačić?

Popolnoma. Eno od pravil v košarki je, da dva- najst najboljših igralcev ni najboljša reprezentanca. Izbrana vrsta je kemija različnih lastnosti igralcev. To pravilo pozna dobro tudi selektor Ždovc, ki je bil reprezentant, čeprav ni sodil med 12 najboljših igralcev Jugosla- vije. Obenem mislim, da je Vujačić že v prejšnjih sezona pokazal, da je precej zmedena in kontroverzna osebnost. Re- prezentanci vsekakor ne bi pomagal, ni tako pomemben igralec.

Marko Milič, dolgoletni repre- zentant, meni, da je tak rezultat Slo- venije vsekakor sad bolj izkušenih igralcev ...

Igraci in reprezentanca so dozoreli. So kompaktna celota, ki igra odlično, gledljivo in kakovostno košarko. Sloven- ci so mes presenetili. Nobena doseda- nja reprezentanca ni imela takega kole- ktivnega duha in igre, ki bi bila tako do- bro prilagojena vsem igralcem.

Ste tudi osebni trener Primoža Brezca. Kako ocenjujete njegove na- stope?

Zelo korektno opravlja svojo nalo- go. Veliko ekip na prvenstvu igra z niz- kimi postavami, kar pomeni, da ne igra- jo s klasičnim centrom. Brezec ima pre- cejšnje težave, ker so takci igralci hitrejši in bolj okretni, tako da jih on težko bra- ni. Prav zato ga Ždovc uporablja po potrebi.

Ste z njim pred odhodom na EP kaj trenirali?

Nisem, ker je po italijanskem prvenstvu takoj začel priprave z repre- zentanco. Pogovarjala pa sva se pred od- hodom. Bil je zelo zadovoljen. Vedel je, da je delo v reprezentanci zelo naporno, istočasno pa verjet, da se obrestovalo. In ravno to se dejansko kaže na prven- stvu. (V.S.)

KOŠARKA - 16. Memorial Borisa Tavčarja

Zmaga Sežancev, Bor Radenska četrti

Domači igralci izgubili proti Santosu - Mura: »Odličen test, a pristop mora biti bolj energičen«

Letošnji memorial Borisa Tavčarja je pripadel Kraškemu zidarju, gostitelj Bor Radenska pa se je moral zadovoljiti s četrtim, zadnjim mestom. Na tekmi za 3. mesto je zmagal tržaški Santos, ki je z 61:68 prevladal nad domačimi igralci. Klub temu pa je bil predsezonski turnir odlična priprava za naprej: »To je bil pravi test. Turnir smo izkoristili tudi za primerjavo z ostanimi, ki bodo v prvenstvu naše nasprotnice,« je prvi letosnji uradni nastop ocenil trener Svetovčančanov Andrea Mura, ki pa je bil nad včerajšnjim nastopom dokaj razočaran: »Igrali smo brez glave. Ni smisla, da igramo, če mladi ne bodo nastopili dovolj energično. S prikazano igro nisem zadovoljen.« Tekma za 3. mesto se je sicer za borovce začela dobro. Po prvih desetih minutah so povedli na 15:13, v nadaljevanju pa so zaigrali slabše. Santos je to spremeno

izkoristil in z delnim izidom 25:13 odšel na odmor z desetimi točkami prednosti. Borovci so se na igrišče vrnili prepričani vase in uspeli nadoknadi visok zaostanek. Ključna reakcija se je zgodila v zadnjih dveh minutah tretje četrtiny, ko so se s Štokljem in Krizmanom na čelu uspeli približati na štiri točke (45:49). Stik z nasprotniki (koš je v drugem delu polnil predvsem bivši borovec Fumarola, skupno 16 točk) so izgubili po prvih dveh minutah zadnje četrtiny (47:57), ki so ga z nekaj uspešnimi meti zmanjšali najprej na 55:59 (z zabijanjem Madonie) in na 60:64 (s trojko Boleta), a so bili z neagresivno obrambo primorani naposled prepustiti zmago Santusu. »V primerjavi s tekmo proti Veneziji Giulii, danes (včeraj op.a) nismo igrali sku-pinsko. Kar pa je ključ naše igre, saj nismo ekipa posameznikov. V obrambi smo bili

vseskozi preveč popustljivi, v napadu pa smo vedeli, da nismo še v formi. Taka igra je vsekakor normalen proces rasti skupine,« je po tekmi še dejal Mura.

Finalna tekma se je končala z zmago Kraškega zidarja, ki je nadigral miljsko Venecijo Giulio (83:69). Že v prvem delu so Sežanci priigli 20 točk prednosti, ki so jih skorajdo obdržali do konca.

Memorial, ki ga vsako leto organizira KK Bor ob neprecenljivi pomoči družine Tavčar in ob podpori ZSSDI, je sklenilo nagrajevanje, na katerem sta spregovorila tudi mama Borisa Tavčarja Ondina in podpredsednik KK Bor Renato Štokel, ki je poudaril, da je bil letosnji turnir v znamenju mladih.

Tekma za 3. mesto: Bor Radenska - Santos 61:68 (15:13, 28:38, 45:49)
BOR: Bole 12, Krizman 5, Madonia

17, Štokelj 5, Bocciai 3, Šušteršič 7, Nadlišek 1, Galochio 4, Devčič, Pertot n.v. Trener: Mura.

Finale: Venezia Giulia - Kraški Zidar 69:83.

Memorial Gombač: finale Bor-Libertas

Izidi polfinalnih tekem memoriala Miljo Gombač, ki ga Košarkarski klub Bor prireja za kategorijo under 15: Bor - San Vito 92:51; Libertas - Sokol 89:54. Danošni spored, ob 9.30 za 3. mesto: Sokol . San Vito; 11.00 finale Bor - Libertas.

NOGOMET - Deželno prvenstvo mladincev

Kras in Vesna uspešna, kriško moštvo tudi dobro igralo

Kras - Opicina 1:0 (0:0)

STRELEC: Gajić v 62. min.

KRAS: Dedenaro, Jevnikar, Dogliani, Papapico, Kovačič, Zeriali, Križmančić (Kuret), Pečar, Marino, Candotti (Jurinčič), Andrejčić (Gajić).

Kras je prvenstvo začel z zmago, nastop pa ni bil prepričljiv. V Repnu je bilo na obeh straneh malo igre in veliko odbitih žog, prevladovala pa je živčnost. Poleg trem ob prvem nastopu je k temu botrovalo tudi nešportno obnašanje nasprotnikov, ki so se proslavili z običajnimi žaljivkami na račun naših fantov. Edini zadetek je v drugem polčasu dosegel Dražen Gajić takoj potem, ko je vstopil na igrišče namesto Andrejčiča. Z natančnim strelom z desno nogo je v mrežo preusmeril žogo po podaji Roberta Candottija.

Vesna - Fincantieri 3:1 (2:0)

VESNINI STRELCI: Radivo v 25., Debernardi v 36. in Cheng v 55. min.

VESNA: Sorgi, Zarba, Simonis, Debernardi, Bagatin (Del Savio), Rossini, Purič (Drassich), Kerpan (De Pasquale), A. Vaccaro, Radivo, Cheng (Vascotto).

Prvi nastop Vesne je bil prepričljiv, saj je bil nasprotnik fizično močan in je na začetku tekme povzročil precej težav. Toda igralci Vesne so igrali zelo pazljivo v obrambi, izkoristili pa so dve od treh, štirih priložnosti, ki so se jim ponudile ter končali prvi polčas z zanesljivim vodstvom 2:0. Še največ so pokazali v zaletku drugega dela, ko so se vrnili na igrišče primereno zbrani, po 3. zadetku pa je bilo tekme praktično konec.

Juventina - S. Giovanni 0:3 (0:2)

JUVENTINA: Petronio, Comelli (Grudina), Grusu, Peric (Toso), Branovič, Gramazio, Mauro (Ceji), Marc-

Kras tesno premagal Opicina

KROMA

hioro, Bizai (Cadez), Burlon (Graba), Camerata. TRENER: Currato.

Mladinci so v prvem krogu ostali praznih rok, čeprav so predvsem v prvem polčasu igrali zelo agresivno in zbrano. Varovanci trenerja Currata so imeli v prvem delu srečanja dve čisti priložnosti, a jih niso izkoristili. Uspešnejši je bil San Giovanni, ki je po napaki goriške obrambe zatresel mrežo. Ostala dva zadetka sta padla po 11-metrovki.

V taboru Juventine so bili po porazu dokaj razočarani. San Giovanni je bil premagljiv, a so igralci po tretjem golu nekoliko popustili.

5. turnir KD Skala

Jutri se bo v Gabrijah pričel 5. mla-dinski turnir za začetnike in cicibane v priredbi KD Skala. Jutrišnji spored začetnikov: 16.15 Juventina - Pro Gorizia; 16.55 Capriva Isontina - Mladost; 17.35 Audax Sanrocchese - Pro Gorizia; 18.55 Cormoneze - Monfalcone.

PRIJATELJSKA - Danes ob 10.30 v Repnu prijateljska tekma začetnikov Pomlad - San Luigi.

JADRANJE - 470 Simon in Jaš prvaka Slovenije

Čupina jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta v bistvu že ubranila naslov prvakov Slovenije. V Kopru sta na državnem prvenstvu 470 po dveh dnevih absolutno prva, tako da bo današnja zadnja regata samo formalna.

Skupno sta varovanca trenerja Matjaža Antonaza zbrala pet prvih mest in dve drugi. O drugem in tretjem mestu pa bo odločala prav današnja zadnja regata: domača posadka Mikulin/Prinčič bo drugo mesto po včerajšnjih regatah morala braniti pred tržaško žensko posadko Komatar/Cararro (jadralki trenirata pod vodstvom Antonaza). Na prvenstvu nastopa deset posadk, med katerimi tudi ruska.

KOTALKANJE Roncellijeva na EP na četrtem mestu

Na evropskem članskem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju v portugalskem mestu Nazare je tržaška Slovenka, članica društva Gioni, Francesca Roncelli osvojila končno 4. mesto v prostem programu, za stopničkami pa je zaostala za deset točk. Četrta je bila tudi po petkovem kratkem programu. Naslov prvakinje je osvojila »azzurra« Ilenia Baldisser pred drugo Italijanko Annaliso Graziosi, na 3. mesto pa se je s petega povzpela Slovenka Lucija Mlinarič. Druga Slovenka, varovanca Samo Kokorovca, Nika Arčon je bila osma. Baldisserjeva je zmagala tudi v kombinaciji, Mlinaričeva je bila 3. Arčonova pa šesta, Roncellijeva v kombinaciji ni tekmovala. Skupno je nastopilo 17 tekmovalk.

KOLESARSTVO - Kronometer

Guček najhitrejši od Trsta do Proseka

Včerajšnjega gorskega kronometra od Trsta do Proseka, prvič letos je bil start na Velikem trgu, se je udeležilo okrog 250 tekmovalcev, na najvišjo stopničko zmagovalnega odra pa je po pričakovanih stopil Celjan Andrej Guček, sicer član tržaškega moštva Team Eppinger, ki med vrhunskimi rekreativci daleč naokrog nima konkurenco in je presenetil tudi nekdanjega tehničnega vodjo italijanske reprezentance Edya Gregorija. Enajst kilometrov dolgo progo je pokril v samih 19 minutah 5,7 sekunde. Drugo uvrščeni Oton Vidic (Vir Vi-pava) je za njim zaostal kar za 50 sekund. Guček je prvih 3,5 kilometra v ravni in Barkovelj prevozel v slogu poklicnih kolosarjev, s povprečno hitrostjo 55 km na uro, zelo močan vtip pa je zapustil tudi med vožnjo po Furlanski cesti, medtem ko je bil cilj postavljen na začetku Napoleonske ceste ob naselju San Nazario.

Za veliko prijetno presenečenje je poskrbel Daniel Gregori, ki je osvojil absolutno 9. mesto (21:10,06) in napreduje iz dirke v dirko, s čimer je poplačan tudi velik trud, ki ga vlagajo na treningih.

Zgoraj: naporno pod Kontovelom, spodaj Andrej Guček (v sredini) med Edijem Gregorijem in Ivom Doglio

KOŠARKA - Trofeja K2 Sport Mark že 16. v organizaciji Doma

Vsekozi napete in dopadljive tekme

Nastopili so Sokol, Dom, Kontovel, Breg in Jadran - Najboljši igralec Maurizio Gandolfi (Ardita)

Letošnja že 16. izvedba Trofeje K2 sport Mark v organizaciji AŠD Dom je v goriški Kulturni dom spet privabila skorajda vse slovenske ekipe. Sokol, ki bo letos nastopal v promocijski ligi, je sicer svoje nastope zaključil že prvi dan, in sicer v torek po porazu s Kontovljom. Goriški Dom (promocijska liga) in Kontovel (D-liga) pa sta izgubila v četrtfinalu. Do finala se je prebil Breg, ki je v polfinalu premagal Jadran. Obe naši ekipi sta zadnje srečanje odigrali tudi v petek za končno razvrstitev. Štiridnevni turnir, ki sodi med tradicionalne predsezonske turnirje, je klub temu ponudil dopadljiva in napeta srečanja, ki so se z nekaterimi izjemami zaključila po izenačenih končnicah.

Petakovo finalno srečanje in s tem končno 1. mesto je osvojila goriška Ardita. V napetem finalu je za bore tri točke premagala Breg, ki bo v naslednji sezoni njen tekmeč tudi v prvenstvu. Prav zaradi tega je bila petkova tekma bolj podobna prvenstveni tekmi kot prijateljski. Na obeh straneh so se igralci borili in na igrišču ni zmanjkalo agresivnosti, in tudi ne živčnosti, ki je značilna za prvenstvene tekme. Po izenačeni prvi četrtini je Ardita dosegla rahlo prednost osmih točk, ki jo je ohranila do zadnje četrtiny, ko so tri minute pred koncem tekme brežani izenačili. Nato so varovanci trenerja Krašovca storili nekaj napak in zmaga je pripadala Arditi, čeprav je met Elvira Klariča iz sredine igrišča ob izteku igre kmalu zadel koš, ki bi Brežanom omogočil možnost zmage v podaljšku. Povsem druga zgodba se je odvijala v finalu za tretje mesto, v katerem so jadranovci za kar 45 točk premagali Ilirska Bistrico. Ob odlični kolektivni igri so bili jadranovci izvrstno strelsko razpoloženi,

Desno: Ardita se je veselila 1. mesta; spodaj levo: predstavnik Doma David Orzan nagrajuje kapetana Brega Boruta Klabjana, desno: predstavnica ZSŠDI Loredana Prinčič podaja pokal predstavniku Jadranu. Nagrajevala sta še Lucio Foschian, predsednik goriške košarkarske zveze, in Renza Pelison namesto predstavnika sponzorjev Kosiča

BUMBACA

tako da je njihova prednost iz minute v minuto naraščala. Pohvaliti je treba Petra Sosiča (23) in mladega Boruta Bana (20), ki sta bila najboljša strelca na tekmi.

Za najboljšega igralca turnirja je bil proglašen veteran Ardite Maurizio Gandolfi. (av)

Ilirska Bistrica - Jadran 62:107 (23:24, 33:59, 42:87)

JADRAN: K. Ferfoglia nv, Ban 20, Slavec 11, S. Ferfoglia 10, Marusic 8, Sosič 23, Franco 3, Semec 8, Malalan 12, Zaccaria 4, Coco 8, trener Grbac.

Ardita - Breg 68:65 (20:18, 35:26, 53:46)

BREG: Bozic 4, Samec 12, Nadlišek, Petaros, Klabjan, Lokatos 15, Glavina, Sechet 10, Buttignon 3, Zeriali 2, Klarica 19, trener Krašovec.

ODBOJKA - Deželnki pokal

Tokrat vsi praznih rok

Millenium precej gladko odpravil slogašice - Med moškimi tokrat pod svojimi sposobnostmi

ŽENSKE

Minerva Millennium - Sloga List 3:0 (25:18, 25:22, 25:16)

SLOGA LIST: Babudri, Crissani, Cvelbar, Fazarinc, La Bianca, Maurovich, Gantar (libero), Ciocchi, Gregori, Alice in Michela Spangaro, Starec. Trener Peter de Walderstein

V prvem pokalnem nastopu so slogašice gladko izgubile. Nasprotnice so vsega spoščovanja vredna ekipa, med posameznicami je še zlasti izstopala napadalka Viviana Zotti (nekdanji je igrala tudi pri Slogi). Naša ekipa je le občasno zaingrala, kot zna, drugače je bil njen nastop dokaj medel. Pešal je sprejem, zgrešenih je bilo preveč lahkih žog, kar pa je prav gotovo tudi posledica določene neuverjanosti, saj je ekipa v primerjavi z lanskim sezonom precej drugačna.

Ob porazu je žal Sloga čakalo še neprjetno presenečenje, saj so neznanci okradli spremjevalca Danila Pahorja in mu iz avta odnesli, poleg ostalega, tudi vse dokumente. (INKA)

Vrstni red: Millenium 6, Kontovel in Sloga 0.

MOŠKI

Skupina A

Vivil Valpanera - Olympia 3:0 (25:22, 25:20, 25:14)

OLYMPIA: Peršolja 4, Capparelli 7, Valentinič 9, Sanzin 3, Caprara 1, Hledge 4, P. Brotto 1, Pavlovič 0, Gatta 0, Polesel 0, Colut. Trener Jerončič.

Igralci Olympia so tokrat zaigrali nekoliko slabše in zasluzeno potegnili krajsi konec v Vivil Vicentini. Zaradi odstotnosti obeh standardnih kril so priznanih zaigranje dobili tudi drugi igralci. Ker je bil sprejem nekoliko manj učinkovit, je odpadel napad prek centrov, glavnemu tolkašu Igor Valentiniču pa je bil zato

Kontovelke sinoči niso igrale, danes pa jih v Repnu ob 11. uru čaka derbi s slogašicami

KROMA

pod velikim pritiskom in tudi sam manj učinkovit kot sicer. Igralci Vivila, ki bo letos nastopali v D-ligi, so pokazali večjo izkušenost in zmagali. »Tekma je bila za nas dobrašola, saj je pokazala dočlene pomanjkljivosti, na katerih moramo delati,« je povedal trener Jerončič.

Ostali izid: PAV Natisonia - Basiliiano 3:1

Vrstni red: PAV Natisonia 9, Basiliiano 4, Vivil 3, Olympia 2.

Skupina B

Sloga - Triestina Volley 0:3 (19:25, 19:25, 22:25)

SLOGA: Ilič 6, Iozza 5, Privileggi, Romano 11, Rožec 2, Taučer 6, Cettolo (libero), Dussich 3, Pertot 1. Trener Ivan Peterlin.

V drugem nastopu v deželnem po-

kalu so slogaši nastopili s precej spremenjeno postavo: odsotnega Mirka Kanteta je na centru nadomestil mladi Ilič, glavni Slogin adut v napadu David Cettolo pa zaradi bolečin v rami ni mogel igrati v svoji običajni vlogi in je zato nastopil kot libero, kar se je seveda krepko poznao v igri na mreži. Vendar je spremenjena postava lahko le delno opravljila za bled nastop naše ekipe. Slogaši so namreč vse preveč grešili, bloka praktično ni bilo in mladi nasprotniki so veliko točk naredili na napakah naših igralcev prej kot po svoji zaslugi. Kljub medlemu nastopu so bili slogaši v vseh setih skoraj do konca enakovredni, »pokopal« pa so jih nepotrebne napake v končnih setov. (Inka)

Vrstni red po 3 krogih: Fincantieri 6, Triestina volley 3, Sloga 0.

Obvestila

AŠD SOKOL obvešča, da se je v nabrežinski občinski telovadnici začela otroško-mlad. dejavnost 2009/2010 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA - za letnike 2004-05-06: ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA - za letnike 2001-02-03: ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in sredah od 17.15 do 18.15; MINIKOŠARKA - za letnike 1998-99-00: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA - za deklice letnik 1999-00-01: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.25, ter ob meseca oktobra dalje še ob ponedeljkih v Sesljanu (šola De Marchesetti) od 16.30 do 17.30.

ODOBJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da se jutri na Stadionu 1. maj začenja tečaj miniodbojke za deklice zadnjih razredov osnovne šole. Vadba bo potekala po sledenem urniku: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 in ob petkih od 17.00 do 18.00. Vpisovanje neposredno na treningu, za dodatne informacije pa lahko poklicete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI - Na Stadionu 1. maj se jutri začenja športna šola za otroke prvih razredov osnovne šole. Vadba bo potekala ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30. Za dodatne informacije lahko poklicete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo 7. oktobra 2009 prične predsmučarska telovadba za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave poklicete na tel.št. 335 6123484.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledenih urnikih: 1. skupina-PALČKI (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina-ZAJČKI (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-ŠKRATI (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 349-7597763 Nastja.

AŠD SHINKAI KLUB sporoča lanskim članom, ki se v nedeljo, 4. oktobra nameravajo udeležiti turnirja na Jesenicah, da se bodo pripravljali treningi začeli v ponedeljek, 21. septembra, ob 18. uri v zgoški telovadnici. Ostali in novi športniki bodo začeli z rednimi treningi 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije el. št. 347 - 4033434.

SPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL sporoča urnike za sezono 2009/2010. Minimotorika (letniki 2005, 2006) ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); motorika (letniki 2002, 2003, 2004) ob ponedeljkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brščikih) in ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); minibasket mlajši (letniki 2000, 2001) ob ponedeljkih od 17.15 do 18.15 (telovadnica na Rovni pri Brščikih), sreda od 17.15 do 18.15, (občinska telovadnica v Repnu) in četrtek od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brščikih); minibasket starejši (letniki 1999, 2000) ponedeljek od 17.15 do 18.15, (telovadnica na Rovni pri Brščikih), ob sredah od 18.00 do 19.00, (občinska telovadnica v Repnu) in ob petkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brščikih). Informacije Andrej Vremec 338-588958 ali Erik Piccini 340-4685153.

AŠZ BOR-ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek vadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

OKVAL prireja v telovadnici v Standrežu otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odbrok za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo pri Danetu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danetu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrtekih od 16.00 do 17.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbanke za začetnice (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 18.00 v občinski telovadnici v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA na Padričah pripravlja zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce, ki se bodo začeli v oktobru. Pojasnila in prijave na tel. št. 335-8111393 (Cirila) ali 389-8003486 (Mara).

GIMNASTIČNI ODSEK ŽŠ BOR obvešča, da bodo treningi potekali s sledenimi urniki: na Stadionu 1.maja za začetnice iz vrtca in osnovne šole ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 16.30 do 17.30 za vrtce in ob 18.30 za osnovnošolke; na Opčinah ob sredah od 16.30 do 17.30 in sobotah od 14.30 do 15.30 za vrtce, osnovnošolke pa ob sredah od 17.30 do 18.30 in sobotah od 15.30 do 16.30. Za dodatne informacije in prijave poklicete na tel. št.: 3282733390 (Petra).

GIMNASTIČNI ODSEK ŽŠ BOR obvešča, da bo informativni sestanek jutri ob 18.uri za začetnice na Stadionu 1.maja, v sredo 23. septembra 2009 ob 16.30 na Opčinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravnateljstva (Ple Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave poklicete na tel. št.: 3282733390 (Petra).

TENIS Ciguijeva na turnirju v Franciji

Naša najboljša teniška igralka Paola Cigui (412. na lestvici WTA) začenja z nastopi na mednarodnem teniškem turnirju v francoskem kraju Saint Malo z nagradnim skladom 100.000 dolarjev. Na glavni turnir se bo morala prebiti

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Igrajmo se po starem - Cicibancik

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dokumentarec: Mesto na travniku, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Unomattina Week End

9.25 Aktualno: Easy Driver Speciale Estivi

10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti

10.30 Aktualno: A Sua immagine

10.55 Sv. maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde Estate

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Speciale Domenica in

16.30 Dnevnik L.I.S.

16.35 Nan.: Il maresciallo Rocca 5 (i. G. Proietti, I. Pivetti)

18.00 Nan.: L'ispettore Derrick

18.40 Variete: L'Italia è bella - Spettacolo per l'arte (v. P. Baudo)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.40 Kvizi: Affari tuoi

21.30 Nan.: Un medico in famiglia 6 (It., '08, r. T. Aristarco, i. L. Banfi, G. Scarpati)

23.35 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.40 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Variete: Scanzonatissima

6.20 Dokumentarec

6.35 Aktualno: L'avvocato risponde estate

6.45 Aktualno: Inconscio e magia

7.00 Nan.: Amore e patatine

8.00 9.00, 10.30, 13.00, 20.30 Dnevnik

8.20 Nan.: Le cose che amo di te

8.40 Nan.: The class - Amici per sempre

9.05 Variete: Cartoon Flakes

11.15 Film: Nessuno al suo posto (dram., It., '03, r. G. Albano, i. M. Vincis, V. Belvedere)

13.30 Aktualno: Tg2 Motori

13.40 Vremenska napoved

13.45 Variete: Quelli che... aspettano

15.30 Variete: Quelli che il calcio

17.05 Šport: Stadio Sprint

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Šport: 90° Minuto, sledi Numero Uno

19.25 Nan.: Primeval

21.00 Nan.: N.C.I.S. (i. M. Harmon, C. de Pablo)

21.50 Nan.: Harper's Island (i. E. Cassidy)

22.35 Šport: La domenica sportiva, sledi Domenica sprint

1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 Aktualno: Fuori orario

7.00 Variete: Aspettando è domenica papà

7.55 Variete: È domenica papà

9.30 Glasb.: Il Gran Concerto (v. A. Greco)

10.05 Film: Mare matto (kom., It., '63, r. R. Castellani, i. G. Lollobrigida)

12.00 Dnevnik in športne vesti

12.25 0.10 Aktualno: TeleCamere Salute

12.55 Aktualno: Okkupati

- 13.25** Aktualno: Passepartout
- 14.00** 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
- 14.30** Aktualno: In 1/2 h
- 15.00** Dnevnik L.I.S.
- 15.05** Film: La bugiarda (kom., It., '65, r. L. Comencini, i. C. Spaak)
- 16.45** Nan.: Arsenio Lupin
- 17.35** Vremenska napoved
- 17.40** Aktualno: Tigr Palio di Asti
- 20.00** Variete: Blob
- 20.20** Aktualno: Pronto Elisir (v. M. Mirabella)
- 21.00** Aktualno: Presadiretta (v. R. Iacona, D. Iannacone)
- 22.55** Deželni dnevnik
- 23.10** Variete: Glob, l'osceno del villaggio (v. E. Bertolino)
- 0.10** Dnevnik in vremenska napoved

- 13.55** Film: L'isola misteriosa (pust., ZDA, '05, r. R. Mulcahy, i. P. Stewart, K. MacLachlan)
- 15.50** 17.45, 20.00, 22.00, 0.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 17.00** Film: Air Bud 3 (kom., Kan., '00, r. B. Bannerman, i. K. Zegers, D. Midkiff)
- 18.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.00** Film: Charlie's angels (akc., ZDA, '00, r. McG, i. C. Diaz, D. Barrymore, L. Liu)
- 21.00** Film: I Fantastici 4 (fant., 'ZDA/Nem., '05, r. T. Story, i. I. Gruffudd, M. Chiklis, J. Alba)
- 23.10** Film: Sin City (fant., ZDA, '04, r. Rodriguez, F. Miller, Q. Tarantino, i. J. Alba, B. Willis)

Rete 4

- 6.30** Dnevnik: Pregled tiska
- 7.00** Nan.: Caro maestro 2 (i. M. Columbro, S. Sandrelli)
- 8.55** Nan.: Nonno Felice
- 9.30** Dok.: Molize
- 10.00** Sveti maša
- 11.00** Aktualno: Pianeta mare
- 11.30** Dnevnik in prometne informacije
- 12.10** Aktualno: Melaverde
- 13.30** 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
- 14.05** Film: Tarzan e lo stregone (pust., ZDA, '58, r. B. Humberstone, i. G. Scott)
- 14.40** Dnevnik - kratke in morske vesti
- 16.00** Film: Tora! Tora! Tora! (voj., ZDA/Jap., '70, r. R. Fleischer, i. M. Balsam, J. Cotten)

- 16.45** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 19.35** Nan.: Il ritorno di Colombo
- 21.30** Nan.: GSG 9 - Squadra d'assalto
- 22.30** Šport: Controcampo
- 1.00** Nočni dnevnik in pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
- 7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
- 8.00** Jutranji dnevnik
- 8.55** Nan.: Finalmente arrica Kalle
- 9.50** Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (v. S. Toffanin)
- 13.00** Dnevnik, vremenska napoved in Okusi
- 13.40** Resničnostni show: La tribù - Missione India
- 14.00** Variete: Domenica Cinque (v. B. D'Urso)
- 18.50** Kvizi: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
- 20.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.40** Variete: Paperissima Sprint
- 21.30** Film: L'onore e il rispetto - Parte seconda (It., '09, r. S. Samperi, i. G. Garko, V. Spano, E. Russo)
- 23.30** Film: Ti odio, ti lascio, ti... (kom., ZDA, '06, r. P. Reed, i. V. Vaughn, J. Aniston)
- 0.30** Dnevnik - Kratke vesti in vremenska napoved
- 1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 7.00** Aktualno: Super PArtes
- 7.50** Risanke
- 10.55** Nan.: Xena - Principessa guerriera
- 11.50** Nan.: Quelli dell'intervallo
- 12.25** Dnevnik in vremenska napoved
- 13.00** Šport: Guida al campionato

Tele 4

- 7.00** Film: Numero diciassette ('32, r. A. Hitchcock)
- 9.30** Šport: Super Sea
- 10.15** Salus TV
- 10.25** Musa TV
- 10.40** Incontri al caffè de la Versiliana
- 10.50** Koncert: Grado prega cantando
- 12.00** Sv. maša in Angelus
- 12.25** Aktualno: Aria di casa
- 12.50** Aktualno: Rotocalco ADNKronos
- 13.10** Variete: Village
- 13.35** Aktualno: Antichi palazzi nel FVG
- 14.00** Camper magazine
- 14.30** Campagna amica
- 15.20** Koncert: Alberto Nosè
- 16.40** Dok.: San Severino Lucano
- 17.30** Risanke
- 19.15** E domani è lunedì
- 21.15** Film: Il ragazzo dal kimono d'oro 4 (akc., '92, r. L. Ludman, i. R. Williams, D.D. Field, C. Alan)
- 23.15** Film: Grunt (kom., '82, r. A. Luetto, i. R. Della Casa)
- 0.45** Voci dal ghetto

La 7

- 6.00** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
- 7.00** Aktualno: Omnibus - Week End, sledi Omnibus Life - Week End
- 10.10** Aktualno: La settimana
- 10.40** Aktualno: M.O.D.A.
- 11.25** Nan.: L'ispettore Tibbs
- 12.30** Dnevnik in športne vesti
- 13.00** Resničnostni show: S.O.S. Adolescenti: Istruzioni per l'uso
- 14.00** Film: L'uomo che sapeva troppo (voh., VB, '34, r. A. Hitchcock, i. L. Banks)
- 16.00** Film: Le avventure di Davy Crockett (pust., ZDA, '55, r. N. Foster, i. F. Parker, B. Ebsen)
- 18.00** Film: Il sole a mezzanotte (dram., ZDA, '85, r. T. Hackford, i. M. Barjshnikov, G. Hines)
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Resničnostni show: S.O.S. Tata
- 21.30** Dok.: Mission natura (v. V. Venuto)
- 23.45** Aktualno: Relity - reportage di New & Sport
- 0.35** Nočni dnevnik in Sport 7

Slovenija 1

- 7.00** Ris. Nan.: Živ Žav
- 10.00** Nedeljska maša
- 11.30** Obzorja duha
- 12.00** Ljudje in zemlja
- 13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.15** Koncert iz naših krajev (pon.)
- 14.25** Prvi in drugi (pon.)
- 15.00** 17.15 NLP, razvedrnila oddaja
- 17.00** 22.55 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
- 18.25** Žrebanje Lota
- 18.40** Risanke
- 18.55** Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti
- 19.20** Zrcalo tedna
- 19.55** Gledamo naprej, sledi Svet doma
- 21.45** Družinske zgodbe
- 23.05** Nan.: Kraj zločina
- 0.45** Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 20.9.1991 (pon.)
- 1.05** Dnevnik (pon.)
- 1.25** Dnevnik Slovencev v Italiji (pon.)

Slovenija 2

- 6.30** 1.30 Zabavni infokanal
- 8.10** Skozi čas
- 8.20** Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 20.9.1991 (pon.)
- 8.50** Globus (pon.)
- 9.20** 29. tekmovanje slovenskih godb

- 10.20** Šport Špas
- 10.50** Na obisku
- 11.20** Med valovi
- 11.50** Slovenski magazin, sledi Turbulanca
- 14.25** Nogomet: Manchester United - Manchester City
- 20.00** Dok. serija: Sanjska potovanja
- 21.10** EP v košarki
- 23.15** Nad: Deadwood (pon.)
- 0.00** Na utrip srca

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

- 14.10** Euronews
- 14.40** Glasb. odd.: In orbita
- 15.10** Košarka: EP, polfinale
- 16.30** Mediteran festival
- 17.20** Srečanje z...
- 18.00** Števerjan 2008

- 19.00** 22.30, 0.30 Vsedanes - Tv dnevnik
- 19.20** Šport
- 19.25** AlterEco
- 19.55** Vesolje je...
- 20.25** Srečanje v skupnosti Italijanov
- 21.10** 22.10 Košarka: EP, finale
- 23.00** Slovenski magazin
- 0.45** Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 6.00** 0.00 Videostrani
- 16.00** Hrana in vino
- 17.00** Kasaške dirke (pon.)
- 18.00** Duhovna misel (pon.)
- 18.15** Tedenski pregled (pon.)
- 18.30** Mič Maš (pon.)
- 19.15** Pravljica
- 19.30** Asova gibanica
- 20.00** Razgledovanja (pon.)
- 20.30** Spoznajmo jih
- 21.30** Kmetijska oddaja (pon.)
- 22.30** Pozdrav poletju, posnetek koncerta Big Band Nova (pon.)

RADIO

- RADIO TRST A**
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domači; 10.30 Otroški kotiček; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Seđem not; 15.00 Z naših prireditvev; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kralka poročila, sledi Draga 2009; 19.35 Zaključek oddaja.
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
7.45 Kmetijski nasvet; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Radio je živ; 11.00 Primorski kraji in ljude; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du je?; 16.15-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 EASY come, easy go....
- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
7.15, 10.30, 13.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio v ami; 14.00 Plešoči arhitekt; 14.30-18.00 Nedeljsko pogledne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Big foot mama - Ona je samo za mene
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.35 Vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)

21.10 Variete: Da Nord a Sud... e ho deto tutto! (v. V. Salemmi, A. Falchi)
23.20 Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Aktualno: Cercando cercando
6.15 Aktualno: Tg2 Zdravje
6.25 19.00 Talent show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Sorgente di vita
10.00 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.00 Nan.: 90210
16.40 Variete: Scalo 76 Talent (v. L. Agosti, A. Rostagno)
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 23.10 Dnevnik
21.05 Dok.: Voyager - Ai confini della scienza (v. R. Giacobbo)
23.25 Dok.: La Storia siamo noi - Ugo Tognazzi
0.30 Aktualno: Magazine sul 2

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Chi te l'ha fatto fare (kom., ZDA, '74, r. P. Yates, i. B. Streisand, M. Sarrazin)
10.35 13.00 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr speciale ambiente Italia - Puliamo il mondo
15.05 Aktualno: Tgr Prix Italia

- 15.20** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 15.25** Variete: Melevisione
- 17.00** Aktualno: Cose dell'altro Geo, siedi Geo & Geo
- 18.10** Vremenska napoved
- 20.00** Variete: Blob
- 20.10** Nad.: Le storie di Agrodolce
- 20.35** Nad.: Un posto al sole
- 21.05** Dnevnik
- 21.10** Aktualno: Chi l'ha visto? (v. F. Sciarelli)
- 23.15** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
- 23.55** Šport: Replay

- 10.15** Variete: Novecento contro luce
- 11.35** Camper Magazine
- 12.00** Dnevnik - kratke vesti
- 12.05** Variete: Village
- 12.40** Šport: Tractor Pulling
- 12.55** Aktualno: Aria di casa
- 14.00** Aktualno: ...Animali amici miei
- 14.35** Aktualno: Udin e Conte
- 15.40** Aktualno: Novecento contro luce
- 17.00** Risanke
- 19.00** Šport: Nogomet, Triestina
- 20.00** Šport: Nogomet, Udinese
- 20.30** Deželni dnevnik
- 21.00** Nogomet: Cesena - Triestina
- 22.45** Aktualno: Antichi palazzi
- 23.30** Film: Da uomo a uomo (western, '67, r. G. Petroni, i. L. Pistilli, L. Van Cleef, A. Dawson)

Rete 4

- 7.05** Nan.: Tutti amano Raymond
- 7.30** Nan.: Quincy
- 8.30** Nan.: Hunter
- 9.45** Nad.: Febbre d'amore
- 10.35** Nan: Giudice Amy
- 11.30** Dnevnik in prometne informacije
- 11.40** Nan: Wolf - Un poliziotto a Berlino
- 12.30** Nan.: Un detective in corsia
- 13.30** 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
- 14.05** Aktualno: Popoldanski Forum
- 15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21
- 16.10** Nad.: Sentieri
- 16.40** Film: Soldato Giulia agli ordini (kom., ZDA, '80, r. H. Zieff, i. G. Hawn)
- 17.15** 21.50, 0.25 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
- 19.35** Nad.: Tempesta d'amore
- 20.30** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.10** Film: Tutti a casa (kom., It., '66, r. L. Comencini, i. A. Sordi)
- 23.40** Film: Il principe del mare (dram., ZDA, '91, r.-i. B. Streisand, i. N. Nolte)
- 2.05** Dnevnik - pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
- 7.55** Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
- 8.40** Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
- 9.50** 17.55 Aktualno: Claudio Martelli: Il libro della Repubblica
- 9.55** 14.05 Resničnostni show: La Tribù - Missione India
- 10.00** Dnevnik - Ore 10
- 11.00** Aktualno: Forum
- 13.00** Dnevnik, okus, vremenska napoved
- 13.40** Nad.: Beautiful
- 14.10** Nad.: CentoVetrine
- 14.45** Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
- 16.20** Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
- 18.00** Dnevnik - kratke vesti
- 18.50** Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
- 20.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.30** Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
- 21.10** Nan.: Intelligence - Servizi & segreti (i. R. Bova, A.C. Morariu)
- 23.30** Aktualno: Matrix (v. A. Vinci)
- 1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 6.15** Nan.: Still standing
- 6.30** 13.40, 17.25, 19.25 Risanke
- 8.55** Nan.: Happy Days
- 9.30** Nan.: A-Team
- 10.20** Nan.: Starsky & Hutch
- 11.20** Nan.: The Sentinel
- 12.25** 18.30 Dnevnik in športne vesti
- 15.00** Nan.: Gossip Girl
- 15.55** Nan.: Il mondo di Patty
- 16.50** Nan.: iCarly
- 18.25** Risanke: Simpsonovi
- 19.50** Nan.: Love Bugs 2
- 20.10** Kviz: Il colore dei soldi (v. E. Papi)
- 21.10** Film: Lera glaciiale 2 - Il disgelo (anim., ZDA, '06, r. C. Saldanha)
- 22.05** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 23.30** Nan.: Romanzo criminale - La serie (It., '07, r. S. Sollima, i. F. Montanari)

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.40, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
- 7.20** Dokumentarec
- 8.10** Pregled Tiska
- 8.50** Koncert

- 19.20** Alternativa (pon.)
- 20.00** 0.35 Dok. odd.: National Geographic
- 21.00** Studio city
- 22.30** Knjiga mene briga (pon.)
- 22.50** Film: Dim

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
- 14.20** Biker explorer
- 14.50** Tartini Festival
- 15.25** Dok. oddaja: Mednarodna obzora

- 16.20** Vesolje je ...
- 16.50** Istra in ...
- 17.00** Srečanja v skupnosti Italijanov
- 18.00** 22.50 Športna mreža
- 18.35** 23.20 Vremenska napoved
- 18.40** 22.30 Primorska kronika
- 19.00** 22.05 Vsedanes - TV Dnevnik
- 19.20** Športne vesti
- 19.25** Fanzone
- 19.55** Potopisi
- 20.25** Artevisione
- 20.55** Sredozemlje
- 21.25** Pogovorimo se o...
- 23.25** Športel
- 23.55** Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

Tv Primorka

- 6.00** 0.30 Videostrani
- 9.00** 10.00 Novice
- 9.05** 22.00 Mozaik
- 10.05** 17.20 Hrana in vino (pon.)
- 10.35** Videostrani z novicami vsako polno uro
- 18.00** Kultura: MGCL in bienale grafične razstave, 1. del
- 18.30** Nočna izmena 2009
- 19.45** Premor
- 20.00** 23.00 Dnevnik Tv Primorka, šport in vremenska napoved
- 20.30** Športni ponedeljek
- 21.30** Nova Gorica in brata Rusjan

RADIO

- RADIO TRST A**
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro: koledar in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10, 10.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Iz filmske zakladnice; 12.15 T'rko ljudi, t'rko čudi; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, sledi Odprta knjiga; 18.00 Mladi izvajalci; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaljubljenec oddaj.
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjek; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio je živ; 18.30 Glasbena razgledница; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregorov; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonočev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillo; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonočev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS
- SLOVENIJA 1**
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Nadaščanji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 19.55 Vrnitev Primorskemu matični domovini, prenos iz športne dvorane v Kobaridu; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Litearni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

- SLOVENIJA 2**
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Nadaščanji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 19.55 Vrnitev Primorskemu matični domovini, prenos iz športne dvorane v Kobaridu; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Litearni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.
- SLOVENIJA 3**
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kron

RIM - Na letališču Ciampino bo žrtve pričakal predsednik Napolitano

Afganistan: danes vrnitev ubitih vojakov v domovino

Jutri dan žalovanja in pogreb z državnimi častmi v Rimu - Polemični Libero

RIM - Vojaško transportno letalo C 130 bo danes dopoldne pripeljalo v domovino posmrte ostanke šestih italijanskih vojakov, ki so bili pretekli četrtek žrtve atentata v Kabulu. Na vojaškem letališču Ciampino jih bo ob sorodnikih in najvišjih predstavnikih civilnih in vojaških oblasti pričakal predsednik republike Giorgio Napolitano. Krste šestih vojakov bodo nato prepeljali v rimske vojaške bolnišnico Celio, kjer se bodo v mrtvačnici od njih poslovili njihovi najbližji.

Pogreb šestih padalcev bo jutri, z državnimi častmi, v baziliki Sv. Pavla zunaj obzidja, ko bo po vsej državi tudi dan žalovanja. Pogreba se bo udeležil tudi 7-letni sin Antonia Fortunata, ene od šestih žrtev. Prisotnost otroka je svetovala psihologinja, ki sledi družini ubitega vojaka. Na ta način naj bi v družbi nekaterih očetovih kolegov in prijateljčka vsaj nekoliko omilili šok ob smrti očeta. Ob koncu verskega obreda bo italijanska letalska akrobatska patrola Frecce tricolori pozdravila žrtev z nizkim preletom nad bazilikijo.

Štirje padalci, ki so bili v atentatu ranjeni, bodo ostali še nekaj dni na zdravljenju v Afganistanu. Zdravniki še niso izdali dovoljenja za njihov prevoz v Italijo. Zdravstveno stanje četverice ni hudo, a morajo ostati še na opazovanju, ker niso še preboleli šoka silovite eksplozije, so ocenili francoski zdravniki bolnišnice Role 2 v Kabulu.

Medtem v Afganistanu poteka preiskava o atentatu. Po nekaterih pričevanjih naj bi eksploziji sledilo streljanje: skupina domaćinov naj bi streljala na preživele italijanske vojake, ki so odgovorili na ogenj. Talibani so v svojem sporočilu obtožili italijanske vojake, da so streljali na slepo in pri tem ubili kakih 15 ljudi, med njimi tudi otroke, kar pa so italijanske vojaške oblasti ogroženo demantirale.

Tudi ob tragediji, ki je doletela italijanske vojaške sile v Afganistanu, pa ni šlo brez polemike. Zanetil jo je desničarski dnevnik Libero. Mrtvi bodo počakali zaradi Napolitana, je napisal v naslovu članka, v katerem natolcuje, da so preložili vrnitev šestih žrtev v Italijo, ker predsednik republike Giorgio Napolitano ni prekinil obiska v Aziji in se vrnil brž v Italijo, ko je izvedel za atentat. Generalni štab italijanske vojske in obrambni minister Ignazio La Russa sta novico takoj demantirala.

Kreste s posmrtnimi ostanki ubitih vojakov so ponesli v letalo, ki jih bo danes pripeljalo v domovino

ANSA

BLIŽNI VZHOD - Palestinski predsednik krivdo pripisal Izraelu Abas: Pot do bližnjevzhodnih mirovnih pogovorov je blokirana

Palestinski predsednik Mahmud Abas (levo) in jordanski kralj Abdulah II.

MINISTER ZA JAVNO UPRAVO - V Cortini

Žaljivi Brunetta

Levico je ozmerjal s psovko »elite di m...« - Kategorično je zavrnil znižanje davkov na trinajsto plačo

CORTINA D'AMPEZZO - Italijanska levica, tista elitna in parazitna, pripravlja ... državni udar. Tako je izjavil minister za javno upravo in inovacijo Renato Brunetta. Tej, slabii levici, je privočil, »naj umre«. Drugo, dobro levico, pa je pozval, naj se spet navdahne »pri starih idealih.«

Z ministra Brunetto je levica kriva, ker »je ni bilo, ko smo se ukvarjali s hudo gospodarsko krizo«. Zaradi tega postaja demokracija problem. Elitna levica je udrihalo po vladni, je poudaril minister in naštel, kdo sestavlja tovrstno elito: tisti, ki živijo na račun založnikov, finančnikov, birokratije, filmske industrije in kulture. Brunetta se je bil res žaljiv, ko je za te elite uporabil izraz »elite di m...«. Oni drugi, dobri eliti, je predlagal, »osvobodilni boj, da se reši iz smrtnega objema slabe elite.«

Minister se je nato lotil gospodarskih vprašanj. Potrebne so investicije za povečanje potrošnje. Zato o znižanju davkov na trinajsto plačo ne more biti govora.

O predsedniku poslanske zbornice Gianfrancu Finiju je Brunetta menil, da so njegova razmišljjanja »bogastvo za Ljudstvo svobode, ki bi moral obiti kompromis o najbolj težavnih temah, kot je na primer vprašanje bioetike.

Grob ministrov napad je izval odgovor leve sredine. Predsednica senatorjev Demokratske stranke Anna Finocchiaro je ocenila, da njegovo besedišče ne sodi v okvir predstavnikov vladnih institucij.

Minister za javno upravo Renato Brunetta

ANSA

Rusija: Izjave Ahmadinedžada o holokavstu so nesprejemljive

MOSKVA - Izjave iranskega predsednika Mahmuda Ahmadinedžada, ki je še enkrat ponovil, da je holokavst mit, so povsem nesprejemljive, je včeraj sporočilo rusko zunanje ministrstvo. "Tovrstne izjave, ne glede na to, kdo jih izgovori, so v nasprotju z resnico," je povedal tiskovni predstavnik ministrstva Andrej Nesterenko. Po besedah predstavnika ruskega zunanjega ministrstva poskuši, da bi ponovno zapisali zgodovino, še posebej v letu, v katerem se obeležuje 70. obletnica začetka druge svetovne vojne, žalijo spomin na vse žrtev in vse tiste, ki so se borili proti fašizmu," je izpostavil Nesterenko, ki je še ocenil, da izjave Ahmadinedžada ne prispevajo k oblikovanju vzdušja, ki spodbuja dialog pri vprašanjih, povezanih z Iranom, posebej z jedrskim vprašanjem.

Indonezijska otoka Bali in Sulavezi stresla potresa

BALI - Indonezijski otok Bali je včeraj stresel močan potres z močjo 6,4 stopnje po Richterjevi lestvici, kjer je bilo po zadnjih podatkih ranjenih osem ljudi. Tla so so tresla tudi na otoku Sulavezi, od koder pa zaenkrat ne poročajo o morebitnih žrtvah. Središče potresa na Baliju, ki je otok stresel okoli 6. ure po krajevnem času, je bilo v Indijskem oceanu približno 101 kilometr od letovišča Nusa Dua na jugu otoka, kjer so potresni sunki med prebivalci in turisti sprožili paniko.

"Mrtvih ni bilo, prav tako ne večje škode, razen nekaterih razpok na poslopjih," je povedal predstavnik kriznega centra na indonezijskem ministrstvu za zdravje Rustam Pakaja. Oblasti za Bali niso izdale opozorila pred cunamijem.

Začel se je 176. Oktoberfest

MÜNCHEN - V Münchenu se je včeraj začel tradicionalni praznik piva Oktoberfest. Münchenski župan Christian Ude je prvi vrček piva načočil bavarskemu ministrskemu predsedniku Horstu Seehoferju, potem pa se je 16-dnevno rajanje v bavarski prestolnici začelo tudi zares. Organizatorji v času največje ljudske veselice na svetu, ki se bo letos končala 4. oktobra, pričakujejo šest milijonov obiskovalcev, ki bodo spili najmanj toliko litrov piva. Lani so natkarice in natakarji na mize na Terazijinem travniku, kjer poteka predelitev, v 16 dneh znosili 6,6 milijona litriških vrčkov piva, obiskovalci pa so med drugim pojedli 104 vole.

SINTRA - Zasedanje načelnikov Nato

Vojški odbor o novem konceptu zavezništva

SINTRA - Vojški odbor zvezne Nato, ki ga sestavljajo načelniki generalštabov vojsk držav članic zavezništva, je na srečanju v portugalski Sintri ta konec tedna razpravljal o operacijah zavezništva ter o oblikovanju novega strateškega koncepta zvezne Nato, je za STA povedal načelnik Generalštaba Slovenske vojske Alojz Šteiner, ki se tudi udeležuje srečanja. Kot je pojasnil Šteiner, je bil v ospredju razprave o operacijah Afganistan. Poveljnik mednarodnih sil v Afganistanu (Isaf), ki delujejo v okviru Nata, Stanley McChrystal, je na srečanju predlagal nove pristope za Afganistan. Med drugim naj bi bil cilj teh pristopov usmeritev k Afganistancem, ne proti njim, je še dejal Šteiner.

Glede novega strateškega koncepta Nata so načelniki generalštabov vojsk vseh 28 članic precej pozornosti posvetili odnosu Nato-Rusija, ki je tesno povezan z vprašanjem energetske varnosti. Slednje je po besedah

Šteinerja tako kot ekološka varnost med novimi izzivi v svetu, na katere bo moral odgovoriti novi strateški koncept.

Admiral Giampaolo di Paola je ob začetku srečanja v petek menil, da so izzivi, s katerimi se sooča Nato, "danes morda celo večji od tistih v času hladne vojne". Revizijo strateškega koncepta zavezništva, ki so jo vodile Šteinerja, je na koncu na vrhu Nata v Lizboni jeseni prihodnje leto. Trenutni strateški koncept zavezništva namreč nosi letnico 1999 in je zastarel, nova strategija pa naj bi se med drugim osredotočila tudi na grožnje, kot so piratstvo, terorizem in spletni kriminal po vsem svetu.

O ameriški odpovedi protirketnemu ščitu v Vzhodni Evropi pa na srečanju v Sintri, ki se bo zaključilo danes, po besedah Šteinerja niso govorili. (STA)

GLEDALIŠČE - Predstava SMG**Fragile! najprej v Skopju, nato turneja po Švedski**

Predstavo Fragile! v režiji Matjaža Pograjca in produkciji Slovenskega mladinskega gledališča (SMG) jeseni čaka več gostovanj. Ansambel SMG se bo najprej ustavil na 33. mednarodnem gledališkem festivalu MOT, ki se v Skopju začenja danes, konec septembra pa se bo podal na 18-dnevno turnejo po švedskih mestih, so sporočili iz SMG.

O festivalu MOT (Mlad odprt teater), ki bo v Skopju potekal do 26. decembra, organizatorji iz Mladinskega kulturnega centra pravijo, da privna "revolucionarne in pogumne estetike, v katerih je zapisano bistvo sodobnega gledališča". Rdeča nit letošnje 33. izdaje je gledališče kot "vaše ogledalo", se pravi kot refleksija družbe in posameznika.

Na programu festivala je letos 15 predstav iz Slovenije, Avstrije, Romunije, Bolgarije, Srbije, Švice, Črne gore, Francije, Makedonije in s Hrvatske. Fragile!, zmagovalka 41. Borštnikovega srečanja leta 2006, bo na vrsti v ponedeljek, 21. septembra.

Doslej se je ansambel SMG s Fragile!, ki je nastala po besedilu Tene Štivičič, med drugim udeležil gledališkega festivala Europaia v Bruslju ter najpomembnejšega slovaškega gledališkega festivala Divadelna Nitra. Po gostovanju v Makedoniji sledi 18-dnevna turneja predstave po Švedski, ki se bo začela 29. septembra v Stockholm. "Ta pretresljiva in inovativno zrežirana drama o vzhodnoevropskih emigrantih v Londonu postaja prava evropska mednarodna uspešnica, saj je iskanje identitete posameznika ali skupine v novem okolju, ki ni njegov dom, očitno globalna tema, ki jo občinstvo sprejme za svojo prav na vseh koncih sveta," so zapisali v SMG.

Oktobra v Celju drugo dejanje festivala 3-KONS

V drugem tednu v oktobru bo v Celju potekal drugi festival Kosovelovih treh. Tri šole, ki živijo druga ob drugi in si delijo Kosovelovo ulico - Gimnazija Celje - Center, Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje in Poslovno-komercialna šola Celje -, bodo na festivalu izmenjevale znanje, učne vsebine ter kulturne in umetniške dogodke. Festival Kosovelovih treh ali 3-KONS (izpeljanka iz tri šole, Kosovelova ulica in kons kot konstrukcija) je festival dijaške ustvarjalnosti, ki ponuja Celju večdnevno kulturno in družabno produkcijo, ob tem pa glasno, razposajeno in odločno opozori, da Celje ni samo častitljivo knežje, temveč tudi ponosno srednješolsko mesto.

Na festivalu, na katerem bo tri zgodbe in eno ulico povezovala Kosovelova energija, bo nastopalo 250 dijakov, 30 mentorjev in 200 učiteljev. Festival naj bi se po napovedi organizatorjev, omenjenih celjskih šol, udeležilo 2300 ljudi. Festival 3-KONS se bo letos razšril časovno in prostorsko. Zasedel bo središče Celja, ponudil večerne družabne dogodke, sodeloval z mestnimi kulturno-izobraževalnimi ustanovami, zaviriral še bolj urbano.

V Londonu razstava o Moctezumi II., zadnjem azteškem vladaru

V Britanskem muzeju (British Museum) v Londonu so na ogled postavili veliko razstavo, ki osvetjuje življenje zadnjega azteškega vladara Moctezume II. (na posnetku ena izmed upodobitev azteškega vladara). Pod naslovom Moctezuma - azteški vladar je na ogled več kot 130 eksponatov, ki pričevajo o 18 letih Moctezumovega vladanja, ki se je končalo s prihodom Špancev pod Cortesovim vodstvom leta 1520.

V muzeju računajo, da si bo razstavo, ki so jo odprli v četrtek in na kateri so predstavljene tudi osupljive maske, bogato okrašeni oklepi in zlatarski izdelki, ogledalo okoli 400.000 obiskovalcev. Razstava bo odprta do 24. januarja prihodnje leto, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"Že veliko je bilo razstav, ki so se posvečale kulturi Aztekov," je za AFP povedal kurator razstave Colin McEwan in dodal, da je razstava v Britanskem muzeju bolj pustolovska raziskava, ki skuša obiskovalcu približati življenje enega glavnih protagonistov v času španskega osvajanja Mehike.

Moctezuma II., rojen leta 1467, je bil deveti in obenem zadnji mehiški vladar. Vladal je na ozemlju, ki je pokrivalo velik del območja današnje Mehike, njegova prestolnica je bila Tenochtitlan. Azteki so ga častili kot polboga, a je bil kljub temu prisiljen državo prepustiti španskim osvajalcem.

Na razstavi je izpostavljena dvojna narava Moctezume II. Po eni strani je predstavljen kot uspešen vojskoved, po drugi kot tragična figura, ki je moral svoje ozemlje prepustiti tujcem.

GLEDALIŠČE**SLOVENIJA****KOPER****Gledališče Koper**

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Iztok Mlakar po motivih Molièra: »Duohart pod mus!«.

PIRAN**Tartinijev gledališče**

Danes, 20. septembra ob 20.30 / V okviru »Primorskega poletnega festivala«, Mirza Fehimović: »Užitek (Čef)«. Beograjsko dramsko gledališče - Festival MESS (Sarajevo). Režiser avtor adaptacije in scenograf: Egon Savin. Predstava bo opremljena s slovenskim prevodom.

LJUBLJANA**SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

Od jutri, 21., do sobote, 26. septembra ob 19.30 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V torek, 29. septembra ob 18.00 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V sredo, 30. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Nebron«.

Mala drama

Jutri, 21. septembra ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V petek, 25., v soboto, 26., v ponedeljek, 28. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II - Igra«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

V sredo, 23. septembra ob 15.30 in 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V petek, 25. septembra ob 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V ponedeljek, 28. septembra ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Znamke, nakar še Emilia«, gostuje Gledališče Koper.

Mala scena

V petek, 25., v soboto, 26. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

V petek 25., ob 20.30 in v soboto, 26. septembra ob 18.00 / Tretji koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Moshe Atzmon. Solist: Sergej Krylov - violina.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****Cankarjev dom**

V torek, 22. septembra ob 20.15 / Veliki brazilski zvezdnik na harmoniki Renato Borgatti, z njim nastopajo še: Pedro Figueirero - saksofon - flava, Daniel Sa - kitara in Vitor Peixoto - klavir.

Unionska dvorana

V torek, 22. septembra ob 20.00 / Franz Joseph Ahydn: »Apotekar«, opera. Koprodukcija: SNG Opera in balet Ljubljana in Festival Ljubljana.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprt v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavische del Gibileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprt v ponedeljku do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod naslovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje, (Ulica Bonafata 6): od četrtekka, 1. oktobra, (otvoritev ob 20.30) do 18. oktobra, bo razstavljal Magda Starec Tavčar pod naslovom »Smeri«.

Urnik ogleda od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 17. ure;

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografiska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. Odprt v ponedeljku do petka od 17.00 do 19.00.

V Prosvetnem domu je med 16. in 19. uro na ogled fotografiska razstava »Kaj?«. Razstavlja: Kristjan Signoracci, Alenka Petaros in Jakob Jugovic.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografiska razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Sečoveljske soline s ptičje perspektive. Odprt v ponedeljku in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 20. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirielli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00, vsak soboto in nedelja ob 17.30 brezplačni vodení ogledi.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA**SEČOVLJE**

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprejem po solinski poti z obiskom multimedijalnega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najde stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucker), 0038665-6725028.

STRUNJAN

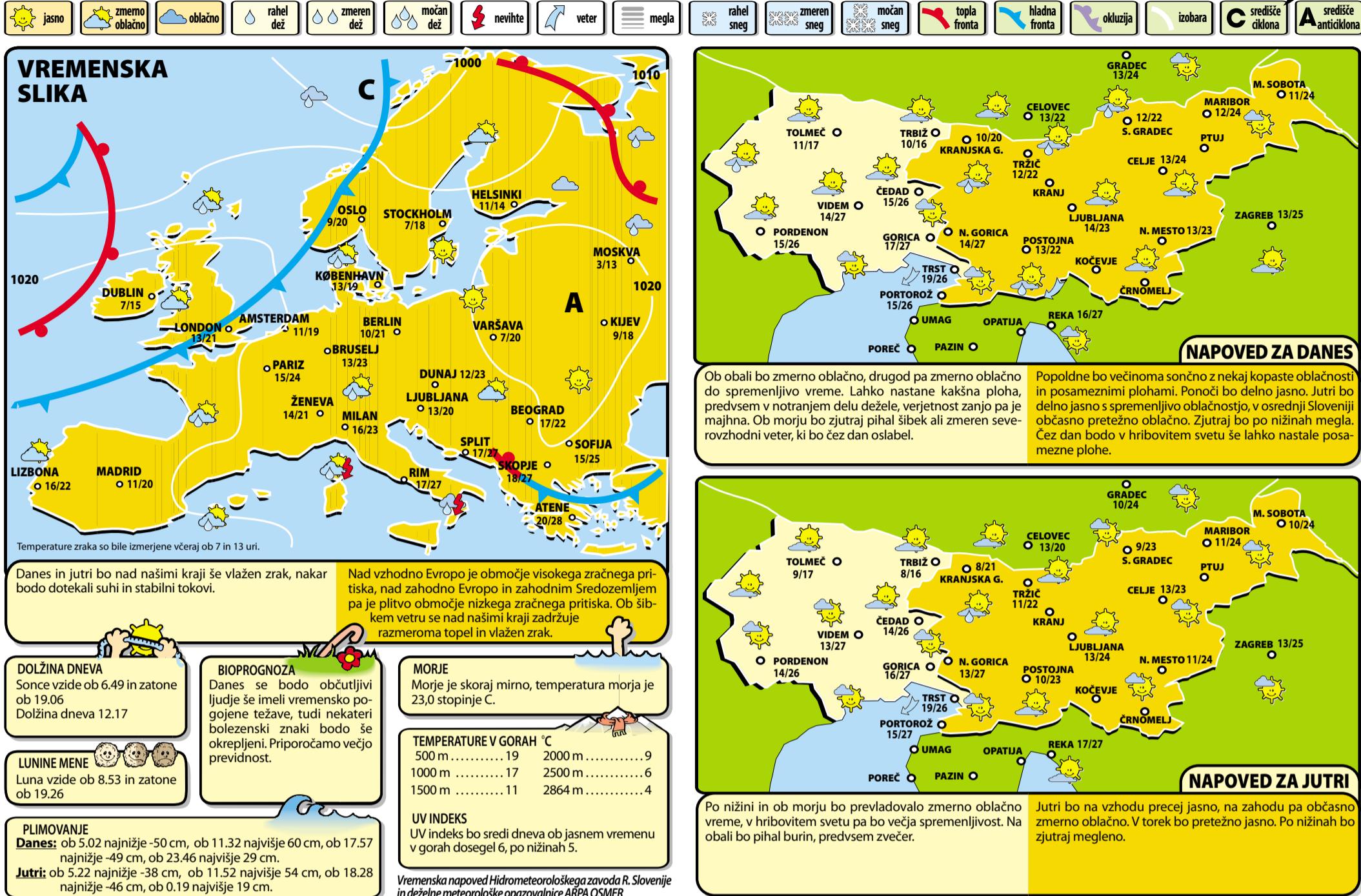
Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrlini na platu predstavlja slikar Miran Kordež.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

STANJEL

Grad Stanjel, Galerija Lojzeta Spac

DOPIS IZ PARIZA

Graffiti in Fundacija Cartier

V Parizu je v teku zanimiva razstava pod naslovom »Né dans la rue« (rojen na ulici), ki je posvečena svetu grafitov

PARIZ - »Né dans la rue«, rojen na ulici. Novi hit? Film? Roman? Ne, to je razstava posvečena grafitom v organizaciji Fundacije Cartier. Pred leti je legendarna rap skupina IAM pela »ca viens de la rue«, to prihaja z ulice: z ulice prihaja moda, umetnost, ideje, sporočila... Kar je bilo upor, postane nato kultura in del družbe. Tako se je zgodilo tudi z grafiti, ki so se pojavili konec 60. let v New Yorku s stiliziranimi napismi v podzemski železnicni. Taki 183, Tracy 168, Stay High 149 itd. Šlo je za podpis graffiti - imenujem se Taiki in živim na 183. ulici - potrditev obstoja, ponovna prilastitev mesta. Konec sedemdesetih so se grafitari preselili na prosto, začeli so slikati po zidovih in podpisom so se pridružila politična in družbena sporočila. Newyorski graffiti so bili omejeni na pisavo in razvili so različne tehnike: »bubble« (mehurčki), »chrome« (srebrna barva), »block letter« (kvadratne in kompaktne črke), »wildstyle« (črke so težko abstraktne in težko razberljive). V osmdesetih so grafitarje še pregnali s prepovedmi in čistili, toda obenem so se zanje že zanimale galerije. To je bil za mnoge škandal, tako za akademske kroge kot za uporniške grafitarje: prvi so menili, da to ni umetnost, drugi, da grafiti ne so

Za razstavo o grafitih vladala precejšnje zanimanje

dijo v galeriji. Kljub nasprotovanjem se je fenomen razvil dalje, na ulicah in galerijah. In ne samo: razširil se je na druga ameriška mesta, na Pariz, Berlin,

London, Amsterdam, Barcelono...

V Parizu so se grafiti razširili na začetku osmdesetih. Kmalu so bili vlaiki ter mestne površine ob Seni, Boubourgu, Louvru, La Chapelle popisane. Sicer pa Parižani niso sprejeli novosti in oblast je segla po ukrepih: oborožila se je s čistili, barvami, video kamermi in nazadnje je segla po zakonu kvarjenja javne površine. Leta 2006 je bil v Versaillesu prvi proces, ki se je končal s slano kaznijo za mnoge grafitarje; za kvarjenja javne površine so predvidene globe tudi nad 7.000 evrov in nekaj mesecov zapora. Sicer Pariz ni ukrepal le s prepovedmi, ampak je dolobil tudi nekaj površin za grafite; na primer, Palais du Tokyo. Nekateri grafitarji jih še danes ne uporabljajo, ker mora po njihovem ta umetnost ostati prosta. Če nekateri hočejo ostati v ilegali, je drugim to postal poklic; predvsem dekoracija lokalov in reklame.

Ta protislovna zgodovina in sedanost prideta na dan tudi na razsta-

vi »Né dans la rue«, kjer niso le razstavili fotografije grafitov kot muzealije, ampak so povabili grafitarje, da sami predstavijo njihov opus in jim načrtili nove kreacije. Fundacija Cartier je bila ustanovljena leta 1984, da bi podpirala sodobno umetnost: organizira razstave, ki potujejo od Pariza do New Yorka, od Milana do Tokia in redno naroča nove kreacije; letos junija je dobila priznanje »Grand Mécene« ministra za kulturo. Fundacija je tudi poznana po nekonvencionalnosti: »Né dans la rue« je postavljena v galeriji, na fasadi sedeža in v vrtu. Na ta način razstava dobiva pokaže, da sodijo grafiti tako na ulice kot v galeriji. Fenomen se lahko roditi v določenem okolju, toda nato se razvija in zajame tudi druga področja ter pomene. Glavno je spremenjanje in razvoj, katerakoli fasilizacija pomeni konec fenomena. Danes grafiti zajemajo različne tehnike, ideje, tokove.

Jana Radovič

TEHNOLOGIJA

Časnik v tiskani izdaji objavil video reklamo

WASHINGTON - Ameriški časnik Entertainment Weekly je postal prvi časnik na svetu, ki je v svoji tiskani izdaji objavil video oglase. Gre za majhen ekranček, velikosti prikazovalnika na mobilnih telefonih, ki je vgrajen v kartonski vstavek, kaže pa reklamo za Pepsi maks in televizijsko mrežo CBS. Za načinek so dodani še zvočniki.

Predvajanje videa omogoča čip tehnologija, podoba tisti v glasbenih čestitkah, ki se sprosi, ko se jo odpre. Na vsakem čipu pa je mogoče shraniti 40 minut video posnetka.

Časnik z video reklamami so poslali več tisoč naročnikom tednika v Los Angelesu in New Yorku. En tovrsni izvod naj bi sicer stal okoli 20 dolarjev.

Pevka Avril Lavigne se je ločila

NEW YORK - Kanadska pevka Avril Lavigne (na posnetku) se je ločila od Derycka Whibleya, je sporočila na svoji spletni strani. Kot je zapisala 24-letna pevka, sta bila skupaj šest let in pol, zdaj pa je po več mesecih ločevanja vendarle vsega konec.

"Z Deryckom sva bila skupaj šest let in pol. Postala sva prijatelja, ko mi je bilo 17 let, hoditi sva začela, ko sem imela 19 let, poročila pa sva se pri mojih 21." je pojasnila in zapisala, da sta se tudi ločila kot prijatelja. "Občudujem Derycka in ga zelo spoštujem. Je najboljši človek, kar jih poznam in ljubim ga iz vsega srca," je še zapisala. Zakaj sta se potem ločila, pa ni pojasnila.

